Regd. No. H/NL 18

విడిప్రతి 40 పైసలు

శుక్రవారం 13-9-74

కౌసా +

చెంచామందు సేవించండి, ఆయాసము వెంటనే నివారణయగును. శక్తిప్రీగా తెగిపోయి హాయిగా నుండును. 'ఇసినోఫీలియా' కు చాలామంచిది. వ్యాధిని శాశ్వతముగా నివారించి శరీరమునకు బలముకలిగించు అత్యుత్తమ ఔషధము వెల: 200 మిలీ రు 4-75

ఏ. యస్. శర్మా

రాయాజీవీధి - నెల్లూరు

జమీన్ రైతు

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడుగారు

సంపుటి 46 సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి సంచిక 37

పవర్ కెపాసిటర్స్

'సాథ్రో'- పెట్రోల్ సేవర్, 'ఆటోడిప్'- ఆటోమాటిక్ హెడ్‌లైటు డిప్పర్, సింగిల్ పేసింగ్ ప్రివెంటర్స్, ఓల్టేజి స్టెబిలైజర్సు, వైండింగ్ వైర్సు, మరియు ఇండస్ట్రియల్ ఎలెక్ట్రికల్ ఎక్విప్‌మెంట్సు మా వద్ద కలవు.

వెబర్ ఎలక్ట్రిక్ ప్ర. లి.,

కన్సల్టింగ్ ఇంజినీర్స్

జిల్లా కోర్టు యెదుట - నెల్లూరు-3

ప్రతి పదిమంది ఓటర్లకు ఒక కాంగ్రెస్ సభ్యుడు!

పి.సి.సి. లక్ష్యం: 1975 లో శాసనసభకు కూడా ఎన్నికలు జరిగేది నిజమైతే జిల్లా కాంగ్రెస్‌లకు మంచి గిరాకీయే!

గడిచినవారమంతా రాజధానిలో ఏమూల చూచినా జోరుగా సభలు సమావేశాలతోనే గడిచింది. గాంధీభవనంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ తాత్కాలిక కాంగ్రెసు అధ్యక్షులు తిరుమాచనేని వెంకటనారాయణ, ముఖ్యమంత్రి వెంగళ్రావుగార్ల విశ్వామిత్ర సృష్టిగాచేసిన జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘాల తాత్కాలికాధ్యక్షుల సమావేశం ఒకటి జరిగింది.

రాష్ట్రంలో కాంగ్రెసు ప్రాథమిక సభ్యత్వం కనీసం ఇరవైలక్షల వరకైనా చేర్పించాలన్నారు- 25 లక్షలు లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నారు. మరి నాయకులకు తెలుసునో తెలియదోకాని యీ లక్ష్యం దురాశ

వినాయక చవితికి కొత్త మంత్రులు?

గానే లెక్క వేయాలి! కనీసం వాస్తవికానికి చాలాదూరం. రాష్ట్రం జనాభా నాలుగున్నర కోట్లలో మూడున్నరకోట్లకు పైగా గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఉంటారు; 85 లక్షల పైగా బస్తీజనం. ఇందులో ఆడవాళ్ళు, పిల్లలుకూడా ఉంటారు, ఓటర్లు 245 లక్షలు. మరి కాంగ్రెసు లక్ష్యం ప్రకారం అయితే ప్రతి పదిమంది ఓటర్లలోనూ- స్త్రీపురుష వివక్షత లేకుండా- ఒక కాంగ్రెసు సభ్యుడిని చేర్పించాలంటే సాధ్యమయేది కాదు కదా!

అందుకోసమే మాజీ రాష్ట్రకాంగ్రెసు అధ్యక్షుడుగా పిడతల రంగారెడ్డి దొంగ కాంగ్రెసు సభ్యత్వంగూర్చి అనుభవపూర్వకమైన హెచ్చరిక చేశారు. ఇదివరకు అర్గనైజేషనుతో ఏ సంబంధం లేకపోయినా, గత అనుభవాన్నిబట్టి వెంకటనారాయణ ఒక విషయం చెప్పారు. ఇదివరకు కాంగ్రెసు సభ్యులను చేర్పించి ఒక మహానాయకుడు చందాకు బదులు మరానాగా ఒకచెక్కు ఇచ్చాడట; అది చెల్లుబడికాలేదు. మరి బల వంతంగా సభ్యత్వాలు సృష్టిస్తే ఏమవుతుంది? డబ్బు వసూలుచేసి గుటకాయస్వాహా చేయకపోతే అంతవరకే నయం కదా?

మరి జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘాలను విశాల ప్రాతిపదిక మీద నిర్మించాలని ముఖ్యమంత్రి సలహా. అంటే అన్ని గ్రూపులకు ప్రాతి

మా హైదరాబాదు విలేఖరి

నిధ్యం ఇవ్వాలనో, మైనారిటీలకు, బలహీన వర్గాలకు తగిన సభ్యత్వం ఇవ్వాలనో కాబోలు తాత్పర్యం. ఏమయినా ధిల్లీకిపోయి ఆమోదముద్ర వేయించుకొనిరావాలి. జిల్లా కాంగ్రెసు సభ్యత్వం, కార్యనిర్వాహక సభ్యత్వమన్నా పెరపెరలాడేవారుంటారు- మంత్రులదగ్గర చేరడానికి అదొక పాస్‌పోర్టు. ఈమధ్య అనుబంధ సంస్థలు యూత్ కాంగ్రెసు, విద్యార్థిసంఘాలుకూడా దానికి పనికివస్తున్నాయి.

ఇంతకూ కొన్ని రాజకీయవర్గాల ఆలోచనల ప్రకారం ప్రధాని 1975 లోనే పార్లమెంటుకు, అసెంబ్లీలకు ఎన్నికలు ఒకేసారి పెట్టాలని అనుకుంటున్నదట. అదే నిజమయితే ఈసారి ఏర్పడే జిల్లాకాంగ్రెస్, రాష్ట్రకాంగ్రెసు సభ్యత్వాలకు, నాయకత్వాలకు మంచి గిరాకీ కలుగుతుంది. అంటే రాబోయే ఎన్నికలకు కాంగ్రెసు సంఘాల పునర్నిర్మాణమే ప్రాతిపదిక అవుతుంది; రాబోయే అసెంబ్లీ, పార్లమెంటు ఎన్నికలకు పునాదులు అవుతాయి కదా! చూదాయగానైనా అధికారవాంఛాపరులకు తెలిస్తే ఆస్తులను తాకట్టుపెట్టయినా జోరుజోరుగా సభ్యత్వం చేర్పించేస్తారనేది నిర్వివాదం.

ముఖ్యమంత్రి నిర్మొహమాటంగా, సూటిగా మాట్లాడతారనేది నిలబెట్టుకున్నారు- ట్రాన్స్‌పోర్టు ఆఫీసర్ల సమావేశంలో మాట్లాడుతూ. ట్రాన్స్‌పోర్టు కమీషనరు సీతాపతి మాట్లాడుతూ రవాణా శాఖ సాధించగల, సాధించిన విషయాలను ప్రస్తావించి అదనపుసిబ్బంది కావాలన్నారు. సభను ప్రారంభిస్తూ రవాణా, పోలీసు, సేల్సుటాక్సు శాఖలవల్ల ప్రజలలో సదభి ప్రాయంలేదని, అవినీతి నిరోధకానికి కృషి చేయడానికి సిబ్బంది కావాలంటే ప్రభుత్వం తప్పక ఇస్తుందని ముఖ్యమంత్రి సమాధానమిచ్చాడు. కావాలంటే అజ్ఞాతంగా చిత్తూరుజిల్లానుండి శ్రీకాకుళం వరకు ఒకసారి అధికారులు ఏదైనాలారీలో ప్రయాణం చేస్తే తెలుస్తుందని చెప్పాడు. సభకువచ్చిన ఆఫీసర్లపై ముఖ్యమంత్రి ప్రసంగం ప్రభావం ఏమిటో మాత్రం తెలీదు. ఈయన కేం అలాగేచెప్తాడు-అనుకున్నట్టుంది.

రవాణాశాఖ మంత్రి పొక్కా రావు ప్రైవేటుబస్సు ఆపరేటర్లకు చక్కనిసలహా ఇచ్చాడు. ఎలాగూ బస్సు రూట్లు అన్నీ జాతీయమయేవే, అందుకని ఆ డబ్బు పరిశ్రమల పెట్టుబడిగా మార్చుకోమన్నాడు. వాళ్ళకు అది వంటపట్టితే దేనానికికూడా మంచిదే.

—కొరవ 12 వ పేజీలో

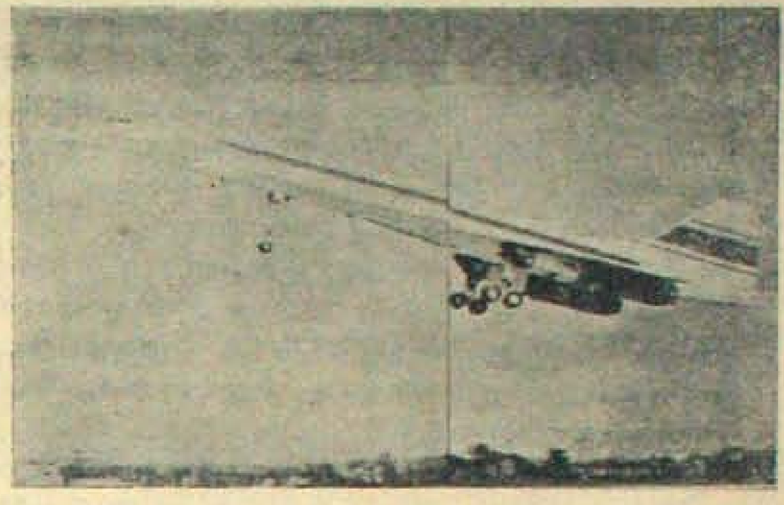

పశ్చిమాదిశ విహరిస్తున్న సూపర్‌సానిక్ 'కంకార్డ్' విమానం-ఆంగ్లో-ఫ్రెంచివారు మొట్టమొదటిసారిగా 1968 లో జారీన ప్రెస్టీజియస్ దృశ్యమిది. ప్రయోగం మొదలైన 28 నిముషాల తర్వాత తీసిన చిత్రం. నిన్నటి 'కంకార్డ్' చిత్రం పైవారం.

'కంకార్డ్' తిరిగి వెళ్లింది: చిన్న మోతపుట్టించింది!

మరొకసారి 'కంకార్డ్' ఉరిమింది. నిన్న- 12 తేది-ఉదయం సరిగ్గా 6-33 గంటలప్పుడు హఠాత్తుగా, ముందుగా ఎవరూ ఊహించడానికి, గమనించడానికి కూడా అవకాశమివ్వకుండా 'కంకార్డ్' దూసుకపోయింది.

ముందురోజు రాత్రంతా ముసురుపట్టి, తుంపరగా చినుకులు రాల్తున్నాయి. ఆకాశం మేఘావృతం కావడంతో నెల్లూరు నిద్రలేవడమే కాస్త ఆలస్యమైనట్టుంది. చాలామంది ముసుగులు తొలగించికూడా వుండరు. కాకుంటే దంతధావనాది కాలకృత్య నిర్వాహణలో నిమగ్నులై వుంటారు. ఆ సమయంలో-మునుపటి మాదిరే- దగ్గర్లో ఎక్కడో పిడుగు పడిందా అని పించింది. ఒకటికాదు; వెంట వెంటనే రెండు పిడుగులు రాలాయా-అనిపించేంతటి పెద్ద శబ్దం వినవచ్చింది. క్షణంలో సగమే! ఆ ధ్వనిననుసరిస్తూ వెంటనే విమానం వెళ్తున్నట్టు, మబ్బులు ఒరుసుకొని కదుల్తున్నట్టు దాదాపుగా రెండు నిముషాలసేపు శబ్దం వినవచ్చింది. ఎంతసేపు ఆకాశం వైపు చూపునిగిడ్చినా దట్టంగా కమ్ముకన్న మబ్బులు తప్ప పొగచార కాదుకదా, కనీసం గీరకూడా కంటుక్కేదు.

3 తేది ఉదయం ఇంగ్లండునుండి సింగపూర్ వెళ్లిన్న కంకార్డ్ తిరిగి 6 తేది

కొరవ 7 వ పేజీలో

హాయ్! హాయ్!

మంజు మిఠాయ్

జమీన్ రైతు

శ్రీ ఆనంద ఆ.భాద్రపద బహుళ ద్వాదశి
13-9-1974 శుక్రవారం

లైసెన్సుల కుంభకోణం

పార్లమెంటు, రాజ్యసభలలో లైసెన్సుల కుంభకోణాన్ని గూర్చి జరిగిన చర్చ కాంగ్రెసుకున్న కొరవ సరవ పరువును నడివీధిలో కడిగివేసి వుండవచ్చుగాని, ఈవ్యవహారం ఎవ్వరికీ ప్రతిష్టాకరంగా లేదు. ఆ కథ వింటుంటే జుగుప్స కలుగుతుంది.

1955నుండి నిరాకరింపబడినవారికి 1972 వచ్చేటప్పటికి లైసెన్సులు మంజూరు చేయడమేమిటి? ఆ లైసెన్సులు మంజూరుకు 21 మంది పార్లమెంటు-సభ్యులు వ్రాతపూర్వకంగా సిఫారసు చేయడమేమిటి? ఆ సభ్యులందరూ కాంగ్రెస్ వాదులు కావడమేమిటి? దాదాపు అవన్నీ ఫోర్జరీ సంతకాలని తేలడమేమిటి? సిఫారసు చేసినందుకు లంచం తీసుకోవడమేమిటి? ఈ తతంగమంతా వివాదాస్పదులైన శ్రీ ఎల్. ఎన్. మిశ్రా విదేశ వాణిజ్యమంత్రిగా వుండగా జరగడమేమిటి? ఈ కుంభకోణాన్నంతా మరుగు పరుస్తున్నట్లుగా ప్రభుత్వవైఖరి వుండడమేమిటి? ఇవన్నీ చూస్తుంటే మనదేశంలో ప్రజాహిత జీవితం ఎంత కలుషితమై పోయింది, రాజకీయాలెంత పతనమై పోయింది విదితమవుతుంది. ఈ కుంభకోణంలో ఎవరిపాపం ఎంతవున్నదో తెలియకపోయినా, సమష్టిగా కాంగ్రెస్‌ప్రతిష్ఠ ప్రధాని ఇందిరాగాంధీ ప్రతిష్ఠ గంగలో కలిశాయనక తప్పదు. ఈ కుంభకోణం సందర్భంలో, ఢిల్లీ స్టేట్‌బ్యాంక్ కుంభకోణం ప్రస్తావనకూడా వచ్చిందంటే, ప్రజలు ఏమరపాటుగాలేరని, మరిమరపులేరని, అన్నీ గమనిస్తూనే వున్నారని తెలుసుకోవలసి వుంటుంది; దాని భవిష్యత్ ఫలితాన్ని వూహించుకోవలసి వుంటుంది.

ఈ వ్యవహారాన్ని గూర్చి తెలుస్తున్న వివరాలివి: 1972 లో 21 మంది పార్లమెంటు-సభ్యులు ఆనాటి విదేశ వాణిజ్య మంత్రి ఎల్. ఎన్. మిశ్రాకు ఒకనివేదిక సమర్పించారు - ప్రభుత్వంచే అయోగ్యులుగా పరిగణింపబడిన మాహి, కర్రైకల్ వ్యాపారులకొందరికి దిగుమతి లైసెన్సులు మంజూరు చేయవలసిందిగా సిఫారసుచేశారు వారి వినతిని మన్నించి 13 మందిలో 7 మందికి 29 లక్షల రూపాయలమేర లైసెన్సులు మంజూరు చేయబడినాయి.

ఈ కుంభకోణాన్ని ఒక బొంబాయి పత్రిక బయటపెట్టగా, ప్రభుత్వం గొంతులో పచ్చివెలక్కాయ పడినట్లయి, ఈ వ్యవహారాన్ని సి. బి. ఐ. దర్యాప్తుకు నివేదించింది. ఆ దర్యాప్తు సాగుతూనే వుండగా పార్లమెంటు వుభయ సభలలోను ఈ వ్యవహారం అతి ప్రాధాన్యం వహించి, ఉద్రేకాలు పెరిగి, ప్రతిపక్షాలు ఇనుమడించి, గందరగోళంగా తయారైంది. బలంవున్నది కాబట్టి చివరకు ప్రభుత్వమే గెలిచింది; ప్రతిపక్షాలే వోడిపోయాయనుకోండి.

ఇది సంఖ్యాబలాన్నిబట్టి తేల్చగలిగిన గెలుపు ఓటములుకావు. ప్రజాభిప్రాయమే దీనికి సూచిక అయితే, ప్రతిపక్షాలే సానుభూతిని చూరగొన్నాయని, విజయం వారిదేనని చెప్పవలసి వుంటుంది. ఈ విషయంలో ప్రతిపక్షాలు విచారణ లేకుండా చర్య తీసుకోమని కోరలేదు; ప్రభుత్వ పలుకుబడి పనిచేసే సి. బి. ఐ. చేత కాకుండా, స్వతంత్రమైన పార్లమెంటు సభ్యుల కమిటీచేత దర్యాప్తు జరిపించవలసిందిగా వారు కోరారు; న్యాయవిచారణ కోర్కెకూడా వచ్చింది. ప్రభుత్వం దీనిని మొండిగా ఎందుకు వ్యతిరేకించవలసి వచ్చిందో, తనబలాన్నంతా ఈస్వల్పవిషయంమీద ఎందుకు ప్రయోగించవలసివచ్చిందో ఇప్పటికీ అర్థం కావడంలేదు. ప్రభుత్వ నిర్ణయాన్ని అనుమానాస్పదం చేస్తున్న వైఖరి యిది. ఈ వ్యవహారంలో పార్లమెంటు సభ్యులను నీచంగా నిందిస్తూ తనపత్రికలో వ్రాసిన జార్జి ఫెర్నాండెజ్ మీద ప్రతిపక్షీయులు తెచ్చిన హక్కుల తీర్మానాన్ని ప్రభుత్వం వ్యతిరేకించడం అసాధారణం, అసంబద్ధమేకాదు; లైసెన్సుల కుంభకోణంలో ప్రభుత్వం మీదున్న అపోహలను బలపరుస్తున్న అంశం. ఈ విధంగా ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం పూర్తిగా వెల్లడిపడింది.

సి. బి. ఐ. రిపోర్టు ఏమైనా కావచ్చు, ఆరోపణలు నీరుకారిపోవచ్చు, అంతా నియమ నిబంధనంగా జరిగిపోయినట్లు రుజువు కావచ్చు, కాంగ్రెస్ మీద ఆరోపణలు నిరాధారమని తేలవచ్చు- కాని నైతికంగామాత్రం కాంగ్రెస్ ఈ దూషణను తప్పించుకోలేదు. ఆపరిస్థితిని ఒదే కల్పించుకున్నది. అవినీతికి మారుపేరు కాంగ్రెస్ అనే అభిప్రాయం ప్రజల్లో దృఢంగా వుంది. కాంగ్రెసుకు ఏనాడైనా శత్రువు ప్రధాని ఆరోపిస్తున్నట్లు లేవలేని ప్రతిపక్షాలు కాదు; ఆపాదమస్తకం జీర్ణించిపోయిన అవినీతే శత్రువు. ఏనాడైనా కాంగ్రెస్ పతనమైతే దానివల్లనేకాని, ప్రతిపక్షాల వల్లకాదు. ఏ యితరపార్టీ పరిపాలనా బాధ్యతను వహించగలిగిన స్థితిలోలేని నేటితరుణంలో, కాంగ్రెస్ అప్రతిష్ఠపాలుకావడం, పతనంకావడం దేశానికి మంచిదికాదు. ఆ ఆత్మావలోకనం కాంగ్రెస్ వాదులలో కలుగకపోవడమే దేశానికి అరిష్టం. ఆవేదనచెందడం, అంతో కన పడడంతప్ప ఏమీచేయలేని నిస్సహాయస్థితి దాపురించింది!

శుభాకాంక్షలు

నెల్లూరులో ఇండోనేషనల్ లిమిటెడ్ వారి

నిప్పో బ్యాటరీస్‌లో

ఇంజనీరు

కురుగొండవాసి

శ్రీ ఆరణి శేషురెడ్డిగారి

కుమారుడు

శ్రీ ప్రభాకరరెడ్డి M. Sc.

ప్రపంచ విఖ్యాత మట్సుషితా ఎలక్ట్రిక్ కంపెనీవారి డ్రై బ్యాటరీ విభాగంలో శిక్షణకోసం ఈ నెల 9 వ తేది ఒసాకా (జపాన్) కు బయలుదేరి వెళ్ళారు.

క్షేమంగావోయి లాభంగారావాలని మా ఆశ..

—బంధుమిత్రులు.

జనవాణి

హిందీ ట్రైనింగ్ సెంటర్- ప్రభుత్వ వింత ధోరణి!

హిందీ పండితుల ట్రెయినింగ్ సెంటర్లు రాష్ట్రం మొత్తంమీద రెండేవున్నాయి. తొమ్మిది తెలంగాణా జిల్లాలకు హైదరాబాదులో ఒకటి, 12 ఆంధ్రప్రాంతపు జిల్లాలకు నెల్లూరులో ఒకటి. ఈ రెండింటికి కేంద్రప్రభుత్వం ఆర్థిక సహాయం చేస్తుంది.

కాని ఎందువల్లనో ఆం. ప్ర. ప్రభుత్వం నెల్లూరు ట్రెయినింగ్ సెంటర్‌పట్ల సవతితల్లి ప్రేమ చూపుతూంది. నెల్లూరు సెంటర్లో 80 మంది విద్యార్థులకు శిక్షణ యిచ్చేందుకు అవకాశముండగా, అధ్యాపకుల కొరతవల్ల సీట్లు 50 కే పరిమితం చేశారు. అధ్యాపకులు ఐదుగురు కావాలి; ఈ సంవత్సరం ఇద్దరే వున్నారు. గత సంవత్సరం ఈ ఇద్దరుకూడా వుండేవారు కాదు ఒకేఒక ట్యూటర్‌తో సెంటర్ నడిచింది. 1964 నుండి ఒక అసిస్టెంట్ లెక్చరరు ఖాళీ భర్తీ చేయకపోగా, ఉన్న అసిస్టెంట్ లెక్చరర్నుకూడా కర్నూలుకు మార్చారు.

అదే హైదరాబాదులో 80 సీట్లూ వున్నాయి; అధ్యాపకులు ఐదుగురూ వున్నారు. నెల్లూరు సెంటర్లో సీట్లు కత్తిరించడంవల్ల చాలామంది నిరాశతో వెనుదిరిగి వెళ్ళిపోవల్సివస్తూంది. 12 జిల్లా-కేంద్రాన్ని చిన్నచూపుచూచి, 9 జిల్లాల హైదరాబాదు కేంద్రానికి అన్ని అవకాశాలూ కల్పించడం ప్రభుత్వ వింతధోరణికి నిదర్శనం.

కేంద్ర ప్రభుత్వం హిందీ భాషాప్రచారానికి పాటుపడుతున్న సమయంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నెల్లూరు సెంటర్లపట్ల యింత అశ్రద్ధ వహించడం అన్యాయం.

నెల్లూరు —ఎ. సుబ్బనాచారి

★

ఎరువులు-కార్డులు

గత సంవత్సరం ఎరువుల పంపకంలో జరిగిన అవకతవకలు గమనించి ప్రభుత్వం కార్డులపద్ధతి ప్రవేశపెట్టడం పేద, మధ్యతరగతి రైతాంగానికి హర్షదాయకమే అయింది. కాని తొలకరి వర్షాలు ప్రారంభమైనా ఇంతదాకా ఎక్కడో ఒకటి అర గ్రామాలకుతప్ప, జిల్లా మొత్తంమీద ఎరువులకార్డులు పంపకం చేయడం జరగలేదు. ఈ పరిస్థితిని ఇటీవల కావలిలో తాలూకా రైతుసంఘం జిల్లాకలెక్టరు దృష్టికి తెచ్చింది. ఐనా ఫలితం శూన్యం!

గ్రామాధికార్లకు బంజరు భూములపంపకాలు, లెవీ వగైరా పనులు అప్పచెప్పినందువల్ల వారు ఎరువుల కార్డులు భర్తీ చేయడంలో ఆలస్యం చేస్తున్నారని తెలుస్తూంది. రైతుకు సకాలంలో ఎరువులందకపోతే ఏమి వ్యవసాయం చేస్తాడు? ఏమి పండిస్తాడు? కలెక్టరుగారు ఈ ఆలస్యం జరక్కుండాచూచి రైతును ఆదుకోవల్సిన తరుణమిది.

కావలి — వి. వి. నరసింహాచారి

★

గోడపత్రిక జాడలేవి?

స్వాతంత్ర్యోద్యమ దినాల్లో నెల్లూరు గోడపత్రిక 'నగరజ్యోతి' ఎందరెందరినో ప్రభావితం చేసేదట. అక్కడ జరిగిన సభలు, ఆ గోడమీద వార్తలతో ఎందరో ఉత్తేజితులై స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో దూకేవారట. గాడేపల్లి పద్మనాభయ్య, ముత్తరాజు గోపాలరావు తదితరులు దాన్నొక ఉద్యమంగా నిర్వహిస్తుండేవారట,

నెల్లూరికి నడిబొడ్డయిన ట్రంకురోడ్డులో తిప్పరాజువారి సత్రంను ఆనుకొనివుండే ఈ గోడ పత్రిక దారిన వచ్చేపోయే వారందరి దృష్టిని ఆకర్షిస్తూ, అందరికీ అందుబాట్లోవుంటూ, ఎంతో ఆసక్తికరమైన వార్తలను అందిస్తూవుండేది. ఇటీవల ఇంగ్రగంటి సుబ్రహ్మణ్యం కూడా చాలాకాలం గోడపత్రికను శ్రద్ధగానే నిర్వహించారు. అర్ధరాత్రి రోడ్డున వెళుతూకూడా ఆ గోడమీద ఏమివ్రాసుందో చూద్దామని అక్కడికి పోయేవారు లేకపోలేదు.

నెల్లూరు చరిత్రలో ప్రముఖస్థానం వహించి, భారతదేశంలో ఒకప్రత్యేకతను సంపాదించుకుని, ప్రముఖులెందరిచేతనో ప్రశంసింపబడిన ఈ'నగరజ్యోతి' ఇటీవల ఎందుకో నిర్లక్ష్యింపబడుతూంది. దానికితోడు రాళ్లో దినదినానికి పెరుగుతున్న సైకిలు బంకులు, పళ్ళషాపులు వగైరా అంగళ్ళ ధాటికి గోడపత్రిక కుంచించుకుపోయి కళాహీనంగా తయారవుతూంది. ఎవరికో ఆవేశంకలిగినప్పుడు తమకు తోచినట్లు నాలుగుమాటలు వ్రాసిపోవడంతప్ప, ఇదివరకటిలాగా క్రమపద్ధతిలో గోడపత్రిక నిర్వహింపబడడంలేదు.

వార్తాప్రపంచంలో నెల్లూరుకొక ప్రత్యేకస్థానాన్ని కల్పించే గోడపత్రికను అశ్రద్ధచేయడం సమంజసంకాదు. దాని పూర్వవైభవాన్ని మనస్సులో వుంచుకొని, సరైన స్థలం సేకరించి, అవసరమైతే నిధులు సమకూర్చి దాన్ని క్రమంగా, శాశ్వతంగా, నెల్లూరికి గర్వకారణంగా నిర్వహింపబడేట్టు చూడడం నెల్లూరీయుల కర్తవ్యం.

నెల్లూరు —వి. ఆర్. వేపకొమ్మ

మేము-మీరు

ఇప్పుడైనా సిద్ధమే!

బుచ్చిలో జూనియర్ కాలేజి స్థాపించడానికి నేను 40 వేల రూపాయలు వాగ్దానం చేశానని 'జనవాణి' శీర్షికలో (ఆగస్టు 30) వచ్చింది. కాని నేను ఇస్తానన్నది 25 వేలు మాత్రమే. రాజకీయబాధితుడైన మా తండ్రి స్వర్గీయ వారాటి శంకరరెడ్డిగారి పేరు పెట్టేటట్లయితే 25 వేలు ఇస్తానని చెప్పడమే కాక, అప్పటి ముఖ్యమంత్రి శ్రీ కాసు బ్రహ్మానందరెడ్డి, మంత్రి శ్రీ ఆనం సంజీవరెడ్డి, డి. పి. ఐ. గార్లకు జాబులుకూడా వ్రాశాను. కాని డి.పి.ఐ గారు పిడవలూరు కాలేజికి ఇవ్వమన్నారు; అందుకు నేను అంగీకరించలేదు.

ఇప్పుడైనా బుచ్చిలో జూనియర్ కాలేజి స్థాపించేట్లయితే 25 వేలు విరాళమివ్వడానికి నేను సిద్ధంగా వున్నాను.

బుచ్చి —వారాటి రామచంద్రారెడ్డి

పాయిజైర్ ప్రశంస

'రసిక్'గారి 'పాయిజైర్'-'మేడమీద మేడ' (ఆగస్టు 30) పఠితలలో ఆలోచనలను, ఆసక్తి కలిగించేదిగా వుంది "మిత్తి వడగసిడ-ఏమికడుతున్నాడు వీడు-మేడమీదమేడ-కట్టె యింటి గృహప్రవేశానికి వీడుపేరుస్తున్నాడు వీడు-బంగారుపుటుక పైని ఇటుక-ఏమికడుతున్నాడు వీడు-పాపపుగోడమీదగోడ''-మనిషి రోజూ చూస్తున్నా మరచిపోతున్న నగ్నసత్యాన్ని గుర్తుచేస్తున్నాడు కవి. సాహిత్యరీతుల్లో ఎవరికి తోచినప్రయోగాలు వారి ఇష్టం, నవ్యక్రొత్త రూపకల్పన చేస్తున్న ఈరోజుల్లో 'రసిక్'గారు 'పాయిజైర్' పేరట మరొక ప్రయోగం చేస్తున్నారు. ఆధునిక సాహిత్యం రాజకీయ సుడిగుండంలోపడి, విభిన్నవ్యక్తుల విచిత్రమనః ప్రవృత్తి ప్రకారంగా నడుస్తున్న సమయంలో ఈ ప్రయోగం అభినందనీయం. కవిత్వం రకరకాల పదవిన్యాసం కాకుండా, సమాజానికి మార్గదర్శి అయిననాడు ఈ ప్రయోగాలు సార్థకమవుతాయి.

'రసిక్' గారి పాయిజైర్ ఒక క్రొత్త సాహిత్యప్రయోగంగా గుర్తింపబడి, సంఘ శ్రేయస్సుకు తోడ్పడగలదని ఆశిస్తున్నాను.

నెల్లూరు —వి. ఆర్. వేపకొమ్మ

డిపార్టుమెంటు ఆఫ్ లైట్‌హౌసెస్ మరియు లైట్‌షిప్స్

రీ టెండరు నోటీసు

డైరెక్టర్ ఆఫ్ లైట్ హౌసెస్ అండ్ లైట్ షిప్స్, 1, గ్రామసీటి, సి. ఐ. టి. కాలని మద్రాసు-4 వారు నెల్లూరుజిల్లా, కృష్ణపట్నంలోగల లైట్ హౌస్ వద్ద రబుల్ స్టోన్ మరియు స్టోన్ అగ్రిగేట్సు సరఫరా చేయుటకై 30—9—74 వ తేది వరకు సీల్డు టెండర్లు మరలా కోరుచున్నారు. ఎస్టిమేటు మొత్తం రూ 1,78,000-00 లు టెండరు ఫారములు కావలసినవారు రూ 5 లు గవర్నమెంటు ట్రెజరీలోగాని, రిజర్వుబ్యాంకులోగాని పై ఆఫీసరు పేరుతో, లేదా జూనియర్ ఇంజనీరు డిపార్టుమెంటు ఆఫ్ లైట్ హౌసెస్ అండ్ లైట్ షిప్స్, కృష్ణపట్నం, నెల్లూరుజిల్లా వారి పేరుతో చలానాను కట్టవలెను. అప్లికేషన్‌తో చలానాను జతపరచవలెను. ఇతర వివరములకు ఇండియన్ ట్రేడ్ జర్నల్ 4-9-74 లో గాని లేదా davp 705 (14)74/4—9—74 లో గాని చూడండి.

—davp 705 (14) / 74

కంకార్డు కథ

కొద్దిమంది ప్రయాణీకుల సౌకర్యార్థం కోట్లాదిజనం ఇబ్బంది పడాలా?

** డాక్టర్ కాళిదాసు పురుషోత్తం **

మొన్న 3 తేది ఉదయం 8-22 గంటలప్పుడు నెల్లూరుమీదుగా, తృటికాలంలో, శబ్దాధిక వేగంతో, కర్ణపుటాలు దద్దరిల్లేంతటి శబ్దాధిక్యతతో దూసుకపోయి, నెల్లూరీయులకొక అపూర్వానుభూతి కల్గించిన 'కంకార్డ్'పారయాన మహాయానంలో మానవుడు అధిరోహించిన మరొక అత్యున్నత శిఖరం.

వైమానిక పరిభాషలో ఈ శబ్దాధిక వేగంతో పయనించే విమానాలను 'సూపర్ సోనిక్' లంటారు. ఇప్పుడు మనం తరచూ చూచే విసి 10, బోయింగ్ 707 వగైరా విమానాలు గంటకు 600 మైళ్ళ పైదిలుకు వేగంతో ప్రయాణిస్తున్నాయి. అంటే అవి ఇంచుమించు ధ్వని వేగానికి సమీపవర్తులన్నమాట. ధ్వనివేగం సముద్ర మట్టంలో గంటకు దాదాపు 760 మైళ్ళు. ఆ వేగం కల్గిన విమానాలను 'సోనిక్' అనే పారిభాషిక పదంతో పిలుస్తారు. అంతకు తక్కువ వేగంతో వెళ్ళే బోయింగ్, విసి 10 వగైరా విమానాలను 'సబ్ సోనిక్' లంటారు. శబ్దవేగాన్ని అధిగమించి, 'సూపర్‌సోనిక్' కంటే ఎక్కువ వేగంతో ప్రయాణించేవాటిని 'హైపర్ సోనిక్' లంటారు.

చంద్రమండలంమీద ప్రయోగింబడుతున్న రాకెట్లు వగైరాలు శబ్దవేగానికంటే వేగంగా ప్రయాణించేవే. అయితే పారవిమాన యానంలో ధ్వనివేగాన్నిమించి ప్రయాణించే విమానాలింకా వాడుకలోకి రాలేదు.

ఆ శబ్దాధిక వేగ విమానాలను సృష్టించడానికి రష్యా, అమెరికా, ఫ్రాన్సు, బ్రిటన్, దేశాలు ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాయి. మూడు వందల టన్నుల బరువుకల్గి, గంటకు 1800 మైళ్ళ వేగంతో, 300 మంది ప్రయాణీకులను 65 వేల అడుగుల ఎత్తున తీసుకెళ్ళగల విమానాన్ని సుప్రసిద్ధ అమెరికా విమానసంస్థ 'లాక్‌హీడ్' నిర్మించడానికి పూనుకొంది. ఆ విమానం 13 మైళ్ళ ఎత్తున, మైనస్ 70 డిగ్రీల ఉష్ణోగ్రతలో, శబ్దవేగానికి దాదాపు మూడింతలుతో ప్రయాణిస్తుంటే, ప్రయాణీకులకు కొద్ది అంగుళాల దూరంలోవుండే విమానపు వెలుపలిభాగం 450 డిగ్రీల వేడిని అందుకుంటుంది. ఆ వేడివల్ల విమానం ఒక్క అడుగు పొడుగు సాగుతుందట. అంతటి వేడిని తట్టుకోడానికి విమాన నిర్మాణంలో టిటానియమ్ అనేలోహాన్ని వాడుతున్నారు. ఈ విమానయానక్షేమం పైన, దానిప్రభావాలపైన అమెరికాలో గొప్ప సంచలనం రేగింది. అమెరికా ప్రభుత్వం దానికి సంబంధించిన అన్ని వ్యవహారాలను క్షుణ్ణంగా పరిశీలించేందుకు ఒక శాస్త్రజ్ఞుల సంఘాన్ని నియమించింది. అంతటితో అమెరికావారి 'సూపర్‌సానిక్' నిర్మాణం వెనుకబడిపోయింది.

అమెరికా ప్రయోగం అట్లావుంటే, రష్యా, ఫ్రాన్సు, బ్రిటన్లు సూపర్‌సోనిక్ నిర్మాణ ప్రయత్నాలు ప్రారంభించి 1968, 69లో ప్రయోగాలు చేశాయి. రష్యావారు ఇటీవల టి. యు. 144 అనే 'సూపర్ సోనిక్'ను ప్రయోగించారు కాని అది విఫలమైంది; ఫ్రాన్సులో కూలిపోయింది.

ఫ్రాన్సు, బ్రిటన్ చాలాకాలంక్రితమే వేర్వేరుగా సూపర్‌సోనిక్ నిర్మాణం ప్రారంభించాయి. కాని నిర్మాణవ్యయం అధికంకావడంతో, ఆ రెండుదేశాలు సమష్టిగా పనిచేయడానికి 1962 లో ఒప్పందం చేసుకున్నాయి. ఫ్రెంచ్‌వారు విమాన శరీర నిర్మాణాన్ని, బ్రిటిష్‌వారు విమాన యంత్రాన్ని నిర్మించాలని కుదుర్చుకున్నారు. విస్తారమైన ఆర్థికవనరులు, శాస్త్ర పరిజ్ఞానంకల్గిన అమెరికాకంటే ముందుగా, వొకగా 'కంకార్డ్'ను విడుదలచేయాలని సంకల్పించారు.

అమెరికా వారిలాగా 1800 మైళ్ళ వేగాన్ని సాధించాలంటే దృఢమైన, ఉష్ణసహనం కలిగిన టిటానియమ్ లోహంతో విమానాన్ని నిర్మించాలి. టిటానియంతో నిర్మించాలంటే విమానం ఖరీదు పెరిగిపోతుంది. కాబట్టి ఆంగ్లో-ఫ్రెంచ్ విమాన నిర్మాతలు 'కంకార్డ్'ను అల్యూమినియంతో తయారుచేయడానికి పూనుకున్నారు. అందువల్ల వేగాన్ని 1450 మైళ్ళకు పరిమితం చేసుకోవలసి వచ్చింది.

కొరవ 10వ పేజీలో

ఉన్నమాట—

రఘునాథరెడ్డిగారిమీద ఉన్నతాభిప్రాయం కల్గించడానికి జిల్లాను హీనంగా చిత్రించాల్నా?

యథార్థవాది

ప్రధాని శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ అంతరంగిక కార్యదర్శి శ్రీ పి. ఎన్. హాక్సర్‌కు గతవారంలో నెల్లూరుస్టేషన్లో శ్రీ ఎల్.వి. కృష్ణారెడ్డి ప్రభృతులు ఒక నివేదిక సమర్పించారు. అందులో కృష్ణారెడ్డిగారు కాకుండా మరో నలుగురుకూడా సంతకాలు చేశారు- వివిధ సంఘాల పేరుతో. సోమశిల ప్రాజెక్టు, కృష్ణాపట్నంరేవు, 'షార్'కు అనుబంధపు పరిశ్రమలను కోరుతున్న మెమొరాండం ఇది. ఆ నివేదికలోని రెండు పేరాగ్రాఫులివి:

"ఏప్రాంతమైనా ఎంత వెనుకబడివుంటుందో, దాని నాయకత్వం అంత అభివృద్ధినిరోధకంగా వుంటుందనే సాధారణ సూత్రానికి నెల్లూరుజిల్లా మినహాయింపేమీ కాదు. ఇటువంటప్పుడు యీ జిల్లా ఇటీవలివరకు స్వతంత్ర పార్టీకి, సమైక్య కాంగ్రెస్‌లో సిండికేట్ గ్రూపుకు, తదితర అభివృద్ధినిరోధకశక్తులకు సాంప్రదాయకమైన పీఠంగా వుండడంలో ఆశ్చర్యంలేదు."

కృష్ణారెడ్డిగారు చెప్పదలచుకున్నదానికి ఈ పేరాగ్రాఫ్ పీఠికప్రాయమైందిమాత్రమే. అసలుసంగతి క్రిందిపేరాలో వెల్లడించారు-

"1969 నాటి కాంగ్రెస్ అంతర్గత పోరాటంనుండి, చీలికనుండి, ఈ జిల్లా ప్రజానీకం కొత్తకాంగ్రెస్‌కు సుముఖంగాను, ప్రేమపాత్రురాలైన ప్రధాని ఇందిరాగాంధి నాయకత్వానికి అనుకూలంగాను, శ్రీ కె. వి. రఘునాథరెడ్డిగారి నాయకత్వాన సమీకరణమై ఈ ప్రాంత అభివృద్ధి నిరోధక కోటను కూల్చివేసింది; పార్లమెంటు, శాసనసభ ఎన్నికల్లో కొత్త కాంగ్రెస్‌కు అనుకూలంగా ప్రజావాహిని వెల్లువెత్తింది."

—ఈ రెండు పేరాలు చదివిన తర్వాత మీకేమి అనిపిస్తుందోకాని, నా కర్థమయ్యేది మాత్రం ఈ నివేదిక సోమశిలకోసం పుట్టించిందికాదని; నెల్లూరుజిల్లాకు రఘునాథరెడ్డిగారు మకుటంలేని ప్రజాచక్రవర్తి అనే విషయం హాక్సర్‌ద్వారా ఇందిరాగాంధీకి చేరాలనే తలంపుతో సమర్పించబడిన నివేదిక అని నా అభిప్రాయం. లేకుంటే సోమశిల-

—కొరవ 9 వ పేజీలో

బోగోలు గ్రామపంచాయతీ కార్యాలయము —

టెండరు నోటీసు

తే 6—9—1974 ది

నెల్లూరుజిల్లా, బోగోలు గ్రామపంచాయతీ యేరియాలో యీ క్రింద నుదహరించిన పనులు చేయుటకు సీల్డు టెండర్లు తే 25—9—1974 ది బుధవారం సాయంత్రం 4 గంటల వరకు సదరు పంచాయతీ కార్యనిర్వహణాధికారి గారిచేగాని, లేక వారి అనుమతిపొందిన వారిచేగాని స్వీకరింపబడి, అదే రోజు సాయంత్రం 4-30 గంటలకు టెండరుదార్ల సమక్షమున తెరువబడును. టెండర్లు వేయగోరువారు సకాలమునందు ధరావత్తుసొమ్ము చెల్లించి టెండర్లు వేయవలయును. ఇతరవివరములు ఆఫీసు పనిచేయు వేళలయందు తెలిసికొనవచ్చును

నెం.	పనివివరము	ఎస్టిమేటు మొత్తం	చెల్లించవలసిన ధరావత్తుసొమ్ము
1)	శ్రీ యన్. షైన్‌సింగు యింటివద్దనుండి, బోగోలు రామమందిరం వరకు డ్రైను నిర్మాణము	రు 4800-00	రు 240-00
2)	శ్రీ నూకవనేని సుబ్బయ్య యింటివద్దనుండి శ్రీ యన్. షైన్‌సింగు ఇంటివరకు డ్రైను నిర్మాణము.	రు 4700-00	రు 235-00
3)	బోగోలుగ్రామములోని శ్రీ కంచి నారయ్య యింటివద్దనున్న బావి ప్లాటుఫారము నిర్మాణము.	రు 500-00	రు 25-00
4)	బోగోలు గ్రామపంచాయతీ యేరియా చెన్నాపురములోని బావి ప్లాటుఫారము నిర్మాణము....	రు 500-00	రు 25-00
5)	బోగోలు గ్రామపంచాయతీ యేరియా కప్పరాళ్ళతిప్పలోని బావి-ప్లాట్‌ఫారం నిర్మాణము.	రు 500-00	రు 25-00

పి. కృష్ణయ్య, బి. ఏ.
కార్యనిర్వహణాధికారి,
బోగోలు గ్రామపంచాయతీ — నెల్లూరుజిల్లా.

పంచకూళ్ల కషాయం భారతీయ లోక్ దళ్!

చుండి జగన్నాథం

ప్రపంచం ఎట్లయినా చల్లబడినది. దేశాలలో అంతరంగికంగా గాలివానలు, భూకంపాలు, తుపానులు వస్తే రావచ్చునుగాని, లోకం మొత్తంమీద శాంతికి భంగం రాదు. లోకంలో స్తోమత-బలుపు-బడి-సంపద – శక్తిగల మహారాజ్యాలు పైకి చెప్పుకున్నంత స్నేహంగాలేవు. వాటి దర్యాలన్నీ ఎత్తుకు పైఎత్తులే. పరస్పర విశ్వాసం శూన్యం. ఐనప్పటికీ అవి కలహించి సాధించేదేమీలేదనే తీర్మానానికి వచ్చినవి గనక ప్రపంచయుద్ధం రాకుండా చూచుకుంటవి. పశ్చిమాసియాలో తక్షణంగా లొంగి వర్తించవలసిన పరిస్థితి తనకు ఏర్పడినా, సోవియట్ యూనియన్ సైప్రస్ రంగాన దెబ్బకు దెబ్బ తీయలేదు. జాగ్రత్తగా వ్యవహరించి తనకు సుముఖమైన పరిస్థితిని అక్కడ కల్పించుకోడానికి ప్రపంచ సంస్థ వ్యవస్థను సద్వినియోగం చేసుకుని అమెరికాను దారికి తెచ్చుకుంటున్నది.

పశ్చిమాసియారంగాన (అరబ్బీ-ఇజ్రాయిల్ రంగాన, ఈజిప్టు సీమలో) తనకు పైచేయిగా అమెరికా హస్తం స్పష్టంగా కన్పించిన పిమ్మటనే నిగ్సన్ నిర్గమనం జరిగినా, పల్లెత్తుమాట రష్యా తన పత్రికలలోగానీ, టెలివిజన్, రేడియో ప్రసారాలలోగానీ నిగ్సన్‌మీద రానివ్వలేదు. పైపెచ్చు, అమెరికాలో నిగ్సన్ పార్టీకి విరోధులైన డెమొక్రాటిక్ పార్టీవారు-పత్రికలు ఏకమై ఊకదంపుగా ప్రచారంచేసి, అమెరికా అధ్యక్షునికి ఊపిరాడకుండా చేసినారని సోవియట్ యూనియన్‌లో వ్యాఖ్యాతలు తమ ప్రజలకు తెలియజేసినారు.

మామూలుగా అయితే అమెరికన్ విధానాన్ని—నిగ్సన్ వంటివారల సృష్టికి మూలం కాగల ఆ విధానాన్ని—దుయ్యబట్టి వదిలేవారు. ఇక ఇప్పుడింత సౌమ్యంగా రష్యన్లు పలకడానికి, ప్రవర్తించడానికీ కారణం ఒకటే: పరిస్థితిమారింది; దానిని నాయకులైనవారు గుర్తించుకున్నారు.

అందుకు సాక్ష్యం సోమాలీలాండ్ (ఆఫ్రికా), యెమెన్ (అరేబియా), లెబనాన్ (ప-ఆసియా), నైజీరియా (ఆఫ్రికా), ఆఫ్ఘనిస్తాన్, బాంగ్లాదేశ్ (ఆసియా), ఆర్జెంటైనా(లాటిన్ అమెరికా, ఫాసిస్టు పైరో వర్ధిల్లి, పతిమటికి రాజ్యం అర్పించి వెళ్ళిన సీమ) - ఈ విధంగా విభిన్నమైన రాజ్యపద్ధతులుగల సీమలతో సోవియట్ యూనియన్ మంచి సంబంధాలను కలిగివుండడం. ఇటువంటి దేశాల అభివృద్ధికి తోడ్పడుతూ ఎర్రటి రాజ్యాలు బలపడగలవని రష్యా కమ్యూనిస్టుపార్టీ పత్రికలో బహిరంగంగా ప్రకటించారు.

ఇక చైనా విషయం. పరిపాలకులు 'ఇంపీరియలిస్టులైన' అమెరికన్లకు లొంగినారనే విమర్శ వచ్చింది అమెరికన్లు హడావిడిగా చైనాకు పరుగెత్తుకవెళ్ళి, పరిస్థితిని సర్దుబాటు చేసుకవస్తారు. మనతో సఖ్యంగా వుండడానికి చైనా యిష్టపడుతుందనికూడా ఒకవార్తపొక్కింది. ఈలోగానే మన పార్లమెంటులో మొదటినుంచీ మనం అటుంబాంబు చేయక తప్పదని వాదించిన జనసంఘీయులకు మిగిలినవారు కొందరు కాంగ్రెస్‌వాదులు-అందులో అతివాదులు తోడై అణ్వస్త్రాలు మనం చేయక తప్పదంటున్నారు. టిబెట్ లో ఐ.సి.బి.ఎం. స్థావరాలు నిర్మించి చైనా ఏమి చేస్తున్నదని తలపోసేకంటే మన బలాన్ని మనం నిర్మించుకోవడమే ఉత్తమమని వారి అభిప్రాయం. ఇతోధికంగా ఈ అభిప్రాయం బలపడితే ఆశ్చర్యపడము.

—కొరవ 10 వ పేజీలో

రసాయనిక ఎరువులు వాడినప్పుడేకాదు

సంకర వరి రకాలు ఏ పరిస్థితుల్లో అయినా స్థానిక రకాలకంటే ఎక్కువ పంట నిస్తాయి!

వర్షాధారంతో పండించినా, నీటిపారుదల వసతితో పండించినా స్థానిక వరి రకములకంటె ఎక్కువపంటనిచ్చే సంకర వరిరకములు ఏపరిస్థితులలోనైనా ఎక్కువ పంటనిస్తాయి. రసాయనిక ఎరువులను వాడినప్పుడుమాత్రమే ఈ కొత్త వరిరకములు ఎక్కువ పంటనిస్తాయనే అపోహ మన రైతులలో ఎక్కువగా వుంది. ఇది సరియైనదికాదు.

రసాయనిక ఎరువులు దొరుకుటయే కష్టంగావుండే ఈ రోజులలో రైతులు కష్టపడి సంపాదించిన స్వల్పమైన ఎరువులను ఈ కొత్తవరిరకాలకు వాడి, సాధ్యమైనంత ఎక్కువపంటను పండించవచ్చును.

మసూరిరకం

ఈ రకములలోకూడా స్వల్పంగా ఉపయోగించిన నత్రజనికి గరిష్టపరిమితిలో పంటనిచ్చే వరిరకములను మాత్రమే రైతులు ఎన్నుకోవాలి. ఉదాహరణకు హెక్టారు (సుమారు 2½ ఎకరముల నేల)కు 40 కి.గ్రా. నత్రజనినిచ్చే ఎరువును వాడినా మసూరిరకంవరి 3,000 కి.గ్రా.కు పైగా పండుతుంది. చిత్రమేమిటంటే అందరూ అనుకునేటట్టుకాకుండా అసలు నత్రజని ఎరువును వేయకపోయినా ఎక్కువ పంటనిచ్చే కొత్తరకాలు స్థానిక రకములకంటె నిశ్చయంగా ఎక్కువ పంటనిస్తాయి. ఈ విషయంలో రైతులు ఏవిధమైన సందేహమూ పెట్టుకోనవసరంలేదు.

రైతు అవలంబించే పద్ధతుల ప్రాధాన్యత

వాడిన ఎరువులు ఎంత తక్కువగా వున్నా రైతు అవలంబించే వ్యవసాయపద్ధతులను అనుసరించి పంట వుంటుంది. అందుచేత ఈ క్రిందిసూచనలు ప్రతిరైతూ అవలంబించి, సాధ్యమైనంత ఎక్కువ పంటను పండించవచ్చును.

ఎంతలోతులో నాటాలి?

1. వరినారు సుమారు 6 అం. ఎత్తు, 4 ఆకులు వేసినవానిని దగ్గరగా, లోతుగా కాకుండా నాటినట్లయితే బాగా పిలకలు పెట్టి, నేలనుండి నత్రజనిని ఎక్కువగా గ్రహించి, వేళ్ళు విస్తారంగా వ్యాపించుటకు అవకాశం వుంటుంది. దీనివలన నేలలోని నత్రజని వృథాకాకుండా వరి

—తరువాయి 10 వ పేజీలో

జొన్నే కాదు మొక్కజొన్నా రైతుకు లాభదాయకమైనదే!

ఫలితం తక్కువైనా మనకు పశుసంపద పుష్కలంగావుంది!

(డాక్టర్ ఎం. ఎస్. స్వామినాథన్)

మన వృక్షసంపదవలెనే పశుసంపద కూడా అపారమైనది. 1966 లెక్కల ప్రకారము 1760 లక్షల పశువులు, 530 లక్షల గేదెలు- దున్నలతోసహా- మొత్తము 3,440 లక్షల జంతువులు మనకు వున్నాయి.

ఆవులు, గేదెలలో మనకు మేలైన జాతులు వున్నాయి. విదేశములనుండి కొని రాబడిన హోల్‌స్టీన్, బ్రౌన్‌స్విస్, జెర్సీ రకములు పశుగణాభివృద్ధికి విరివిగా ఉపయోగించబడుతున్నాయి.

మనకు లభ్యమయ్యే పాలలో 60 శాతమునకు పైగా 284 లక్షల ఆవులు, గేదెలనుండి లభించుతున్నాయి. అయితే, వీటిలో అత్యధికంగా పాలిచ్చే ఆవులు, గేదెలు యూరప్, అమెరికా దేశములలో విరివిగా పాలిచ్చే ఆవులు, గేదెల పాల దిగుబడిలో కేవలం 4 వ వంతు పాలను మాత్రమే ఇస్తున్నాయి!

ప్రపంచంలోని గొర్రెలలో 4.2 శాతం గొర్రెలు మనదేశంలో వున్నాయి. 1966 లెక్కల ప్రకారం మనదేశంలో 420 లక్షల గొర్రెలు వున్నట్లుతేలింది. వీటిద్వారా ఉన్ని, మాంసం, పాలు లభించుటయే కాక, వాటినుండి 155 లక్షల యూనిట్ల చర్మములు, 21 లక్షల ఉన్నుల ఎరువు లభించుతూంది. మెట్టప్రాంతములలోను, ఒకమోస్తరు మెట్టప్రాంతములలోను, అత్యుష్ణముగావుండే రాజస్థాన్ ఎడారులలోను, అతిశీతలంగావుండే లడాక్ ప్రాంతంలోను గొర్రెలను విస్తారంగా పెంచుటకు అవకాశములు వున్నాయి.

మనకోళ్ళసంపదకూడా విస్తారమైనదే. 1966 లెక్కల ప్రకారము మనదేశంలో సుమారు 1150 లక్షల కోళ్లున్నాయి.

మన వ్యవసాయపు పనులకై పశువుల

—తరువాయి 10వ పేజీలో

జొన్న రకాలు, సాగు

స్థానిక రకములకు బదులుగా సి ఎస్ హెచ్- 1, సి ఎస్ హెచ్- 4, సి ఎస్ హెచ్- 5 మొదలైన సంకరజొన్న రకములను వర్షాధారముతో ఎక్కువపంట పండించవచ్చును. వీటిలో సిఎస్‌హెచ్-1, సిఎస్‌హెచ్-4 జొన్నవిత్తనములు రైతులకు పుష్కలముగా లభించగలవు.

పై రకములుకాక, 370, 302, స్వర్ణ, 148, సిఎస్-35-41, 604, 329 రకాలు కూడా పై సంకరరకములవలెనే ఎక్కువ పంటనిచ్చే జొన్నరకాలు.

విత్తనములను చల్లేసమయం

ఖరీఫ్ ఋతువులో ఋతుపవన వర్షములు ప్రారంభముకాగానే జొన్న విత్తనములను చల్లుటవలన పంటకు మొవ్వుఈగ బాధలేకపోవుటయేగాక, ఎక్కువ పంట పండుతుంది. ఈ విధముగా అదను లో విత్తనములను చల్లుటకు అవకాశము ఏమీవుండదు.

మొక్కల సంఖ్య

స్థానికరకములవలెకాక పైన పేర్కొన్న జొన్న రకములను హెక్టారుకు 1,50,000 నుండి 2,00,000 మొక్కలు వుండునట్లు ఒత్తుగా చల్లుటవలన గరిష్ట పరిమితిలో పంటను పండించుటకు వీలౌతుంది. దీనికి హెక్టారుకు 4 నుండి 5కి.గ్రా. విత్తనములు కావలసివుంటాయి. వీటికి అయ్యే ఖర్చు కూడా చాలా తక్కువే. మొక్కకు, మొక్కకు మధ్య 4 నుండి 6 అం., వరుసకు, వరుసకుమధ్య 18 అం. దూరము వుండునట్లు చూడాలి.

చీడలు పట్టకుండా జాగ్రత్త

సాధారణముగా పై జొన్నరకములకు

—తరువాయి 10వ పేజీలో

భూసార అభివృద్ధికి, పుష్కలపంటలకు శ్రేష్ఠమైనవి

కాపర్, జింక్, ఐరన్, బోరాక్స్ మెగ్నీషియం, కాల్షియం వగైరాల లోపాన్ని పూరించే మేలురకం ఎరువులు

చేతక్ బ్రాండ్

మైనర్ ఎరువులు

ఈ సర్టిఫైడ్ రకం మైనర్ ఎరువులు వరి, ప్రత్తి, పొగాకు, వేరుశనగ సజ్జపైర్లకేగాకుండా అన్నిరకాల కాయగూరల పైర్లకు, పండ్లతోటలకు వేర్వేరుగా తయారుచేయబడ్డాయి. దుక్కిలో వేయడానికి 3 కేజీల ప్యాకింగ్‌లోనూ, స్ప్రే చేయడానికి 1200 గ్రాముల ప్యాకింగ్‌లలోనూ, సీల్డు టిన్నులలోనూ దొరుకుతాయి.

—వివరాలకు—

నరేంద్ర ఫెర్టిలైజర్స్

రైల్వేస్టేషన్ రోడ్డు

కావలి

పాయిజైరు

కన్నవారి కలలు

"రసిక్"

పిల్లల భవిష్యత్తనే వృక్షంచుట్టూ
అల్లుకుంటూనేవుంటాయి
కన్నవారి ఆశాలతలు
చిన్నల భావినిగూర్చి తల్లిదండ్రులు కనులు
కంటూనేవుంటాయి కమ్మని బంగారుకలలు
ఎదలోవారికి పొంగివస్తుంటాయి
కీర్తి జాలు

పెద్దవాడు కావాలి ఇంజనీరు
చిన్నవాడు కావాలి డాక్టరు
ఉన్నదొక్కటే గుంట
దానికే కలెక్టరో రావాలి అంట
కోర్కెలిలా పైపైకి తీగసాగుతూ వెడతాయి
స్వప్నలోకాల్లోని మేడల్లా
తాజ్ మహల్ గోడల్లా.

వర్షన సాగిపోతుంది
కాలమనే 'కాడిలాక్' కారు.

అయిదేళ్ళు చదువు పదేళ్ళు చూసి
ఎట్టకేలకింజనీరైన పెద్దవాడు
పదేళ్ళుగా నిరుద్యోగంలోనుంటూ
ఉచితంగా సర్వే చేస్తున్నాడు రోడ్లు.

విసుగుచెందని విక్రమార్కునిలా
"అనాటమీ"పై ఆరవ దండయాత్రకు
అవసరమైన బాణుక్కులు
పుచ్చుకుంటున్నాడు
కాబోయే వైద్యుడు.

కలెక్టరు భార్యకావలసిన చిన్నది
బిక్కెట్టు కలెక్టరును ప్రేమించి
గవ్వలివ్వగా సక్స్ పెళ్ళి చేసుకున్నది

పిల్లలనుగూర్చి పెద్దవాళ్ళు
కంటూనేవుంటారు కలలు
ఆపిల్లలు పెద్దలై పిల్లలను కంటూనేవుంటారు
ఈ పెరిగిన పిల్లలు ఆ పుట్టిన
పిల్లలనుగూర్చి
ఆశించుతూనేవుంటారు కలలు.

జమీన్ రైతు చందా

సంవత్సరం చందా	రు 20-00
6 మాసములకు	రు 11-00
విడిప్రతి	0-40

కావలి 'కోడెనాగు' దొరికింది!

ఇదొక కొత్తరకం దొంగతనం. ఆగస్టు 12 తేది రాత్రి కావలి శ్రీరాం థియేటర్లో రాముడీ పిక్చర్సువారి 'కోడెనాగు' హఠాత్తుగా మాయమైంది. సినిమాల్లో కోడెనాగులు మాయమవడం చూదాముకాని; అసలు సినిమాయే మాయంకావడం మన మెరుగము. 25 వేల రూపాయిల ఖరీదు చేసే ఫిలింబాక్సును ఎవరో కళాభిరుచి కలిగిన దొంగలు అపహరించుకపోయారు.

టవున్ ఇన్‌స్పెక్టరు శ్రీ ఎం. అప్పెప్ప కోడెనాగుకోసం రకరకాల నాగస్వరాలూది కడకు తమిళనాడులోని ఆవడిలో దాన్ని పట్టేశాడు. ఎం. సుబ్రహ్మణ్యం అనే నరసారావుపేటీయుడట ఆ కళాత్మక చోరుడు. ఆతడికి దేవస్థానాలు దొరస్థానాలట. 23 తేది ఆవడి దేవస్థానంలో హస్తలాఘవం ప్రదర్శించబోయి జేకుంకు రేడీలు తగిలించుకున్నాడు. దేవుడికే పెనరుపెట్టబోయేసరికి పాతకథలన్నీ అప్పటంగా బయటబడ్డాయి. 'కోడెనాగు' దొంగతనం తనచేతుమీదగానే జరిగిందని బుద్ధిగా ఒప్పుకున్నాడట ఆ సుబ్రహ్మణ్యం.

పోలీసు యిం:కా చార్జిషీటు దాఖలు చేసినట్టులేదు. శ్రీరాం థియేటరు యజమాన్యం 75 వేలకు బాండ్ మీద ఫిలింను స్వాధీనం చేసుకున్నారు.

దొంగతనాలెన్నిరకాలో చూడండి! మరొక రెండుమూడు రోజులు ఆలస్యమై వుంటే 'కోడెనాగు' 10 వేలకు వెళ్లిపోయి, రంగూన్ చెక్కేసివుండేదట. రంగూన్‌లో అయినా దొంగసరుకును ఎట్లా ప్రదర్శిస్తారో? మొత్తంమీద ఎం. ఎస్. రెడ్డి అదృష్టవంతుడు.

—కొరవ 11వ పేజీలో

బుచ్చి పంచాయితీ- ద్వితీయ బహుమతి

రాష్ట్రస్థాయిలో 1972-73 ఉత్తమ పంచాయితీ పోటీల్లో బుచ్చి పంచాయితీకి ద్వితీయ బహుమతి లభించింది. కేంద్రప్రభుత్వం రాందేళ్ళుగా ఈ పోటీలు నిర్వహిస్తూంది. పన్నుల వసూళ్ళు, హరిజనవాడలకు మంచి నీటి సరపరా వగైరా కార్యక్రమాలు బహుమతికి కొలతబద్దలు. రెండవ బహుమతి రు 500 లు, ఒక మెరిట్ సర్టిఫికేటు యిచ్చారు.

ఈ బహుమాన గ్రహీతలకు మళ్లీ జాతీయస్థాయిలో పోటీ వుంటుంది. అందులో నూ గెలిస్తే అప్పుడు సర్పంచ్ శ్రీ మేనకూరు రాధాకృష్ణారెడ్డిని అభినందిస్తాము.

ఆచార్య దేవోభవ!

5 తేది చాలాచోట్ల ఉపాధ్యాయ దినోత్సవం జరిగింది. ఆ వార్తలు సంక్షిప్తంగా—

ఆత్మకూరు హైస్కూలు ఆవరణంలో, డాక్టర్ మాలకొండయ్య అధ్యక్షతన జరిగింది. ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ పి. కొండయ్య, డిప్యూటీ ఇన్‌స్పెక్టర్లు శ్రీ డి. రామయ్య- శ్రీ గంగన్న. హైస్కూలు హెడ్మిస్ట్రెస్ శ్రీమతి సుగుణ, విద్యావిస్తరణాధికారి శ్రీ సి. శివయ్య ఉపాధ్యాయ సమస్యలను, ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్యధోరణిని విమర్శిస్తూ ఉపన్యసించారు.

* * *

చింతలపాలెం హైస్కూలు సభకు హెడ్మాస్టరు శ్రీ వి. మాలకొండయ్య అధ్యక్షత వహించారు. ఎ. వి. రాఘవరావు, జి. డేవిడ్, ఎం. ఎల్. నరసింహం ప్రభృతులు ప్రసంగించారు.

* * *

వెంకటాచలం సభలో శ్రీ రామిరెడ్డి దశరథరామరెడ్డి మాట్లాడుతూ, పిల్లల శీలసంపదను పెంపొందించుటకు కృషిచేయవలసిందిగా టీచర్లకు హితవుచెప్పారు.

డాక్టరు లేడు- డాక్టరమ్మ రాదు!

30 గ్రామాల రోగులకు ఆశాజ్యోతి మర్రిపాడు ప్రాథమిక ఆరోగ్యకేంద్రం. నాలుగు మాసాలనాడు డాక్టర్ను మార్చారు; బదులు వేయలేదు. లేడీడాక్టరంటే ఆమెది నెల్లూరు కాపురం; నెలకొకసారి 'విజిట్' చేసిపోతుంది. దూరబారాలనుండి వచ్చినరోగులు నిరాశోపహతులై వుసూరుమంటూ ప్రభుత్వాన్ని బండబూతులు తిట్టుకుంటూ పోతున్నారు.

ఇది వెనుకబడిన ఉదయగిరి తాలూకా గ్రామం. వైద్యానికి నెల్లూరుకు పోగలిగిన వారులేరు. ఇటువంటి ఆరోగ్యకేంద్రమా ఈ దుస్థితిలో వుండవలసింది? మరీ ఇంత అన్యాయమా? మంత్రి రాజమల్లుగారి ప్రకటనలు చదివి కడుపునింపుకోవలసినట్లుండే కాని ఆస్పత్రులుమాత్రం అట్లనేవున్నాయి!

వెంబులూరు బియ్యం

రెండువేల జనాభాగల ఈ గ్రామ చౌకడిపోకు 20, 25 రోజులకు 5 బస్తాలబియ్యం ఇస్తారు. అన్నిచోట్ల కిలో రూ 1-55 అయితే; ఇక్కడ రూ 1-90! ముఖంమీది మంత్రింది నట్టు, డిపోలో అందరికీ బియ్యం ఇవ్వడం లేదు. అడిగితే కసిరి బుసకొడుతున్నారు. మాగతి ఇంతేనా అంటున్నది — మూడు పేజీల సంతకాలు, నిశానీలుగల ఒకపత్రం. వీరిఘోష కాస్త విచారించండి!

ఏ వసతీలేదు!

సంతదానువల్లె కండ్లేరి వొడ్డునవున్న

—కొరవ 11వ పేజీలో

మాటకచేరి

* 'లా'వొక్కింతయు లేని లా కాలేజి!

** డి. కె. కాలేజికి మరొక మూడు లక్షలు—

పి.జి. సెంటర్, అటానమస్, బస్‌వగైరాలు

పుష్పకవిమానం లాంటిది వి ఆర్ కాలేజి— న్న, ఈ పోలిక బాగలేదు. హనుమంతుడి తోకలాంటి వి. ఆర్.— ఇదీ పురాణవాసన కొడ్తూందికదూ? కొండచీలి దాంతాడంతటి వి— ఇదీ అంతబాగున్నట్టు అనిపిస్తున్నట్టులేనట్టుంది. సరే పోనీండి; ప్రస్తుతానికి ఏదో ఒకలాంటి వి. ఆర్. కాలేజీకి అతిత్వరలో 'లా' వొక్కింత కలగబోతూంది. దాన్నాళ్ళ ఊరింది, పూరింది, కడకీకొరిక పూరిందినందుకు మనమంతా ధన్యులమైతిమి హాహా! వి వి. వి. రామాదిగాగల డిగ్రీ కాగితాలతో 'సిరివంటితు'లై పదార్లుకొడ్తున్న నిరుద్యోగ నిర్భాగ్యులకు, ఎమ్మే గిమ్మే పట్టాలు పుచ్చుకున్నా జ్ఞానతృష్ణ పూర్తిగా తీరక తీరికగా మరొక డిగ్రీకోసం ఎగబడే మేధావులకు (వీరినే మొన్నొక మిత్రుడు 'మేతావులు' అని నిర్వచించాడు. మేత+అవులు అట. అంటే మేతకు మాత్రమే ఆవులు; పాలకు పనికిరానివి అని భాష్యంచెప్పాడు); అదృష్టదేవత బంటికన్నుతో ఓరగంట చూచి ఏ ఆఫీసులోనో గుమాస్తాగావడేస్తే గడ్డిలో మెల్లగా కాస్తదల్లగా బ్రతుకుతున్న ఎస్టిటి జీవులకు— పెరసి డిగ్రీ గతప్రాణులందరికీ తమతమ నామధేయాలకు వెనుక మరొక రెండక్షరాలు తగిలించుకునే మహద్భాగ్యం ప్రసాదించబోతున్న మ. ప్ర. వ. ప్రభుత్వానికి మనం ముక్తకంఠంతో జోహార్లు చెప్పుతాం!

మొత్తమ్మీద అవాహన విసర్జనా లేకుండా సాగుతున్న మన నెల్లూరు విద్యారంగానికి సరికొత్తగా దిగుమతి కాబోతున్న ఈ బి.ఎల్. సరుకుకు మంచిగిరాకీవుండేట్టేవుంది. ముఖ్యంగా ఆఫీసుల్లో పనిచేసే గుమాస్తాలు గిమాస్తాలు బి. ఎల్. సీట్లకు క్యూలో ఎగబడేసూచనలు అప్పుడే ముమ్మరంగా కనిపిస్తున్నాయి. ఎవొర్చి సీట్లంతా సరదాకు డిగ్రీతీసుకునేవారేకాని, నల్లకోట్లు ధరించి చెట్లకింద బార్లుతీరేకరంగా కనిపించడంలేదు. నిజానికి ఆ చెట్లకింద కూడా అట్టే ఖాళీవున్నట్టులేదు. ఇప్పటికే దాదాపు 130, 140 మంది లాయర్లున్నారు నెల్లూరు బార్లో! వాళ్ళలో మహాఅయితే ఒక పదిరు మందికి మాంచి ప్రాక్టీసు, మరొక రెండు

గోపి

పదిన్నమందికి ఒక మోస్తరు వ్యాపారం సాగుతూంది. ఇంకో పాతిక ముప్పయి మందికి బొటాబొటి ప్రాక్టీసనుకోవచ్చు. పోతే ఇక చెట్లకింద ప్లీడర్లైతమందో మీరే లెక్కతేల్చిచెప్పండి.

చెట్టుకింద ప్లీడరంటే ఒక చిన్నకథ గుర్తొస్తూంది. అప్రస్తుతమే అయినా, సరదాకు చెప్పుకుందాం. వెనకటికొక వాయిదాకి జడ్జిగారు కోర్టులో కక్షిదారును 'మీప్లీడర్ను పిల్చుకరావోయ్, ఆ చెట్టుకిందవుంటాడు'- అని కోకాడట. ఆక్షయింటు సదరు ప్లీడరు గారివద్దకెళ్ళి జడ్జిగారి కోరును యథాతథంగా వల్లించాడట. అందుకా గడుసరి లాయరేమన్నాడో తెలుసా— 'చెట్టుకింద ప్లీడర్లంతా జడ్జిలైపోయారు; ఇంకెక్కడవరూ లేరునార్-అని నామాటగా చెప్పవోయ్'-అని తరిమినాడట. జడ్జిగారు తన పోడిపోకుకొక మేకునప్పుకోవడంతో మళ్ళీ తన సర్వీసులో అట్టా కోటిన పాపానపోలేదని పూర్వాశ్రమంలో లాయరైన ఈ కాలమిస్టు జ్ఞాపకంలో విన్న కథ.

సరే, ఈ పిడకలవేట మానేసి అసలు కథలోకి వెళ్దాం. ఇప్పటికే రేపుంచవళ్ళ

—కొరవ 12 వ పేజీలో

మంత్రి చనుమోలు ఒక్కరోజు పర్యటన

జంగం వెంగళరావుగారి 'న్యూఫ్రెండ్' రోడ్లు-భవనాలమంత్రి శ్రీ చనుమోలు వెంకటరావు 8 తేది ఉదయం గూడూరువెళ్ళి కోటసమితిలో ఒక్కరోజులో రెండు పంచాయితీ భవనాలకు, ఒకరోడ్డుకు రిబ్బన్లు కత్తిరించేసి చక్కావెళ్ళారు. నల్లపరెడ్డి సోదరులు ఇటీవల ఎందువల్లనో మంత్రులు గింత్రులను కాస్త మంచిచేసుకుంటున్నట్టున్నారు. రెండువారాలగా చూస్తున్నారుగా కోటసమితిమీద మంత్రులదాడి! వాడాడు వారివద్దా కోటవారు పుచ్చుకున్నారా అని పింపవేస్తున్నారు!

కోటసమితి నెలబల్లి, రెట్టపల్లి గ్రామాలను గ్రాండ్‌ట్రంకురోడ్డుతో కలిపే అరు ఫర్లాంగుల రోడ్డును మంత్రిగారు 8 తేది ఉదయం తెరిచారు. ఆ రోడ్డు ఖర్చు 70 వేలట; కరువు నిధులతో నిర్మించబడింది.

తర్వాత నెలబల్లిలో దాదాపు 14 వేలు పెట్టింది నిర్మించిన ప్రాథమిక పాఠశాల భవనాన్నికూడా మంత్రిగారు ప్రారంభించారు. సభను అధ్యక్షించిన శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి వెల్లువనీరు వృధాపోకుండా కండ్లేరు, పెన్నేరువద్ద ఆనకట్ట కట్టించాల్సిందిగా మంత్రిగార్ని కోరారు. శ్రీ ఎన్. సి. మామిడికాల్వనుండి నెలబల్లి చెర్వుకు సప్లయిఛానల్ కావాలన్నాడు.

తర్వాత మంత్రి వెంకట్రావు చిన్నమాల రైల్వేగేటు, చిలమత్తూరు లెవల్ క్రాసింగు చూదారు. నాయుడుపేట ఓవర్ బ్రిడ్జి ఏర్పడ్డతర్వాత చిన్నమాల రాకపోకలకు ఇబ్బందిగానే వుంది. చిలమత్తూరు లెవల్ క్రాసింగు ఒక మృత్యుగహ్వరంగా తయారైంది. ఆ రెండింటి విషయం రైల్వే అధికారులతో మాట్లాడాతనన్నాడు మంత్రి.

అక్కణ్ణుండి అరవపాళెంచేరి 14 వేల రూపాయిల పంచాయితీ భవనాన్ని ప్రారంభించారు. ఆ భవననిర్మాణానికి సర్పంచ్ శ్రీ గణపర్తి మార్కండేయ నాయుడు 4 వేల విరాళమిద్దారు; ప్రభుత్వం, పంచాయితీ చెరి ఐదువేలు యిచ్చాయి. సభను అధ్యక్షించిన శ్రీ ఎన్. సి. ఎల్లసిరి సప్లయి ఛానల్ పథకం త్వరగా అమలుజరపాలని కోరారు.

శ్రీహరికోటనుండి రెడ్డిపాళానికి తరలించబడ్డ 66 మందికి 94 ఎకరాలభూమికి మంత్రిగారు పట్టాలు పంచిపెట్టారు. ఆ చేత్తోనే అరవపాళానికి చెందిన 48 మంది పడ్డెవారికికూడా ఇళ్ళస్థలాలకు పట్టాలు పడ్డించారు.

తర్వాత మంత్రిని గునుపాటిపాళెం తీసుకెళ్ళారు. గునుపాటిపాళెం నిజంగానే ఆదర్శగ్రామం. 'మాకు స్కూలు కట్టం

—కొరవ 11వ పేజీలో

PHILIPS

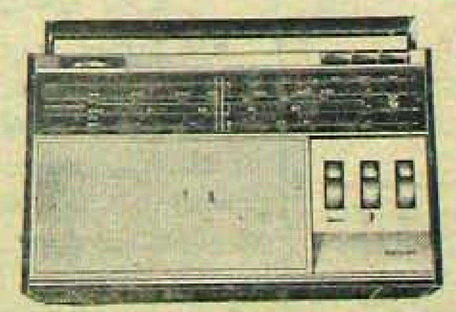

NEW COMMANDER 15 RL 447
Rs 495/-

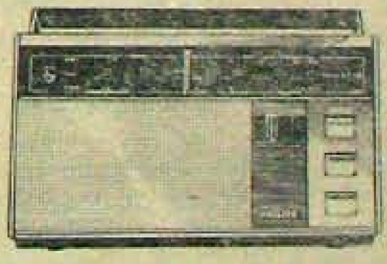

PHILETTA 15 RL 312 Rs. 435/-

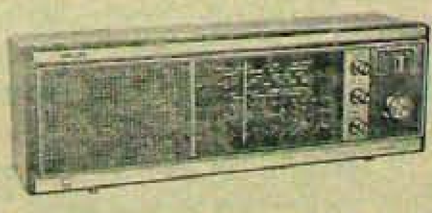

PRIDE 15 RB 327 Rs 495/-

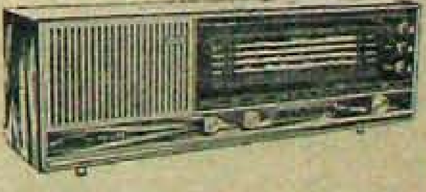

MAJOR 15 RB 536 Rs. 800/-

సాయినాథన్ అండ్ కంపెనీ - నెల్లూరు.

ఫోన్ నెం. 78

S. T. EXTRA

నెల్లూరు గుసగుసలు

విమర్శకుడు

పునః ధృవీకరణ

ఆనం వెంకటరెడ్డిగారి మంత్రిత్వాన్ని గూర్చి మళ్ళీ ధృవీకరణ లభించింది. అంటే కొత్తమంత్రుల జాబితాలో ఆయన పేరుండడం ఖాయమన్నమాట.

వెంకటరెడ్డిగారి మంత్రిత్వాన్నిగూర్చి మేము యిన్నిసార్లు యింతగా బల్లగుద్దినట్లు వార్తయివ్వడం కేవలం అభిమానంతోననే దురభిప్రాయం పాఠకులలో కలగవచ్చు. వార్తా విశేషం తప్ప అందులో ఏ 'మానమూ' లేదు.

వెంకటరెడ్డిగారికి మంత్రిత్వం యివ్వవచ్చని నెల్లూరు, గూడూరు, వెంకటగిరి నుండి ఢిల్లీ అగ్రనాయకులకు తంతులు పోయినట్లు నమ్మకమైనవార్త. వెల్లివడడం తప్ప వీటివల్ల ఏ ప్రయోజనమూవుండదు. ఆత్మవిశ్వాసంలేనివాళ్ళు, పిరికివాళ్ళు చేయవలసినపని యిది. ఆర్. వి ఆర్. కు ఒక పదవివస్తే సంతోషించాం; మంత్రిత్వం వచ్చివుంటే మరీ సంతోషించివుండేవాళ్లం. అయినా ఇప్పుడు వెంకటరెడ్డికి మంత్రిత్వం వస్తుందంటే వులిక్కిపడడమెందుకు? వ్యతిరేకతను ప్రదర్శించడమెందుకు? సంకుచితంకాదా?

రాజకీయవాదులలో ఈయన మంచివాడు, ఆయన చెడ్డవాడు అని ఇదివరకు అనుకునేవాళ్ళం. ఇప్పుడు ఆ విధంగా భావించడం పొరపాటనే దృఢవిశ్వాసం ఏర్పడింది. అవలక్షణాల్లో తరతమభేదాలు తప్ప, అందరూ అందరుగానే వున్నారు; ఒకరు ఇంకొకర్ని వ్రేలెత్తి చూపగలిగిన స్థితిలో లేరని మా అభిప్రాయం. అవిధంగా చూపేవాళ్ళు వ్యక్తిగతద్వేషంతోనో, వర్గపక్షపాతంతోనో, స్వార్థకారణాలతోనో తప్ప; ప్రజల దృష్టిలో కానేకాదు. జిల్లా రాజకీయాలను, రాజకీయవాదులను కాచివడపోసిన అనుభవం కల్గించిన దృఢాభిప్రాయం ఇది!

ముఖ్యమంత్రి రాక

20 తేది వి. సి. వర్ధంతి సభలో పాల్గొనడానికి ముఖ్యమంత్రి శ్రీ వెంగళరావు, పిసిసి ప్రెసిడెంటు శ్రీ వెంకటనారాయణగారలు వస్తున్నారు. వెంగళరావు తిరుపతికి విమానంలో వచ్చి నెల్లూరు చేరుతారని; వెంకటనారాయణ ఆరోజు వుదయం రైల్లో దిగుతారని తెలుస్తున్నది.

ఆరోజు సాయంత్రం వి. సి. విగ్రహం వద్ద వర్ధంతిసభ జరుగుతుంది. ఏర్పాట్లు భారీగానే వున్నట్లున్నాయి. మధ్యాహ్నం కాంగ్రెస్ వర్కర్లసభకూడా 3 గంటలకు టవునుహాల్లోవుంది. ఇతర కార్యక్రమాలేమైనావున్నాయేమో తెలియదు.

వి. సి. కాంస్యవిగ్రహం పునఃప్రతిష్ఠితమైంది. ఈసారి వాస్తవరూపం కనపడుతున్నట్లేవుంది. వి. సి. ని సన్నిహితంగా చూచినవాళ్లకు, మెలిగినవాళ్ళకు పూర్తి తృప్తిని కల్గించ లేకపోవచ్చునేమోకాని ఈసారి విగ్రహం ఫరవాలేదనిపిస్తుంది. మనిషిలోనిజీవాన్ని రాతి, లోహ విగ్రహాల్లో చూడలేముగదా!

ఈ సందర్భంలో ఒకసంగతి ఇవ్వడం అప్రస్తుతం కాదనుకుంటాము. భక్తవత్సలురెడ్డి జిల్లా కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడయ్యాడు. కాంగ్రెస్‌ను ఆయన మరమ్మత్తు చెయ్యగలడని ఆశించలేము. కాని ఆయన చేయగలిగినపని ఒకటున్నది. బహుశా వి.సి. జిల్లా కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడుగా వుండగా ప్రారంభించినదని జ్ఞాపకం– జిల్లా కాంగ్రెస్ భవనం. ఈ పాతికేళ్ళనుండి ఆ మొండిగోడలు అట్లానేవున్నాయి. ఎందరోవచ్చారు, ఇదిగో పూర్తిచేస్తాం అంటూ అరచేతిలో వైకుంఠం చూపించారు. అంతా వుత్తదే అయింది. ఎవ్వరూ చెయ్యరు. చేసినదాని వల్ల వ్యక్తిగతంగా వచ్చే లాభమేమీ వుండదు. అందువల్ల భక్తవత్సలురెడ్డే ఆ పనికి పూనుకోవాలి; దాన్ని పూర్తిచేయాలి; వి. సి. పేరు నిల్పాలి. వచ్చే సంవత్సరం వర్ధంతిసభ అక్కడే జరిపేట్లుండాలి.

ఒక భవనం అవసరమైనంత పటిష్ఠంగా, ప్రయోజకంగాలేదు కాంగ్రెసు. ఎవరు అధ్యక్షుడుగా వుంటే వారి జేబులో నివాసం చేయడం దానికి అలవాటైపోయింది. అటువంటి వ్యక్తిత్వంలేని సంస్థకు సొంతభవనం అనవసరమే. కాని ఒక రాజకీయ గ్రంథాలయంగా, కాంగ్రెస్‌చరిత్ర అధ్యయన కేంద్రంగా, ఇటాలు గిటాల పరిశోధనా నిలయంగా అది ఉపయోగపడవచ్చు. కాంగ్రెస్ వాదులకు ఎప్పుడైనా దుర్బుద్ధిపుట్టి సమావేశం కావలనుకుంటే అక్కడ సమావేశంకావచ్చు; పేరుకు ఒక ఆఫీసుపెట్టుకోవచ్చు; మంత్రులకోసంగా దారిన పోయేవాళ్ళతో ఏర్పాటయ్యే 'వర్కర్ల మీటింగు'లు అక్కడేజరగవచ్చు. ఏదైనాకాని; వి.సి. ప్రారంభించిందికాబట్టి, ఆయన స్మృతికోసమైనా అది పూర్తిచేయదగివుంటుంది. అందులో అందరికంటే భక్తవత్సలానికి నైతికబాధ్యత ఎక్కువ.

సుబ్రహ్మణ్యస్వామి దులిపేశాడు!

జనసంఘీయులు రాజ్యసభ సభ్యుడు శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామిని పిలిపించి 8 తేది సాయంకాలం జీవ ఉపాధ్యక్షుడు శ్రీ బి. పరంధామరెడ్డి అధ్యక్షతన టౌనుహాలావరణంలో బహిరంగసభ పెట్టారు. దానికి ముందు చిన్న ఊరేగింపు వగైరాలుకూడా జరిపారు.

సుబ్రహ్మణ్యస్వామి హార్వర్డ్ యూనివర్సిటీలో ప్రొఫెసరుగా వుండేవాడు. ఇండియన్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ టెక్నాలజీకి ఆయన సలహాలు, సేవలు అవసరమని ఇందిరమ్మ ప్రత్యేకంగా ఆయన్ను పిలిపించి ఉద్యోగమిచ్చిందట. ప్రభుత్వ విధానాలు నచ్చక రాజీనామా చేసేశాడు. జనసంఘీయులు ఆయన్ను వాడేసుకున్నారు. రాజ్యసభకు ఎన్నిక చేశారు. ఇందిరమ్మ కొరివితో తలగోక్కున్నట్లయింది!

ధరల పెరుగుదలనుండి తైపెన్సుల కుంభకోణందాకా సకల విషయ ప్రధానంగా సాగింది సుబ్రహ్మణ్యస్వామి ప్రసంగం. గత సంవత్సరం ధరలు 40 శాతం పెరిగితే, పైసంవత్సరానికి నూటికి నూరు శాతం పెరిగేట్టున్నాయన్నారు. క్యూలో నిలబడ్డానికి ఐదుగురైనా బిడ్డలుండాలని, కుటుంబ నియంత్రణ పనికిరాదని ఒక విసురు విసిరాడు. పెట్రోలు వగైరా ఖరీదైన గుడ్డల తయారీ నిలిపేసి, చౌక గుడ్డలు ఉత్పత్తి పెంచాలన్నాడు. ఫ్యాక్టరీల్లో మూడు షిప్టుల పద్ధతిని పనిచేస్తే నిరుద్యోగ సమస్యా తీరుతుంది; ఉత్పత్తి పెరుగుతుంది–అన్నాడు. చివరికి దేశంలో రెండు పార్టీల పద్ధతి మేలని సూచించాడు.

సుబ్రహ్మణ్యస్వామి చెప్పిందంతా నిజమే; అవశ్యం ఆచరణీయమే! ఐతే వినేవాడెవ్వడు? కడకు జనసంఘం అధికారంలోకి వచ్చినా ఆదరిస్తుందనే నమ్మకం ఏముంది?

సభానంతరం జనసంఘం తరఫున శ్రీ నాళా వెంకటశేషయ్యరు 20 లు తక్కువ 26 వేలతో, దుశ్శాలువాతో సుబ్రహ్మణ్యస్వామిని సన్మానించారు.

బియ్యం: కిరసనాయిలు

బియ్యంధర పెరగాలేదు, తరగాలేదు. నిలబడివుంది. అంతవరకు సంతోషించాలి. కాని కటకటమాత్రం అట్లానేవుంది. మొన్నకూడా ఒక బియ్యంలారీ తడవద్ద పట్టుబడిందంటే, దొంగరవాణా నిల్చిపోలేదనే అర్థం.

కిరసనాయిలుకు సామాన్యప్రజలు యిబ్బందిపడిపోతున్నారు. లీటరు రెండు రూపాయలవరకు పోయింది; అదైనా దొరికేది కష్టంగావుంది. ఎక్కువమంది చిల్లర వ్యాపారులకు యిచ్చి, ఎక్కువధర కమ్మితే చెవి మెలిపెట్టేట్లుంటే ఈబాధ కొంత తగ్గవచ్చు.

టవున్లో రెండు నెలనుండి చక్కెర ½ కిలో కోత. ఇది కోతకాదు; కాఫీదానులకు వాత. ఇచ్చేదేదాలదు; అందులో కోత అన్యాయమండీ!

రోటరీ డిన్నరు– గెస్టుకంట్రోల్ ఆర్డరు

సుఖాంతమైన చిన్న గొడవ: 8 తేది రోటరీ గవర్నరు శ్రీ పి ఆర్. సీతారాం రాక. నెల్లూరు రోటరీక్లబ్బు సమావేశాన్ని ఏర్పాటుచేసింది – విందుతోసహా. ప్రతి ఏడూ జరిగే విందు కార్యక్రమమే యిది; ఏనాడూ ఆక్షేపణరాలేదు. మొన్నమాత్రం రోటరీ సమావేశం ప్రారంభమైనతర్వాత ననుకుంటాము; క్లబ్బుకు ఫోన్ వర్తమానం వచ్చిందట–అయ్యా! గెస్టు కంట్రోల్ ఆర్డరనేది ఒకటి కాగితంమీద బ్రతికుందిగదా; అది వుండగానే దానికి అంత్యక్రియలు జరుపుతారా; వీలుపడదు అంటూ ఒక అధికారగొంతు చెప్పిందట. స్వామీ! కాకి అరుస్తుండడం, కరవాడు ఎండుతుండడం షరా మామూలేకదా, ఇప్పుడెందుకీగొడవ అని రోటరీవాణి ప్రత్యుత్తర మిచ్చిందట. అదేంటా నాకెందుకు, మా పైఅధికారిని కలుసుకొని చెప్పుకోండి అంటూ ఆ అధికారగొంతు ఫోను పెట్టేసిందట. తర్వాత ఏమిజరిగిందో ఏమోకాని, విందుమాత్రం సజావుగా సాగిపోయింది. గెస్టు కంట్రోల్ ఆర్డరు భోక్తల గొంతులకు అడ్డుపడలేదు!

అన్యాయంగావుంది ఈ వుదంతం. ఎప్పటిసంగతో ఎందుకు? మొన్నటి ముహూర్తాలకు టవున్లోనే వందలాది వివాహాలు జరిగాయి; అందులో వేలాదిమంది విందులు కుడిచారు. విందు ఇన్ని గంటలకు అని అచ్చుకాని పెళ్ళికార్డులేదు. అందులో అధికార్లకు అందిన కార్డులూ వున్నాయి; అధికార్లు హాజరైన పెళ్ళిళ్ళూ వున్నాయి; బహుశా వారు విందుసేవించిన వివాహాలుండినా ఆశ్చర్యంలేదు.

వాటిసంగతి పోనిండి. నిత్యం ఏదో ఒకవిందు జరుగుతున్నది. మంత్రివర్యులొచ్చినప్పుడు విరివిగా జరుగుతున్నది. కేంద్ర మంత్రులమొదలు, రాష్ట్రమంత్రులవరకు ఈ విందులు ఆరగించారు; ఆనందించారు.

—కొరవ 7 వ పేజీలో

జాతీయఅవార్డుపొందిన టీచరు శ్రీ శ్రీరాములు

బొడ్డువారిపాళెం ఎలిమెంటరీ స్కూలు టీచరుగా రిటైరైన ఆదర్శోపాధ్యాయుడు శ్రీ అక్కిశెట్టి శ్రీరాములు (58) ఈ సంవత్సరం జాతీయ అవార్డు పొందారు. రాష్ట్రంలో ఈ గౌరవాన్ని పొందిన అర్హుల్లో ఈయనొకరు. శ్రీరాములు గండవరంవాసి.

జాతీయ అవార్డును పొందిన తొలి నెల్లూరీయుడైన అధ్యాపకుడు స్వర్గీయ ఆకిలి మల్లికార్జునయ్య. తర్వాత మరో ముగ్గురికి లభించింది. శ్రీరాములు బహుశా ఐదవవాడు.

జాతీయస్థాయిలో సన్మానం పొందడమంటే టీచరు జీవితం సార్థకం కావడమే అవుతుంది. శ్రీ శ్రీరాములుకు మా అభినందనలు.

Andhra Pradesh State Electricity Board
Office of the Superintending Engineer
(Operation) :: NELLORE

TENDER NOTICE

Sealed tenders are invited for the purchase and removal of coal-ash (Fly-ash) at 30 M. W. Nellore Thermal Station/Padugupadu Village, Kovur Taluk, Nellore Dist. The tenders will be received upto 12-00 hours on Dated 19—10—74 and will be opened at 15-00 hours on the same day in presence of such of the tenderers, who may present.

The sealed tenders must be superscribed with the following otherwise the tender will be summarily rejected

"Tender for purchase and removal of coal-ash (Fly-ash) due on dated 19-10-1974, EMD for Rs 1000. enclosed through Demand Draft No—— Dated——"

S.No.	Name of the material	Description of work to be executed	EMD to be enclosed	Cost of each tender spec
1)	Coal ash (Fly-ash) available at 30 M W Nellore Thermal Station.	Purchase and removal of coal-ash (Fly ash, collected at Nellore Thermal Station Average quantity:- 20 tons per day	Rs. 1000	Rs. 5-15

Intending tenderers may purchase the tender specification on payment of Rs 5-15 per copy of each specification either in the form of cash or by money order in favour of chief Accountent/Expenditure/Operation circle/A. P. S. E Board/Nellore on any working day between 11 00 A. M. and 2-00 P M from dated 20—9—74 to dated 18—10—1974. Requisitions received beyond the specified date will be summarily rejected and money sent, on this account will not be refunded. Tenderers who have purchased the tender specification need only to quote. The Andhra Pradesh State Electricity Board is not responsible for the postal delays.

—(Sd) R. V. NAIDU,
Superintending Engineer.
Operation : Nellore

Phones : 398 & 718.
Tele :
Grams : Operation.

సంస్మరణ

ఆరేళ్ళనాడు అకాలంగా మమ్మువీడి పోయిన మా అనుంగు సోదరుడు

వెంకటసుబ్బారెడ్డి

(సంటిరెడ్డి)

6 వ వర్ధంతి

18 9–74 తేది బుధవారం ఉదయం 10 గంటలకు ముత్తుకూరు రోడ్డు ఒకటవమైలు సమీపమునవున్న సమాధుల తోటలో జరుగును. స్వర్గీయుడైన మా సోదరుని ఆత్మకు శాంతి కలుగుగాక!

— కె వి. ఆర్. సోదరులు.

కంకార్డ్ తిరిగివెళ్లింది (మొదటిపేజీ కొరవ)

కంకార్డ్ దుష్ఫలితాలు: అంధత్వం, చర్మవ్యాధులు

ఉదయం రాబోతుందని చాలా మంది ఆశతో ఆకాశంవైపు కళ్ళప్పగించి, చెవులు నిక్కబొడుచుకొని, కాచుకొని వుండినారు. కొందరైతే కెమెరాలుగిమెరాలు సిద్ధంచేసి పెట్టుకొని, కదకాపాగదారనైనా ఫోటోతీసి, 'ఫోటోలు తియడానికి వీలుకా లేద'న్న 'హిందూ'వార్తను అబద్ధంచెయ్యా లని ఉబలాటపడ్డారు. కాని 6తేది'కంకార్డ్' మోసగించింది.

ఎప్పుడో తిరిగివస్తుందని అనుకున్నారు కాని 12 తేది అని ఎవరూ అనుకోలేదు. కొద్దిమంది అధికారులకుమటుకు ముందుగా వార్త వచ్చిందట; కాని వారూ అంతగా పట్టించుకున్నట్టులేదు.

ఐతే ఈసారి మొదటితడవ చేసినంత శబ్దం లేదనిపించింది. కుర్చీలు బెంచీలు కదలడం, తలుపులు టపటప లాడడం వగైరాలేమీ జరిగినట్టులేదు. పక్షులగిక్షులు కాస్త బెంబేలెత్తి గాగీ అంటూ చెల్లాచెదరుగా ఎగరడంమటుకు కనిపించింది. ఐతే సాధారణంగా పిడుగుపాటు శబ్దానికైనా తుపాకీప్రేలుడు ధ్వనికైనా అవి కలవరం చెందడం సహజంగా జరుగుతుండేదేకదా? కోడిగ్రుడ్డు సంగతెట్లావుందో ఇంకాతెలియ రాలేదు.

మొత్తంమీద 'కంకార్డ్' శబ్దం తగ్గి దేమోననిపించింది. పైగా ఢమఢమ శబ్దాన్ని అనుసరిస్తూ 'బుయ్' అనే ధ్వని వినిపించడాన్నిబట్టి వేగం కాస్త మంద గించిందేమోననిపిస్తుంది. ఏమైనా ఇది సాదా అభిప్రాయం. అవునో కాదో శాస్త్ర జ్ఞులు చెప్పాలి. పోతే, ఆ ఢమఢమశబ్దం రెండుసార్లుగా-ముందు పెద్దది, వెంటనే చిన్నది వినవచ్చింది. ధ్వని తరంగాలు నేలను తాకడంలో దగ్గర్లో తాకింది పెద్ద శబ్దం, దూరంలో తాకింది చిన్నశబ్దం అయివుండవచ్చునని స్థానిక శాస్త్రజ్ఞుల అభిప్రాయం.

పోతే, అసలీ సూపర్ సోనిక్ విమా నాలవల్ల మానవాళికి విషమ పరిణామాలే సంభవించవచ్చునని శాస్త్రజ్ఞులు భయాం దోళనలు వ్యక్తంచేస్తున్నారు. దీనివల్ల ముఖ్యంగా మనుష్యులకు అంధత్వం ప్రాప్తి స్తుందట; చర్మానికి క్యాన్సర్ వ్యాధి (స్కిన్ క్యాన్సర్) వచ్చే ప్రమాదమూ వుందట. 'కంకార్డ్' శబ్దంవల్ల ఏర్పడే ప్రమాదాల కంటే, ఆ విమానంనుండి వెలువడే పొగ వల్ల కల్గే వాతావరణ కాలుష్యమే ఎక్కువ భయంకరంగా, ఆరోగ్య భంగకరంగా వుంది.

సూపర్ సోనిక్‌నుండి నైట్రోజన్ ఆక్సైడ్ విపరీతంగా వెలువడుతుంది. మితిమీరిన సూర్యకిరణ (అల్ట్రావైలెట్ రేస్) వ్యాపార ప్రభావంనుండి భూగోళాన్ని రక్షిస్తున్న 'ఓజోన్' కవచాన్ని ఈ నైట్రొజన్ ఆక్సైడ్ బలహీనపరుస్తుందని 1971లో అమెరికన్ శాస్త్రవేత్తలు ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. దానిమీదట అమెరికా ప్రభుత్వం సూపర్ సోనిక్ ప్రయోగాలకు నిధులు కేటాయించడం మానేసింది. ఈ శాస్త్రాంశాన్ని సమగ్రంగా పరిశోధించడానిగ్గాను అమెరికా ప్రభుత్వ ట్రాన్స్‌పోర్టేషన్‌శాఖ వారు మసాచ్యూసెట్స్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ టెక్నాలజీకి సంబంధించిన పరిశోధకులతో ఒక సంఘాన్ని నియమించారు. ఆ పరిశోధక సంఘంవారు రెండేళ్ళు అధ్యయనంచేసి, రకరకాల ప్రయోగాలు జరిపారు. రోజుకు ఎనిమిది గంటలసేపు 500 సూపర్ సోనిక్ విమానాలు ఆకాశంమీద ఎగిరితే ఏ వాతావరణమైతే ఏర్పడుతుందో దాన్ని కృత్రిమంగా సృష్టించి పరిశోధించారు. కడకు 1971 లో శాస్త్రజ్ఞులు వెలిబుచ్చిన ఆందోళనే ఈ పరిశోధక మండలికూడా బలపర్చింది.

500 సూపర్ సోనిక్ విమానాల ప్రభావాన్ని ఆధారం చేసుకుని ఆ అభిప్రాయానికి రావడం కాస్త అతిశయోక్తి అనిపించవచ్చు కాని ఈ శతాబ్దాంతానికి కనీసం 500 కంకార్డులు ఆకాశంలో విహరిస్తాయని అంచనా అట! అంటే ఇప్పటి మన సాదా విమానాల మాదిరి కంకార్డుల రామందాడి వుండబోతుందన్నమాట. అదే జరిగితే అవి ఆకాశంలో కక్కే నైట్రోజన్ ఆక్సైడ్‌తో 'ఓజోన్' కవచం సన్నబడడం ఖాయమంటున్నారు. అతి సున్నితమైన ఆ కవచమే లేకపోతే మన కంటిచూపుకు ముప్పు తప్పదట; చర్మాలకు క్యాన్సరూ తథ్యమట!

మొన్నటి 'కంకార్డ్' పరిశోధనలవల్ల 71 లో శాస్త్రజ్ఞులు వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయాలు మరింత ధృవపడ్డాయి. కంకార్డ్ ప్రయాణించిన గోళంలో 'ఓజోన్' కవచం దెబ్బతినడమే కాకుండా, ప్రయాణించిన వైపుకూడా చెప్పుకోదగినంతగా బలహీన పడిందట.

'కంకార్డ్' నిర్మాతలు 1976 కంటా ఎక్స్‌ప్రెస్ సర్వీసెస్ ప్రారంభిస్తామంటున్నారు. ఇందుకు ప్రపంచవ్యాప్తంగా తీవ్ర ప్రతిఘటనే వుండే సూచనలున్నాయి. శాస్త్రవేత్తలు, వాతావరణ పరిశోధకులు అడ్డుపడేట్లేవుంది. ముఖ్యంగా అమెరికాలో సూపర్‌సోనిక్ విమానాలపట్ల విపరీతమైన ఆందోళన చెలరేగేట్లుంది. అమెరికాలో దిగడానికి 'కంకార్డ్'కు అనుమతి యివ్వకపోయినా, వాటిప్రభావం తీవ్రంగానే వుండబోతుందనే భయం ఆవహించివుంది. కంటికి కనిపించనంతటి ఎత్తులో అతి వేగంగా ప్రయాణించే విమానాలు వగైరాలు భూగోళ వాతావరణాన్ని విపరీతంగా కలత పెట్టేస్తాయని శాస్త్రజ్ఞులందరూ ఏకగ్రీవంగా ఆమోదిస్తున్నారు.

మొత్తంమీద ఈ 'కంకార్డ్' ఇప్పుడు మనకేదో సరదాగా వుండవచ్చుకాని ఉత్తరోత్తరా అందరి కొంపలూ ముంచేదిగానేవుంది!

[6 వ పేజీకొరవ]

అధికార్లకు తెలియని విందులు కావివి. పిటన్నిటిని చూచి, సహించిన అధికారులు ఇప్పటివరకు నిద్రపోతుండిన అధికారులు రోటరీ డిన్నరును ఆక్షేపించడం వింతగానేకాదు, విడ్డూరంగాకూడా వుంది

"Each one Teach one"

జిల్లా ఇడ్డి శ్రీ టి. ఎల్. ఎన్. రెడ్డి యిచ్చిన ఆకర్షణీయమైన నినాదమిది; దీనిని నినాదంకాదు ప్రబోధమనడం బాగుంటుంది.

శ్రీ వెంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయం వయోజన విద్యాశాఖ కోరికపై, సి. ఎ. ఎం. హైస్కూల్లో ఒక సభ జరిగింది. సభాధ్యక్షులు శ్రీ టి. ఎల్. ఎన్. రెడ్డి విద్యావంతులైన ప్రతిఒక్కరూ ఒక్క నిరక్షరాస్యునికైనా అక్షరజ్ఞానం కల్గించడం ధర్మమని వుద్బోధించారు. వి. ఆర్. కాలేజి ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ ఆర్. సుబ్బారెడ్డి, డి ఇ.ఓ. శ్రీ సి. ఎన్. వెంకటసుబ్బారెడ్డి, యూనివర్శిటీ అడల్ట్ ఎడ్యుకేషన్ లెక్చరర్ శ్రీ వి. నిరంజన్‌రెడ్డి ప్రభృతులు వయోజన విద్యావసరాన్నిగూర్చి వుపన్యసించారు.

డి. కె. లో హోంసైన్సు

డి. కె. డబ్ల్యు. కాలేజిలో బి. కాం., బి. ఎస్‌సి. లలో హోంసైన్సు విభాగాలు ప్రారంభించడానికి ప్రభుత్వం అనుమతించింది. విద్యామంత్రి శ్రీ మండలి వెంకట కృష్ణారావు పాతవాగ్దానం ఇప్పటికి నెరవేర్చిందన్నమాట.

మరో మూడు చావులు

దర్గామిట్ట చెరువుకట్టమీద వున్న దొంగలకాలని సంగంలో గ్యాస్ట్రో ఎంటరిటిస్ (కలరా) వల్ల ఈ వారంలో మరో ముగ్గురు మరణించారు. అంటే మొత్తం ఏడుమంది చనిపోయారన్నమాట. మొత్తం తగిలింది 27 మందికి. నిన్న అంటువ్యాధుల ఆస్పత్రిలో ఐదరు కలరా రోగులు మాత్రం వుండినారు.

రామగోపాల్ _ రేవతి

నెల్లూరు మాడరన్‌స్టోర్సు వగైరా అనేక వ్యాపారసంస్థల సమర్థ నిర్వాహకుడు శ్రీ డి. వి. చలపతిగుప్త కుమార్తె సౌభాగ్యవతి రేవతికి; తిరుపతి-జమునాస్టోర్స్ భాగస్వామి చిరంజీవి రామగోపాల్ బి. ఎ. కు ఇటీవల నెల్లూరులో వివాహం జరిగింది. మద్రాసు లలితాంబలివారి పాటకచేరి ప్రత్యేకాకర్షణగా వున్నది.

నెల్లూరు బజారు

మొలగొలుకులు	పుట్టి	1300-00
దొంగసంబర్లు		1050-00
వడ్లు		1900.00

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము
చిట్ టెండరు నోటీసు

నంబరు 11/73-74 తేది 31-8-74

సీలువేసిన టెండర్లు లమ్‌సమ్ కాంట్రాక్టు పద్ధతిపై నెల్లూరు రహదారులు మరియు భవనములశాఖ నెల్లూరు సర్కిలు సూపరింటెండింగు ఇంజనీరువారిచే ఈ క్రింద ఉదహరించబడిన పనులకు ఎదురుగా సూచించిన ప్రకారము రిజిష్టరు అయిన కంట్రాక్టర్లనుండి తే 4-10-74 ది మధ్యాహ్నము 3 గంటలవరకు (ఐ. యస్. టి.) నెల్లూరులో వారి కార్యాలయమువద్ద తీసుకొనబడును. టెండర్లు అదేరోజు 3-30 గంటలకు మధ్యాహ్నము సూపరింటెండింగు ఇంజనీరు వారిచేగాని, వారిద్వారా అధికారము పొందినవారిచేగాని తెరువబడును.

టెండరు షెడ్యూలు కోరువారు తాము సివిలుపనులకు సరియగు క్లాసులో కంట్రాక్టరుగా ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము ప్రజాపనులశాఖలో రిజిష్టరు అయినట్లు దాఖలా చూపవలయును.

పనియొక్క పేరు	ప్రథమ ధరావతు సొమ్ము: చలానా లేక బ్యాంకు డ్రాఫ్టు	ప్రథమ ధరావతు సొమ్ము: బ్యాంకు గ్యారంటీ	పనికి సంబంధించిన ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు	టెండరు షెడ్యూలు ఖరీదు అమ్మకపు పన్నుతోసహా	పని పూర్తి చేయు కాలము	టెండరు పెట్టుటకు అర్హత కలిగిన క్లాసు కంట్రాక్టరు
1. బెస్తవారిపేట-తోకపల్లి రోడ్డు కి. మీ. 7-20 నుండి 12-60 వరకు ప్రత్యేక మరమ్మత్తులు చేయుట	రూ. 2400	రూ. 1600	ఒంగోలు	రూ. 72-10	9 నెలలు	I నుండి III
2. దర్శి-అద్దంకిరోడ్డు కి.మీ. 2-40 నుండి 10-46 వరకు ప్రత్యేకమరమ్మత్తులుచేయుట	రూ 2800	రూ. 2,100	ఒంగోలు	రూ. 72-10	9 నెలలు	I నుండి III

టెండరు షెడ్యూలుకొరకు సూపరింటెండింగు ఇంజనీరు (రహదారులు-భవనలు) సర్కిలు, నెల్లూరువారికి 24-9-74 తేది సాయంత్రం 5 గంటలలోగా చేరునట్లు ధరఖాస్తులు పంపవలయును. ధరఖాస్తులతో టెండరు షెడ్యూలు ఖరీదు నాల్గవకాలములో సూచించిన విధముగా ఆ పనికి సంబంధించిన ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు (రహదారులు-భవనములు) డివిజనువారి ఖాతాకి "882 పి. డబ్ల్యు. III అదర్ రెమిటెన్సెస్" పద్దునకు ఏ గవర్నమెంటు ట్రెజరీలోనైనా జమచేసి చలానా జతచేసి పంపవలయును. టెండరు షెడ్యూలుఖరీదు ఏ పరిస్థితులయందును వాపసు యివ్వబడదు.

పైన ఉదహరించిన ప్రకారము ప్రథమ ధరావత్తుసొమ్ము సదరు ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు (రహదారులు-భవనములు) డివిజనువారి ఖాతాకి "843 Civil diposits-I సెవిల్ డిపాజిట్సు"కు చెల్లించిన చలానాలు సదరు టెండరుతో జతపర్చవలయును. అట్టు ప్రథమ ధరావత్తుసొమ్ము చెల్లించిన చలానాలు జతపరచబడని టెండర్లు పరిగణించబడవు. బ్యాంకు గ్యారంటీ కట్టలేని పరిస్థితులలో ఆ మొత్తముకూడా చలానాగా కట్టవచ్చును.

టెండరు షెడ్యూలు తేది 26-9-74 నుండి 30-9-74 వరకు పైన ఉదహరించినపనులకు సూపరింటెండింగు ఇంజనీరువారి కార్యాలయమునుండి ఆఫీసు పనిచేయుకాలపరిమితులలో పొందవలయును. పోస్టుద్వారా టెండరు షెడ్యూలులు పంపబడవు. టెండరు షెడ్యూలులు సూపరింటెండింగు ఇంజనీరువారి కార్యాలయమువద్దకువచ్చి స్వయముగా తీసికొనవలయును.

సదరు సూపరింటెండింగు ఇంజనీరువారు ఏ టెండరునైనను, లేదా మొత్తము టెండర్లనైనను ఏకారణము తెలుపకయే తిరస్కరించు అధికారము కల్గియున్నారు.

సయ్యద్ బాద్‌షా మొహిద్దీన్.

సూపరింటెండింగు ఇంజనీరు, ప్రజాపనులు, రహదారులు మరియు భవనములశాఖ, నెల్లూరు సర్కిలు, నెల్లూరు.

In the Court of the District Munsif, Anantapur.

O. S. 266/73 E. P. 44/74

Between-
State Bank of India, Anantapur. —D. H. R.
Vs.
Gavvala Nadipanna & another —Judgement Debtors.

For the realisation of the decree amount in the above E. P., the property described in the schedule hereunder belonging to J. D. No.1, will be sold in public auction in the above court on 28—10—74 from 11 A. M onwards. Intending bidders may participate subject to the conditions of the auction.

—Schedule—

Land situate in Narpla Village, Anantapur taluk bearing S. No 418. Babu- Govt. Dry Extant- 17 Ac.-90 C. out of this joint undivided 1/4th share belonging to J. D, No. 1

D. H. R's Value : Rs. 1000.

—D. D. Ramachandra Rao
Advocate, Anantapur.

సూళ్ళూరుపేట గ్రామపంచాయతి

టెండరు నోటీసు

నెల్లూరుజిల్లా, సూళ్ళూరుపేట గ్రామపంచాయతీకి చెందిన ఈ క్రింది పనులు చేయుటకు తే 20—9—74 ది శుక్రవారం మధ్యాహ్నం 4 గంటలకు టెండర్లు స్వీకరించబడి అదేరోజు హాజరైన టెండరుదారుల యెదుట 4-30 గంటలకు తెరువబడును.

నం.	పనివివరము	ఎస్టిమేటు.
1)	శ్రీహరికోట రోడ్డునుండి కస్వారెడ్డిపాళెంవరకు రోడ్డు రిపేరుచేసి గ్రావలు వేయుట-	రూ 4000
2)	స్వతంత్రపురంనందు రోడ్డు రిపేరుచేసి గ్రావలువేయుట-	రూ 4000
3)	మంగళ మోతీకృష్ణారెడ్డి పాత మిద్దెయింటి ముందునుండి చెంగాళమ్మ చెట్టువరకు గ్రావలరోడ్డు వేయుట-	రూ 1200
4)	పాలవల్లివారినందు రిపేరుచేసి గ్రావలు వేయుట-	రూ 1200
5)	రైల్వేగేటునుండి స్వీపర్సు క్వార్టర్సువరకు రోడ్డు రిపేరుచేసి గ్రావలరోడ్డు వేయుట-	రూ 3000
6)	సూళ్ళూరు హరిజనవాడ రోడ్డునందు గుంటలు పూడ్పించి వెడల్పు చేయుట-	రూ 1000
7)	సూళ్ళూరు తారురోడ్డునుండి రైల్వేఫీడరురోడ్డువరకు రిపేర్లు	రూ 2000
8)	డా॥ రామమూర్తి హాస్పటలు నుండి రైల్వే ఫీడరురోడ్డువరకు రోడ్డు రిపేర్లు-	రూ 1000
9)	పొట్టిశ్రీరాములు వీధి రోడ్డు రిపేరు-	రూ 2000
10)	అఫ్గన్ సాహెబ్ వీధి రిపేరు-	రూ 2600
11)	పీర్లచావడినుండి పంచాయతీ ఆఫీసుమీదుగా జి. ఎన్. టి. రోడ్డువరకు రోడ్డు రిపేరు-	రూ 1500
12)	పాండురంగ దేవాలయం నుండి ఓవర్ హెడ్ టేంకు వరకు రోడ్డు రిపేరు-	రూ 1500
13)	జి. ఎన్. టి. రోడ్డు నుండి డా॥ రామమూర్తి డిస్పెన్సరీ వరకు రోడ్డు రిపేరు-	రూ 2500
14)	తాలూకాఫీసునుండి స్టేట్ బ్యాంకుమీదుగా కోళ్ళమిట్ట రోడ్డు వరకు రోడ్డు రిపేరు-	రూ 2500
15)	కాళంగినదినుండి కాళహస్తి, సూళ్ళూరుపేట రోడ్డువరకు రోడ్డు రిపేరు-	రూ 2000
16)	వెంకటేశ్వరాలయం నుండి పీర్లచావడిమీదుగా రైల్వేగేటు వరకు రోడ్డు రిపేరు-	రూ 1000
17)	మన్నారుపోలూరునందు జక్కల గణేశ్ యింటివద్ద నుండి తోట చెల్లెమ్మ యింటివరకు రోడ్డు రిపేరు-	రూ 1500
18)	కాళహస్తి, సూళ్ళూరుపేట రోడ్డునుండి మన్నారుస్వామి దేవాలయం వరకు గ్రావలరోడ్డు వేయుట-	రూ 2000
19)	నెర్రికాల్వ నుండి సూళ్ళూరు హరిజనవాడ రోడ్డు వరకు రోడ్డు మరమ్మత్తు-	రూ 2500
20)	దాకలివీధి తూర్పుపడమర భాగము, ఉత్తరదక్షిణ భాగం మెటల్ రోడ్డు వేయుట-	రూ 5000
21)	బ్రాహ్మణవీధి పోలీసుస్టేషన్ నుండి గమళ్ళవీధి వరకు రోడ్డు మెటల్ వేయుట-	రూ 5000
22)	మన్నారుపోలూరు బలిజవీధి రిపేరు-	రూ 1500
23)	హనుమాన్ వీధి రోడ్డు రిపేరుచేయుట-	రూ 2000

ప్రతి టెండరుదారుడు సరియైన ధరావత్తు కట్టిన రశీదును జతపరచి టెండరు యివ్వవలయును. పై టెండర్లు కార్యనిర్వహణాధికారిగారిచేగాని, లేదా వారి అనుమతిపొందిన వారిచేగాని గ్రామపంచాయతీ కార్యాలయములో స్వీకరింపబడును. మిగిలిన వివరములు ఆఫీసు పనిచేయువేళలలో తెలుసుకొనవచ్చును.

ఎ. రమణయ్య,
కార్యనిర్వహణాధికారి,
సూళ్ళూరుపేట గ్రామపంచాయతి

శివారెడ్డి పద్యాలు

రేబాల విందు

మాజీవాళ్ళాంధ్రమంత్రి శ్రీరామమూర్తి
విందుగుడిచినట్లు వింతవార్త,
గాంధితాత స్కీము గజకర్ణ గోకర్ణ
విద్య, దీనికిప్డు విలువనాస్తి!

కడుపునిండుతుందా? కష్టాలు గట్టెక్కు
తాయి? మంత్రిగారు తాముబోయ్యి
హరిజనులతో విందు ఆరగించేసొస్తె
మూటకొచ్చేదేంది? నాటకమ్ము!

కంచము పొత్తేగాని.
మంచము పొత్తుండుకాని, మంత్రాంగంలో
మంచో చెడ్డో యిపుడిపు
డించుక పరివర్తనమ్ము, యింతేదాస్లే!

అంటరానితనము ఆరగిస్తేపోదు,
మాసిపోదు మాయమంత్రమేస్తె,
రామమూర్తిమంత్రి! రాస్యమ్మువొకటుంది
అప్పుపానుజేస్తె? ఆలకిస్తె?

నాయకులను బిలిచి నట్టింట ఆకేసి
విందుబెడితె వచ్చేదేంది మీకు?
కూరకార, అర్ధశేరు బియ్యముఖర్చు
పప్పు, వుప్పునిప్పు ప్రతిదిచేస్తు.

చెయ్యిముందినాడు చేర్మేను, కౌలుకాడు
ఆర్. డి. యూరు మెతుకు హరిజనులతో
కలసి, నిన్ననేడు కలమేలుకున్నారు
కత్పదెంచినారు కాంగ్రెసోరు!

కులము, మతము

ప్రతికల్లా రోజా ప్రకటిస్తువుంటారు,
రేడియోల్లో పంచరేపుతారు,
మాటలంతవరకె మతపిచ్చిపోలేదు
నాయకులకు యీ వినాయకులకు!

నాయకులను నమ్మి నష్టేట దిగకండి
మోసకండబడుగు మోసపొయ్యి
కాలుజారినార కష్టాలునష్టాలు
సాంఘికంగ, తక్కచావు నిజము.

గాంధిలెందరు బుట్టిన
వందలాది యిందిరమలు వచ్చిన పోవో
తుందా కులమత బాధ్యము?
మందులేదు రూపుమాప మనిషేబుట్టా!

ఎవడు అగ్రజాతి? ఎవ్వండు కడజాతి?
అధికుడెవడు? చూడ అల్పుడెవడు?
ఇండియాకు బూజా యీజాతిభేదాలు,
ఘోరపాతకాలు కులమతాలు!

మతముకొఱకు దిగకు మల్లయుద్ధముకీవు,
కుమ్ములాడబోకు కులముకొఱకు
నీతినిష్ఠలేదు నీకు యింపార్టెంటు
మతము బురద, కులము మత్తుమందు.

ఆ దినాల్లో ఎవడో అస్పృశ్యతాస్పృశ్య
తల సృజించి కొంప తగలబెట్టె
యింతవఱకుగూడ యీమంట చల్లార
రాజుకుంటువుంది రాత్రింబవల్స!

అంటరానివాడు అవినీతి పరుడోయి,
తాకరానిమనిషి త్రాగుబోతు.
తక్కినోరునీకు తమ్ముళ్ళు సోదర్లు,
కట్టుకథలు కిసిబుట్టలెయ్యి!

పుణ్యభూమి మంది, భూలోకస్వర్గమ్ము,
భవ్యచరిత జనని భరతమాత
అంటరానివాడు అవిర్భవిస్తాడ?
యిండియాలో భరతఖండమందు.

వెఱ్ఱిమొఱ్ఱిమొకటి విషబీజములు చల్లి
నాటినాడు అవర నందనంబో,
వసము కులముపేర మత్సకేతుర్ల్యాడు
మానవతకు, మనిషి మనుగడకును!

కులము ముఖ్యమైతె కృష్ణుండు గొల్లింట
అవతరించు, పెండ్లియాడబోడు
జాంబవతిని, యింద్రజాలమ్ము యిది తంతు
నమ్మబోకు తోలుబొమ్మలాట.

పాముపుట్ట బొయ్యి పాలబోసొస్తావు,
మ్రొక్కుతావు తులసిమొక్కలకును
అన్నితెలిసిగూడ అస్పృశ్యుడంటావు
సాటివాణ్ణి, ఎంత మోటుతనము!

ఉన్నమాట

(3 వ పేజీతరువాయి)

కృష్ణాపట్నాలకు, రఘునాథరెడ్డి నాయకత్వానికి సంబంధమేమిటి? అందులో ఈ ప్రస్తావన తేవలసిన అవసరమేమిటి? అసందర్భమ్ము, అనౌచిత్యము అనేది సామాన్య పాఠకుడుకూడా గ్రహించగలుగుతాడు.

రఘునాథరెడ్డిగారి గుణసంపదలను గూర్చి, వారి నాయకత్వ విశిష్టతనుగూర్చి సుదీర్ఘమైన నివేదికనివ్వవచ్చు; ఎవ్వరికీ ఎటువంటి ఆక్షేపణ వుండవలసిన అవసరంలేదు. రఘునాథరెడ్డిగారు నిజంగా అభ్యుదయవాది, అభ్యుదయ సిద్ధాంతి. కేంద్రమంత్రిగా యింతకాలంగా వుంటూ, అధికార అహంకి ఆస్కారం యివ్వకుండా, అంత నిరాడంబరంగా వుండడం అపూర్వమైన విషయమే. కాంగ్రెస్ వాదులలో సహజమైన అవినీతి, అధికార దుర్వినియోగం యించుకంతకూడా లేకుండడం రఘునాథరెడ్డిగారిలోనే కనపడుతుంది. రఘునాథరెడ్డి మా జిల్లావాడని చెప్పుకోవడం, నెల్లూరుజిల్లావారికి కీర్తిదాయకమైన విషయం. ఇందులో రెండు అభిప్రాయాలు లేవు.

కాని రఘునాథరెడ్డిగారినిగూర్చి సదభిప్రాయం, వున్నతాభిప్రాయం కల్గించడానికి నెల్లూరుజిల్లాను హీనంగా చిత్రించవలసిన అవసరంలేదు; కళంకంగా పేర్కొనవలసిన అగత్యంలేదు. పదవుల ఆశతో పుణికాసుణికాలను విస్మరించడం విజ్ఞులు చేయవలసిన పనికాదు.

నెల్లూరుజిల్లా స్వతంత్రపార్టీకి, సిండికేట్ గ్రూపుకు, ఇతర అభివృద్ధి నిరోధక శక్తులకు పీఠం అనేది అర్థంలేనిమాట. ఈ శక్తులు ఒక్క నెల్లూరుజిల్లాలోనేకాదు అన్ని జిల్లాలలోను వున్నాయి. స్వతంత్రపార్టీ ముమ్మరంగా వున్నరోజుల్లో నెల్లూరుజిల్లాలో ఆ పార్టీకి వచ్చింది ఒక్కసీటు. కాంగ్రెస్‌లో సిండికేట్ గ్రూపనేది, దీని తర్వాత రఘునాథరెడ్డిగారి వర్గంగానే మారింది. అభివృద్ధి నిరోధక శక్తులనేది ప్రత్యేకంగా ఏమీలేవు; అవి సోషలిస్టు ముసుగునే తొడుక్కొని వున్నాయి. అన్ని శక్తులకూ కాంగ్రెస్సే నెలవు. ఎన్ని పార్టీలు పెట్టినా, ఎందరు ఎన్ని వేషాలు వేసినా మూలం కాంగ్రెస్సే. కాంగ్రెస్ మారుతూ వస్తున్నది; దానితోటి కాంగ్రెస్‌వాదులూ మారుతూ వస్తున్నారు. ఈ మార్పులో విశ్వాసం, చిత్తశుద్ధి ఏ మాత్రమనేది వేరే విషయం. రఘునాథరెడ్డిగారి కాంగ్రెస్ అనుబంధం ఇటీవలది. రఘునాథరెడ్డిగారితో ఎల్. వి. కృష్ణారెడ్డిగారి సంబంధం మరీ ఇటీవలది. కాంగ్రెస్‌లో చేరకముందునుండి రఘునాథరెడ్డిగారికి జిల్లాలోని కొందరు కాంగ్రెస్ వాదులతో స్నేహసంబంధాలున్నాయి. కాంగ్రెస్‌లోచేరిన తర్వాతకూడా ఆ సంబంధాలు కొంతకాలం కొనసాగాయి. ఆ కాంగ్రెస్ వాదుల ప్రగతి శీలత్వం, అభివృద్ధి నిరోధకత్వం రఘునాథరెడ్డిగారి సంబంధాన్నిబట్టి మార్పు చెందుతుందా? ఎల్. వి. కృష్ణారెడ్డిగారు కూడా నిన్న మొన్నటివరకు, 1972 ముందువరకు, శుద్ధ కాంగ్రెస్‌వాదే. ఆయనకు ఆ కాంగ్రెస్‌వాదుల్లో ఎప్పుడు అభివృద్ధి నిరోధకత్వం కనుపిస్తుందా? తమ కారణాలతో, తమకోసం, తమలో వచ్చేమార్పుకు, సిద్ధాంతరూపం యిస్తే అది గ్రహించలేని అమాయకులెవ్వరూలేరు ఈ రోజుల్లో!

జిల్లాలో కాంగ్రెస్ గెలుస్తూనేవున్నది, నాడు, నేడుకూడా గెలుస్తున్నది; సోషలిజానికి ముందు వెనుకకూడా గెలుస్తున్నది; రఘునాథరెడ్డిగారి కాంగ్రెస్ అనుబంధానికి ముందు, తర్వాతకూడా గెలుస్తున్నది. మొన్నటిపార్లమెంటు, శాసనసభ ఎన్నికలలోనేకాదు; 1937 మొదటి ఎన్నికలలో కూడా కాంగ్రెస్ వైపుకే ప్రజావాహిని పరవళ్ళుతొక్కింది. అనాడు కాంగ్రెస్‌లో వుండినది, ఈనాడు కాంగ్రెస్‌లో వున్నది ఆ 'అభివృద్ధి నిరోధకశక్తులే'; అనాడు గెల్చినా, ఈనాడు గెల్చినా కాంగ్రెస్ పేరుమీదనే! ఎవ్వరైనా, ఎంత వర్గ వ్యక్తిగత ద్వేషాలు తీర్చించినవారైనా ఈ సత్యాన్ని చూడకుండా కళ్ళుమూసుకోకూడదు. రఘునాథరెడ్డిగారి నాయకత్వం తర్వాతనే జిల్లాలో కాంగ్రెస్‌పట్ల ప్రజావాహిని పెల్లుబికి వుంటే, ఆయనరాజకీయ జీవితంలో స్వంత బాధ్యతగా, స్వంత ప్రతిష్ఠగా స్వీకరించిన రాపూరు నియోజకవర్గ ఫలితం ఆ విధంగా ప్రతికూలమై వుండకూడదు.

రఘునాథరెడ్డిగారు మేధావి; రాజకీయంగా కొన్ని సిద్ధాంతాలు, విశ్వాసాలు కలిగి, వాటికి కట్టుబడి వుండేవ్యక్తి. ఆ గౌరవం, విలువ ఆయనకున్నాయి. స్థానిక రాజకీయాలతో, అవాస్తవిక నాయకత్వాలతో ఉచ్చులో వున్న రఘునాథరెడ్డిగారిని నెల్లూరుకు లాగడం ఆయన గౌరవాన్ని పెద్దరికాన్ని చేకూర్చేదంకాదని నా అభిప్రాయం. ఎల్. వి. కృష్ణారెడ్డిగారిచ్చిన మెమొరాండంలో తననుగూర్చిన ప్రస్తావనకు రఘునాథరెడ్డిగారుకూడ హర్షిస్తారని నేననుకోను.

పంచాంగం

గురు వక్రగతి

74 డిశంబరు వరకు గురు శని క్షేత్రమందు రాహుచార వక్రగతి. పాంచాది విధానమంతయు అక్రోశ వక్రగతియే.

వర్షం

సెప్టెంబరు 12 నుండి 16 తేదీవరకు వర్షపాతం.

ఉత్తరకార్తె

సెప్టెంబరు 13 రాత్రి గం. 1-54 లకు ఉత్తరకార్తె ప్రవేశం.

అమావాశ్యలుప్తం

సెప్టెంబరు 16 తేది సోమవారం అమావాశ్యహీనం. నక్షత్రమధికం.

సెప్టెంబరుతిథులు

14 శని త్రయోదశి మ. 1-14 గం.వ.
15 ఆది చతుర్దశి ఉ. 10-41 ,,
16 సోమ అమావాశ్య ఉ. 8-18 ,,
17 మంగళ నిజభాద్రపద
శుద్ధ పాడ్యమి ఉ. 6-10 ,,
విదియ తె. 4-18 ,,
18 బుధ తదియ రా. 2-56 ,,
19 గురు చవితి రా. 2-05 ,,
వినాయక చవితి
20 శుక్ర పంచమి రా. 1-42 ,,

—నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి

తెలుగు సినిమా పరిశ్రమను ఆంధ్రదేశానికి తరలించాలి!

తెలుగు సినిమాకు పుట్టినిల్లు మద్రాసు; మెట్టినిల్లు ఆంధ్రదేశం. తమిళదేశంలో పురుడు పోసుకున్న తెలుగుచిత్రం తక్షణమే తెలుగుదేశానికి తరలివచ్చి ఊపిరి పీల్చుకోవాలి. దాని పెంపు సొంపులు, బాగోగులు, ఒడుదుడుకులు - అన్నీ ఈ నేలమీదనే! తెలుగువారు ఆదరిస్తేనే, చేయూత ఇస్తేనే అది బ్రతికి బట్ట కడుతుంది, నాలుగు కాలాలపాటు జీవిస్తుంది.

మద్రాసు నుండి ఆంధ్రదేశం అన్ని బంధాలు తెంచుకొని, తెగతెంపులు చేసుకొని వచ్చేసి రెండు దశాబ్దాలు కావస్తున్నా ఇంకా ఈ సినిమా అనుబంధం మాత్రం ఎందుకో పీటముడి వేసుకొని నిల్చిపోయి వుంది. ఇది నిజంగానే విచిత్రబాంధవ్యం!

పారిశ్రామికంగా ఏ అభివృద్ధీ సాధించలేక, ఎదుగూబొదుగూ లేక, వేసిన చోటు నుండి కదల్లేని గొంగళిమాదిరివున్న ఆంధ్రదేశం 'సినిమా' వంటి భారీ పరిశ్రమను, దినదినాభివృద్ధి చెందుతున్న పరిశ్రమను, ఉత్తపుణ్యానికి పొరుగురాష్ట్రం పాల్జేసి, చేతులు ముడుచుకుని కూర్చునివుంది. తెలుగు దేశాన్నుండి ఏటా ఎన్నికోట్ల రూపాయలు మద్రాసు సినిమా రంగానికి ఎగుమతి అవుతున్నాయో ఎవరైనా పనిగట్టుకొని లెక్కతేలిస్తే నిజంగా మనమెంత నష్టపోతున్నామో స్పష్టమవుతుంది.

కొన్ని కోట్ల రూపాయల విలువచేసే స్టుడియోలు కట్టాం. వాటిమీద ఏటా ఎన్ని లక్షల రూపాయలు పన్నులక్రింద తమిళనాడు ప్రభుత్వానికి ఆంధ్రులు చెల్లిస్తున్నారో గమనించారా? సంవత్సరానికి ఎంత లేదన్నా వందతెలుగుచిత్రాలు మద్రాసులో నిర్మించబడుతున్నాయి. ఒక్కో చిత్రానికి సరాసరిన పది లక్షలు పెట్టుబడి అనుకున్నా, కోట్లలో తక్కువ పదికోట్ల రూపాయలు తెలుగువారు మద్రాసులో పెట్టుబడి పెడుతున్నారు. ఒక కొత్తనిర్మాత మద్రాసు పాండీబజారులో అడుగు పెట్టాడంటే ఆంధ్రదేశంనుండి ఒక చిన్నపరిశ్రమ తరలివెళ్ళి మద్రాసులో స్థిరపడ్డట్లే అనుకోవచ్చు. ఆ విధంగా ఏటా ఎంతమంది నిర్మాతలు లక్షలు లక్షలు తీసుకుని మద్రాసు సెంట్రల్ స్టేషన్లో దిగుతున్నారో లెక్కలేదు. వాళ్ళు పన్నుల పేరట ఎంతెంత మొత్తాలు తమిళనాడు ప్రభుత్వానికి చెల్లిస్తున్నారో లెక్కలేదు!

> **ఒక సూచన....**

తెలుగు పరిశ్రమవల్ల పరోక్షవిధంగా కూడా తమిళనాడు ప్రభుత్వం లాభపడుతోంది. తెలుగుచిత్రానికి కావల్సిన సమస్త సామగ్రి మద్రాసులోనే కొనుగోలు చేస్తున్నారు. సూదిమొదలు కారు దాకా అన్నిటికీ మద్రాసుమార్కెట్టే గతిగావుంది. అందువల్ల తెలుగువారి డబ్బుతో తమిళుల వ్యాపారాభివృద్ధి జరగడం ఒకటి; వాటిమీద పన్నులగిన్నులు తమిళనాడు ప్రభుత్వానికి చెందడం మరొకటి.

మరొక అంశంకూడా గమనించాలి. తెలుగు పరిశ్రమను నమ్ముకొని కొన్ని లక్షలమంది ఆంధ్రులు మద్రాసులో స్థిరనివాసాలేర్పరచుకున్నారు. వారి జీవనోపాధి అంతా తెలుగు పరిశ్రమమీద ఆధారపడివే అయినా, జీవితం సాగుతుంది మద్రాసులో గనుక వారు ఆ రాష్ట్రాభివృద్ధికి వివిధవిధంగా కారకులవుతున్నారు. వారి దైనందిన జీవితాల్లో పలురకాలుగా ఆ రాష్ట్ర ఆర్థిక ప్రగతికి, పారిశ్రామికాభివృద్ధికి దోహదం కల్గిస్తున్నారు. వారు కొంటున్న గుడ్డలు, మందులు, వస్తువులు, కూరగాయలు, పిల్లాడు చెప్పిస్తున్న చదువు సంధ్యలు వగైరాలన్నిటిమీదా తమిళనాడు లాభపడుతుంది; ఆ ప్రభుత్వానికి పన్నులు ముడుతున్నాయి. ఆ మేరకు ఆంధ్రదేశం నష్టపోతోంది.

ఐతే ఇక్కడొక ప్రశ్న రావచ్చును సహజం - సాధారణంగా తెలుగుసినిమా పరిశ్రమమీద ఆధారపడ్డవారు తెలుగువారే కదా; తెలుగు చిత్రాలవల్ల తెలుగు నటీనటులు, దర్శకులు, వగైరాలేకదా లాభపడుతున్నారు?- అనవచ్చు. నిజమే; కాని ఒక తెలుగునటుడు మద్రాసులో స్థిరపడదమంటే కొన్నిలక్షలు అక్కడ పెట్టుబడి పెట్టడమే; కొన్ని వేలరూపాయలు పన్ను చెల్లించడమే! అదంతా ఆంధ్రదేశానికి నష్టమేకదా? పైగా తెలుగుపరిశ్రమవల్ల ఎందరో తమిళులకు చిన్నచిన్న ఉద్యోగాలు, కూలిపనులు లభిస్తున్నాయి. ఒక చిత్రనిర్మాణంలో పనిచేసే క్రిందితరగతి ఉద్యోగుల్లో, కూలీల్లో ఎక్కువమంది తమిళులే వుంటారు. కాబట్టి అదీ మనకు నష్టమే!

మాటవరసకు ఒక స్టుడియో నెల్లూర్లోనే నిర్మింపబడిందనుకోండి ఎంతమంది నెల్లూరీయులకు అదిజీవనాధారమవుతుందో చూడండి! వది సినిమాకంపెనీలు నెల్లూర్లో వెలిశాయనుకోండి; ఎంత పారిశ్రామిక వాతావరణం ఏర్పడుతుందో వూహించండి.

-ఇది వ్యాపారదృష్ట్యా కల్గుతున్న నష్టమైతే, కళాదృష్ట్యా తెలుగుకు నష్టమే వాటిల్లుతోంది. తెలుగుసినిమా అంటే తెలుగు జీవితాన్ని ప్రతిబింబించాలి. తెలుగు జీవితం తెలుగుదేశంలోనే వుంటుంది. దర్శకుడు, రచయిత, నటుడు, సాంకేతిక నిపుణుడు-ప్రతిఒక్కరూ తెలుగుజీవితాన్ని అర్థంచేసుకోవాలి. వారి సమస్యలను అవగాహన చేసుకోవాలి. వారి మనస్తత్వాన్ని, వారి ప్రవర్తనలను, వారి కష్టసుఖాలను దగ్గరనుండి పరిశీలించాలి; నిశితంగా తెలుసుకోవాలి. అందుకు తెలుగువారిమధ్య జీవించాలి; వారి సుఖదుఃఖాలను ప్రత్యక్షంగా చూస్తుండాలి. అప్పుడే నిజమైన, నూటికినూరుపాళ్ళ తెలుగుచిత్రం తయారవుతుంది.

ఇప్పుడు మన చిత్రాల్లో వుంటేది తెలుగు వాతావరణంకాదు. వాటిలో కనిపించే మనుషులు, వారి సమస్యలు, వేషాలు- ఏవీ తెలుగువికావు. ఎక్కడో ఊహాలోకాల్లో విహరించే మనుషులవాళ్ళు. ప్రమాదవశాత్తూ వారి మాట్లాడే భాష తెలుగు-అంతే!

తెలుగుదేశపు సగటుమనిషి మనకు తెరమీదకనపడడు అరవచిత్రాల్లో, కన్నడచిత్రంలో, మలయాళ చిత్రంలో కనిపిస్తారు. మన దర్శకులకు తెలుగుదేశంతో పరిచయంపోయి చాలాకాలమైంది. మన నటీనటులు తెలుగువారి జీవితాలను, అలవాట్లను, నడవడికను పరిశీలించే స్థితిలోలేరు. ఇది మన దౌర్భాగ్యం.

మన రచయితలది ఇంకా విచిత్రమైన పరిస్థితి. తెలుగుదేశంలో పేరున్నవాళ్ళు తెమ్మంటేనే మద్రాసు చేర్తారు వాళ్ళు, ఆంధ్రదేశపు మొహంకాకి, తమిళనాడు భవనం చేరుకుంటారు. మళ్ళీ అక్కణ్ణుండి దిగిరారు, మళ్ళీ వాళ్ళకు మన సమస్యలు పట్టవు; మన జీవితాలెట్లున్నాయో తెలియవు. ఐనా తెలుగు కథలు రాస్తుంటారు!

ఎప్పుడో ఒకసారి సన్మానానికో, శతదినోత్సవానికో ఆంధ్రదేశంలో అడుగు పెడ్తారు. అప్పుడు వారు చూసేది పన్నీరు తోరణాలే, మంగళహారాలే!

ఆంధ్రదేశానికి వస్తే కాని తెలియవు- ఇక్కడి జీవితాలు! ఏ గాలి నిర్మాత బెంగాల్‌లోనే వుంటాడు. ఇక్కడి నిరుద్యోగం తెలుసు, నిరాశలు తెలుసు, దారిద్ర్యం తెలుసు, దుర్భరపరిస్థితులు తెలుసు. కన్నడ నిర్మాతలు మైసూరులోనే ఎక్కువగా వుంటారు. వారికి కన్నడ సంప్రదాయం తెలుసు, కన్నడ సంస్కృతి తెలుసు.

అవేమీ తెలియని, తెలిసినా సమగ్రంగా అర్థం చేసుకోని తెలుగు చిత్రాలిట్లా తెల్లవారుతున్నాయి!

హైదరాబాదులో సినిమా పరిశ్రమను స్థాపించాలనే ప్రయత్నాలకు కాలదోషం పట్టింది. 'బ్రహ్మానంద చిత్రపురి' సుఖంగా నిద్రపోతోంది. సమృద్ధిలిచ్చినా తెలుగు పరిశ్రమ ఆంధ్రదేశానికి తరలి రానంటోంది. ఇంతలో విజయవాడలో స్టుడియో కట్టాలనేమాట వినవచ్చింది. కాని అదీ నీటిమూటగానే అయ్యేట్టుంది.

ఆం. ప్ర. ప్రభుత్వం ఏదైనా కొవ్వన కట్టుదిట్టమైన నిబంధన పెట్టి, తెలుగు సినిమాలు తెలుగుదేశంలో కొన్నైనా నిర్మించి తీరాలని, అట్లాంటివాటికే తెలుగురాష్ట్రంలో విడుదలయ్యే హక్కు వుంటుందని ఒక నియమం ఏర్పరిస్తే అప్పుడైనా మన తెలుగుపరిశ్రమ మనకు దక్కుతుందేమో చూడాలి!

వార్తలు

★ ★ ★ ★

కృష్ణుడి పెళ్ళిళ్ళు యశోద చూడలేదా?

శ్రీకృష్ణుడు కవులపాలిట కల్పవృక్షమైనట్లే, సినిమానిర్మాతలకూ కామధేనువు. తెలుగుగడ్డమీద భక్తిరసం ముమ్మరంగా ప్రవహిస్తుందిగనుక పౌరాణిక చిత్రాలకు ఏమాత్రం కొరవుండదనే నమ్మకం మన సినిమావాళ్ళలోవుంది. అది నిజంకూడా! తెరమీద కృష్ణుణ్ణో, రాముణ్ణో, ఏడుకొండలవాణ్ణో చూడగానే రెండుచేతులెత్తి నమస్కరించేవారు, హారతులిచ్చేవారు, కొబ్బరికాయలుకొట్టేవారు తెలుగుదేశంలో అధిక సంఖ్యలోనే వున్నారు. కృష్ణుడు, రాముడు వగైరా పౌరాణిక పాత్రలతో తెలుగులో వచ్చినన్ని చిత్రాలు మరేభాషలోనూ రాలేదేమో! సాంఘిక చిత్రాల్లో కూడా పౌరాణిక ఉపకథలను, నాటకాలను ప్రవేశపెట్టడం జరుగుతూందంటే మన ప్రేక్షకులకు ఆ కథలమీద ఎంత అభిమానమో తెలుస్తుంది.

ఐతే ఇటీవల తెలుగు సినిమాలు కొత్త వేషం వేసుకున్నాయి; ప్రేక్షకుల అభిరుచి కొత్తరకం కథలమీదికి, నాజూకైన పాత్రలమీదికి మళ్ళిందాయి. దాంతో పౌరాణిక చిత్రాలవద్దీ తగ్గిపోయింది.

ఇప్పుడు మళ్లీ కృష్ణుడు రంగువేసుకుని తయారవుతున్నాడు. టీనస్ మహిళావారు యశోదా కృష్ణుల బాంధవ్యాన్ని తెరకు అందిస్తున్నారు- 'యశోదా కృష్ణ' పేరిట.

కృష్ణుడు యశోదమ్మ వద్దనే ఎందుకు పెరిగాడు? పూర్వజన్మలో ఏ పుణ్యకార్యాలు చేసినందువల్ల ఆమెకా అదృష్టం కల్గింది?- దీనికేదైనా కథ వుందేమో! కృష్ణుడు ఎనిమిది పెళ్ళిళ్ళు చేసుకుంటే ఒక్కదానికైనా యశోద నెందుకు పిలవలేదు?- ఆసక్తికరమైన ప్రశ్నే ఇది. ఇవన్నీ అరుదైన వరిశోధించి మనకు 'యశోదా కృష్ణ' లో చూపుతాడు.

కృష్ణుడంటే మరి సంగీత ప్రధానంగా వుండాలి; అంచేత రసాలూరు రాజేశ్వరరావు వినిపించాలి. దర్శకుడు సి. ఎస్. రావు. స్వర్గీయ ఎస్వీ రంగారావు, గుమ్మడి, రామకృష్ణ, చంద్రమోహన్, శ్రీధర్, ప్రభాకర

> **చిత్ర జగత్**

రెడ్డి, జిక్కిలనేని, జమున, మంజుల, కృష్ణకుమారి, ఎస్వరలక్ష్మి వగైరాల నటవర్గం.

మద్రాసులో తెలుగు నాటకం

సకలకళారంగాలకు, సాంస్కృతిక విలసనానికి మద్రాసు కేంద్రంగావుంటున్నా ఇటీవలిదాకా ఉత్తమ తెలుగు నాటకాలకు కరువుగానే వుండేది. ఆంధ్రదేశాన్నుండి ఔత్సాహిక నాటకసంస్థలవారు అడపాదడపా మద్రాసువచ్చి నాటకాలు ప్రదర్శించడం తప్ప, సినిమారంగంలోనివారు అంతగా ఆ వైపుకి వెళ్ళేవారుకారు. ఉత్సాహంతో, నాటక కళమీద అభిమానంతో నాటకాలు ప్రదర్శించేంతటి అవకాశం, తీరిక సినిమావారికి వుండవు. ఎవరైనా వేస్తే చూసి ఆనందిస్తామనే తత్త్వమే పెరిగిపోయింది. ఒకప్పుడు మద్రాసులోని ఆంధ్ర విద్యార్థులు మంచి నాటకాలు ప్రదర్శిస్తుండేవారు. పదిహేన్నెండేళ్ళ క్రితం లాకాలేజివిద్యార్థులు కొందరు 'త్యాగమయి' అనే చారిత్రక నాటకాన్ని అధిక వ్యయ ప్రయాసలతో ప్రదర్శించారు. అనాడది సినిమారంగంలో పలువురి ప్రశంసలకు, పత్రికల అభినందనలకు పాత్రమైంది.

మళ్లీ ఇప్పుడిప్పుడే తెలుగువారి సాంస్కృతిక సంస్థలు వెలిసి మంచినాటకాలు చూసే అవకాశం కల్గుతోంది. అలాంటి సంస్థలో ప్రధానమైంది 'కళాసాగర్'. మద్రాసులో మరుగున పడిపోతున్న తెలుగు సంస్కృతికి ఈ సంస్థవారు వెలికి తీస్తున్నారనవచ్చు; రెండున్నరేళ్ళుగా వీరు గణనీయమైన కళాసేవ చేస్తున్నారు.

ఆగస్టు 2 తేదీన కళాసాగర్ ఆధ్వర్యంలో కలైవానర్ అరంగంలో విజయవాడ కళాభారతివారు 'సంధ్యారాగంలో శంఖారావం' అనే మంచి నాటకాన్ని ప్రదర్శించారు. కరుణ, హాస్యరస ప్రధానంగా నాటకం బాగా రక్తికట్టింది. నటులందరూ చక్కగా నటించారు.

నాటక ప్రారంభానికి ముందు స్వర్గీయ ఎస్వీ రంగారావుకు 'కళాసాగర్' సభ్యులు శ్రద్ధాంజలి ఘటించారు. నాటకం ముగిసిన తర్వాత నటుడు చంద్రమోహన్ పాత్రధారులను ప్రేక్షకులకు పరిచయం చేశారు.

నోటీసు

కామ్నూర్- సెంట్రల్ ఆర్డినెన్స్ డిపార్టుమెంటులో మజ్దూరుగా పని చేస్తున్న శ్రీ వి. లక్ష్మీనరసయ్య (టి నెం. 1248/సి ఎల్ ఓ. II), సీతంరమ్మంపాడు గ్రామం, కమ్మంపాడు పోస్టు, ఆత్మకూరు తాలూకా, నెల్లూరుజిల్లా (ఆం. ప్ర) 30-7-73 తేది నుండి సెలవు పెట్టకుండా గైరు హాజరైనారు. అతని చిరునామాకు 19-4-1974 తేదిన నెం. 1248/సి. ఎల్ ఓ. II/సి. సి./సి. ఓ. ఎస్ ఎఫ్./ఇ ఎస్. టి టి. చార్జి షీటు ఇవ్వడమైనది తరువాత సి. సి. ఎస్. (సి. సి. అండ్ ఎ.) రూల్స్ 1965 నిబంధనల ప్రకారం సదరు శ్రీ వి. లక్ష్మీనరసయ్య సదరు చార్జిషీటు నేరస్థుడుగా పరిగణింపబడినాడు. క్రమశిక్షణాధికారం కలిగిన సి. ఓ. డి కామ్నూర్ కమాండెంటు అతనిని ఉద్యోగంనుండి తొలగించుటకు నిశ్చయించినారు.

కావున సదరు శ్రీ వి. లక్ష్మీనరసయ్య, ఈ నోటీసు ప్రకటింపబడిన 15 రోజులలో, తనపై విధింపనున్న పెనాల్టిని గురించి సంజాయిషీ తెల్పుకొనవచ్చును. లేనియెడల అతనిని ఉద్యోగం నుండి తొలగించుటకు చర్య తీసుకొనబడును.

అడ్మినిస్ట్రేటివ్ ఆఫీసరు
కమాండెంటు.
—davp 683 (35?)/74

ప్రకటన

మా క్లయింట్లగు కందుకూరుతాలూకా-కొప్పురుగ్రామం- వాసులమల్లి చెంచిరెడ్డి కుమార్తె బ్రహ్మారెడ్డిన్ని, కుమార్తెలు రమణమ్మ, రమాదేవి-మైనర్లయినందున గార్డియను తాతయగు కంభం కోటిరెడ్డి మాకు యిచ్చిన సంజాయిషీ ననుసరించి యిందు వల్ల యావన్మందికి తెలియజేయునది యేమనగా: పై ముగ్గురు మైనర్ల తండ్రి యగు వాసులమల్లి చెంచిరెడ్డి, త్రాగుడు, జూదం, వగయిరా దురభ్యాసనములకు లోనై తిరుగుచున్నారనిన్ని-అతని బంధువులు స్నేహితులు బాయింటు కుటుంబాస్తులను పరాధీనములు చేయులాగున ప్రయత్నములు చేయుచున్నట్లు తెలియుచున్నదనియు- యెవరుగాని అతనికి అప్పులు యిచ్చినను, ఆస్తులను, విక్రయములు, అడమానం వగయిరాలు, వ్రాయించుకున్నను చెల్లనేరవనియు- మా క్లయింట్ల హక్కులకు భంగ పర్యవసానవనియు, అలా ఇచ్చినవారు నష్ట పడుదురని యిందు వల్ల తెలియచేయుట మైనది.

శ్రీరామగిరి సుబ్బారావు, అడ్వకేటు,
కందుకూరు, ప్రకాశంజిల్లా

మార్కాపురం డి॥ ము॥ కోర్టులో
ఓ. ఎస్. నెం. 165/1968

వారణాశి కృష్ణమూర్తి —వాది.
వారణాశి అల్లూరయ్య, వారణాశి మాల్కొండయ్య —7, 8 ప్రతివాదులు.

ఈ నెంబరు వాది మీ వగైరాలపైన అస్తుల పంపకం నిమిత్తం చేసిన దావామీ ఆక్షేపణలువినుటకు 25-9-74 తేదికి వాయిదా వున్నది. ఆ దినం మీరు స్వయముగాగాని వకీలుద్వారాగాని 11 గంటలకు పై కోర్టునందు హాజరై మీ ఆక్షేపణలు తెలుపుకొనవలెను. లేనియెడల మీపై ఏకపక్షముగా విచారించి తీర్మానించబడును.

—చాగళ్ళమూడి వరసింహశాస్త్రి.
వాది అడ్వకేటు.

ఆరోగ్య సౌభాగ్యములకు
మహిళలు ఆధారపడునవి
ఆరోగ్య అనారోగ్య పరిస్థితులలో
లోధ్ర
గర్భపోషణకు
సుఖప్రసవమునకు
గర్భరక్షక
వేవిళ్లకు మలబద్ధకమునకు
మాదీఫలరసాయనం
ప్రసవానంతరం బలమునకు
క్షీరవృద్ధికి
సౌభాగ్యశొంఠి
72 సంవత్సరములకు పైగా
ప్రసిద్ధినొందిన ఔషధములు
కేసరికుటీరం ప్రైవేట్ లి.,
మద్రాసు-14.
ఏజంట్లు: సీతారామ జనరల్ స్టోర్సు
(విజన్సీన్)

నెల్లూరు ప్రి. డి. ము. కోర్టులో
ఇ. పి. 208/1974 ఒ. ఎస్. 532/1966
చిట్టమూరు మద్దుకృష్ణారెడ్డి అందు సన్న, —వాది
తిక్కవరపు బాలకృష్ణారెడ్డి —ప్రతివాది

యుండువల్ల ప్రతివాదికి తెలియచేయడమేమనగా— యీ నెంబరున వాది నీమీద పొందియుండు డిక్రీనిబట్టి వారంటు అమలు జరుపుచూ నీకు అసామీ వారంటు పంపవలసినదిగా కోరుచూ పిటీషను దాఖలు చేసుకొనియున్నాడు. నీకేమైనా ఆక్షేపణలున్నయెడల పై కోర్టు వారి యెదుట 28-9-74 తేదిన పగలు 11 గంటలకు హాజరై తెలుపుకొనవలెను. లేనియెడల నీ పరోక్షమందు వుత్తర్వులు కాబడును.

—న్యాపతి పాండురంగరావు,
వాది అడ్వొకేటు.

ఆత్మకూరు డి. ము. కోర్టులో
ఇ. పి. 10/72. ఎస్. ఓ. ఎస్. 60/68.
సరాబు రంతయ్య —డిక్రీహోల్డరు.
నాగిరెడ్డి వెంకటరెడ్డి —జెడ్జిమెంటుడెట్టరు.
నాగిరెడ్డి వెంకటరెడ్డి సజాఅఫ్ సుబ్బారెడ్డి, అయ్యవారిపల్లె, ఉదయగిరి తా॥ అనువారికి

పై నెంబరు ఇ. పి. లో నీకు సేలు నోటీసునిమిత్తం 28-9-74 తేదీ వాయిదా వేయబడియున్నది. కనుక నీవు ఆ రోజు పగలు 11 గం. కు కోర్టులో హాజరై నీకు గల ఆక్షేపణలను తెల్పుకోవలసినది. లేనియెడల నీపరోక్షమందు యక్స్‌పార్టీగా తీర్మానించబడును.

—యస్. మహాదేవరెడ్డి,
డిక్రీహోల్డరు అడ్వొకేటు.

ఒంగోలు సబార్డినేటు జడ్జివారికోర్టులో
ఐ. పి. 86/74
కలికి ఐయరామిరెడ్డి —పిటిషనరు.
తలమల రంగారెడ్డి మరియొకరు —రెస్పాండెంట్లు.

తలమల రంగారెడ్డి S/O సీతారామిరెడ్డి కొర్నపాడు, ప్రకాశంజిల్లా.

—నోటీసు—

పిటిషనరు నిన్ను ఇన్‌సాల్వెంటుగా డిక్లేర్ చేయవలెనని పైనెంబరు పిటిషను దాఖలు చేసుకున్నందున నీకు నోటీసు నిమిత్తం 4-10-74 తేదిన కోర్టు వారు వాయిదావేసినారు గాన సదరు వాయిదాకు నీవు హాజరయి నీ ఆక్షేపణలు తెలుపుకోవలసినది లేనియెడల నీ పరోక్షములో తీర్మానించబడునని తెలుసుకోవలసినది.

—అనంతభొట్ల రామయ్య,
పిటిషనరుతరపు ప్లీడరు.

కంకార్డ్

(3వ పేజీకొరవ)

అమెరికావారు తమ సూపర్ సోనిక్ విమానం కొత్తరికార్డు సృష్టిస్తుందని, ప్రపంచ మార్కెట్లను ఏలుతుందని చెప్పుకుంటున్నా, ఆంగ్లో-ఫ్రెంచ్ విమాన నిర్మాతలు కోటి అరవైలక్షల డాలర్ల (దాదాపు 12 కోట్ల రూపాయిలు) చౌకధరతో (ఇది 1968 నాటి ధర) నాతి దీర్ఘమైన మార్గాలకు తమ 'కంకార్డ్' ఎక్కువ ప్రాధాన్యం వహిస్తుందంటారు. అది నిజం అనడానికి నిదర్శనం-అప్పుడే 60 కంకార్డ్ విమానాలకు ఆర్డర్లువచ్చి కూర్చున్నాయి. అందులో ఆరు అమెరికా విమాన కంపెనీలవి వున్నాయి! అమెరికావారి విమానమైనా, ఆంగ్లో-ఫ్రెంచి 'కంకార్డ్' అయినా నాలుగు వేలమైళ్ళ రేంజి కల్గినవే!

పారయానంలో ఇంతేసి పెద్ద విమానాలు, ధ్వనికంటే ముందు ప్రయాణించే విమానాలు కొత్తకాని యుద్ధరంగాల్లో పాతవే! అమెరికన్లు ధ్వనికి రెండింతలు వేగంతోవెళ్ళే యుద్ధవిమానాలను చాలా కాలంక్రితమే తయారుచేశారు. కాని వాటి ఉపయోగం పరిమిత ప్రదేశాల్లోనే రావడంతో ప్రజాజీవితంలో వాటి వాడుక వల్ల కలిగే మంచిచెడ్డలకు స్థానంలేదు.

కంకార్డ్ మననెత్తిన భయంకరమైన, పిడుగుపడినట్లుండిన శబ్దం చేసుకుంటూ వెళ్ళింది. దానికాశబ్దం ఎట్లావచ్చిందో పరిశీలిద్దాం. ఆ ధ్వని సాధారణంగా విమాన యంత్రంనుండి వచ్చిందేమో ననుకోవడం జరుగుతుంది. కానీ అది విమానయంత్రం తాలూకు శబ్దంకాదు. శబ్దాధికవేగంతో వెళ్ళే విమానంవల్ల వాతావరణంలో కలిగే షాక్‌వేవ్స్ (Shockwaves) అవి దాన్నే సోనిక్‌బూమ్ (SonicBoom) అంటారు. మొట్టమొదట అమెరికాలో చాలాఎత్తు దాకా వెళ్ళే సైనికవిమానాలవల్ల ఈ 'సోనిక్ బూమ్' అనేది అవగతమైంది. కాని ఆ సైనిక విమానాలు అంతటి గొప్ప వేగంతో కొద్దిసేపు మాత్రమే వెళ్ళడం, జనసమ్మర్ధప్రాంతాల్లో శబ్దవేగంకంటె తక్కువ వేగంతో వెళ్ళడంవల్ల ఆ శబ్ద ప్రభావం తెలియరాలేదు.

అసలీ 'సోనిక్ బూమ్' అనేది ఎట్లా కలుగుతుందో చూద్దాం. విమానం ఆకాశంలో ఎగిరేప్పుడు గాలిని ఛేదిస్తూ వెళ్తుంది; తన త్రోవలోంచి వాయువును అటుయిటు నెట్టివేస్తుంది. ఆ వత్తిడికి జనించిన తరంగాలు (షాక్ వేవ్స్) ధ్వని వేగంతో —అంటే గంటకు షుమారు 760 మైళ్ళ- ప్రయాణిస్తాయి. విమానం సబ్‌సోనిక్ వేగంతో (శబ్దవేగంకంటే తక్కువగా) ప్రయాణించేటైతే, ఈ వత్తిడివల్ల కల్గిన వాయు కెరటాలు క్షేమంగా తప్పించుకుని, విమానంకంటే ముందుగా వెళ్లిపోతాయి. కాని విమానం శబ్దవేగంతో సమానంగా (సోనిక్), లేదా శబ్దంకంటే అధికమైన వేగంతోనో (సూపర్ సోనిక్) ప్రయాణించేట్టయితే ఈ వాయుతరంగాలు విమానాన్ని దాటుకుని ముందుకు పోలేవు. ఆ వాయుతరంగాలు ఏ విమానం తాకిడివల్లనైతే ఏర్పడుతున్నాయో ఆ విమానంకూడా వాటితోపాటే ముందుకు కదుల్తుందికదా! కాబట్టి ఆ తరంగాలన్నీ ఒకదానిపైకొకటి ఒత్తిపడి, ఒక భయంకరమైన మహావాయు తరంగాన్ని (Shock wave) సృష్టిస్తాయి. ఆ తరంగం విమానం త్రోవకు అడ్డంగానిలుస్తుంది; విమానాన్ని ముందుకు కదలనివ్వకుండా రెక్కలమీద, ఇతర భాగాలమీద వత్తిడి తెస్తుంది. అందువల్ల విమాన వేగం మందగిస్తుంది. విమానంలోని కంట్రోలు పరికరాలు చెడిపోతాయి; పైలెట్‌పట్టుతప్పి విమానం కూలిపోతుంది. దీన్నే 'శబ్ద అవరోధం' (Sound Barrier) అంటారు.

ఇంతటి ప్రమాదాన్ని కల్గించే వాయుతరంగాలను (Shock waves) తప్పించుకుని విమానం క్షేమంగా, ప్రమాదరహితంగా ముందుకు సాగేందుకు విమాన రూపంలో ఎన్నోమార్పులు తీసుకరావల్సి వచ్చింది. ఆ మార్పులవల్ల విమానం శబ్దవేగంకంటే ముందుగా ప్రయాణించడం సులువైంది. కాని వాయుతరంగాలు విమానం వెన్నంటి ప్రయాణిస్తూ, భూమిని తాకి, గొప్ప ప్రకంపనాలను కలిగిస్తాయి; అప్పుడు విపరీతమైనధ్వని కల్గుతుంది. అదే మనకు 'కంకార్డ్' వెళ్ళినమరుక్షణంలో వినిపించిన మిన్నువిరిగి మీదపడిందా అనిపించేంతటి శబ్దం. 'కంకార్డ్' ప్రయాణించినంతమేరా భూమిమీద జనం ఆ భయంకర శబ్దాన్ని భరించాల్సివుంటుంది.

ఈ సూపర్‌సోనిక్ విమానాల పిడుగుపాటు శబ్దం అమెరికాలో పెద్ద సందలన్నే కలగించింది. 1968లో ఈసమస్యపై సమగ్రంగా పరిశోధన జరపడానికి అమెరికా అధ్యక్షుడు ఒక శాస్త్రజ్ఞుల సంఘాన్ని నియమించాడు. వారి నివేదిక అసక్తికరంగాను, భయాందోళనంకు కారణభూతంగాను వుంది. అమెరికామీద సూపర్ సోనిక్‌ను వెళ్ళనిస్తే, అది వెళ్ళేదారి కిరువైపులా పన్నెండున్నరమైళ్ళ వైశాల్యంలో నివసించే ప్రజలు— దాదాపు 4 కోట్లమంది— రోజుకు 5 నుండి 50 సార్లవరకు 'సోనిక్ బూమ్స్'ను భరించాల్సి వుంటుందని నివేదికలో పేర్కొనబడింది. ఆ ప్రతిధ్వనికంపం మనకు 30 అడుగుల దూరంలో, 60 మైళ్ళ వేగంతో ఒక పెద్ద ట్రక్కు దూసుకపోతే ఎంతధ్వని కల్గుతుందో అంత వుంటుందట. అందువల్ల ఎందరిచెవులు తూట్లుపడ్తాయో, ఎంతమంది శాశ్వతంగా బధిరులైపోతారో ఊహించలేం. దానిమీద ఎన్ని 'డామేజస్' దావాలు వస్తాయో చెప్పలేం. పోతే— ఏటా ప్రభుత్వంకాని, విమాన కంపెనీలుకాని 8 కోట్ల డాలర్ల (60 కోట్ల రూపాయలు) ఆస్తినష్టానికి దావాలు ఎదుర్కోవలసి వుంటుందని అంచనావేశారు! ఈ కారణాలవల్ల సూపర్ సానిక్ విమానాలవట్ల అమెరికాలో ప్రజావ్యతిరేకత ఎక్కువైంది. అందుచేత, సోనిక్‌బూమ్ సమస్యపూర్తిగా పరిష్కారం అయ్యేవరకు, ఈ విమాన ప్రయోగం అమెరికాలో నిషేధించబడింది.

ఈలోగా ఆంగ్లో-ఫ్రెంచ్ సంయుక్త ప్రయోగంగా 'కంకార్డ్' ప్రయోగించబడింది. దీని పరిణామాలుకూడా విపరీతంగా వుంటాయనడంలో సందేహంలేదు. ముఖ్యంగా ఆకాశహర్మ్యాలు ఆ ధ్వని తాకిడికి తట్టుకుంటాయా అనేది పెద్ద సందేహం.

ఐతే శాస్త్రప్రగతిలో ఈ శబ్దాధికవేగ విమానాలు అనివార్యమని, కాలక్రమేణా మన శ్రవణేంద్రియాలు ఆ భయంకర ధ్వనికి అలవాటుపడిపోతాయని, ఎటొచ్చీ ఇళ్ల కిటికీలు, తలుపులు కాస్త గట్టిగా పెట్టించుకోవాలని కొందరుతాత్వికదృష్టితో చూస్తున్నవారూ లేకపోలేదు. కాని జన వాక్యంగా వినిపించేది ఒకటేమాట-'కొద్దిమంది ప్రయాణికుల సౌకర్యార్థం కోట్లాది జనం ఇబ్బందిపడాలా?'

జొన్న

(4వ పేజీ కొరవ)

చీడలంసోకకుండా జాగ్రత్త పడవచ్చును. ఋతుపవన వర్షముల ప్రారంభముకాగానే విత్తనములను చల్లుకొనిన మొవ్వ ఈగ దాడి లేకుండా చేయవచ్చును. ఒకే ప్రాంతములో, ఒకే సమయములో కోతకువచ్చే జొన్నరకములను చల్లుటవలన మిడ్జ్ ఈగ సోకకుండా చేయవచ్చును. దీనివలనకూడా రైతులకు అదనపు ఖర్చు చేయవలసిన అవసరముండదు.

ఎరువులు

కంపోస్టుఎరువు, పశువుల పెంట వేసిన నేలలో హెక్టారుకు 30 నుండి 40 కి. గ్రా. నత్రజని ఎరువు, 30 నుండి 40 కి. గ్రా. భాస్వరపు ఎరువు ఎక్కువపంటనిచ్చే జొన్నరకాలకు సరిపోతాయి. ఇంత తక్కువగా ఎరువులు వేసినా, స్థానికరకముల కంటె పైన పేర్కొనిన రకములు సుమారు 3 రెట్లు ఎక్కువపంట నిస్తాయి.

నల్లనేలలలో నత్రజని, భాస్వరపు ఎరువులను రెండూ పూర్తిగానేలను తయారుచేసే సమయములో వేయవచ్చును. తేలిక నేలలలో మాత్రం సగము నత్రజని ఎరువును నేలను తయారుచేసే సమయములోను, తక్కిన సగము ఎరువును విత్తనముల చల్లిన 30 నుండి 40 రోజులలోను వేయవచ్చును.

విత్తనములను పైన పేర్కొనినట్లు అదనులో చల్లినట్లయితేఎక్కువపంటపండుటకు మంచి అవకాశమువుంటుంది. రసాయనిక ఎరువులు దొరుకుట కష్టంగావుండే ఈ రోజులలో పై సూచనలను రైతులు జాగ్రత్తగా అమలుపరచినట్లయితే మంచిపంట పండుటకు అవకాశమువుంది.

(—ఐ. సి. ఎ. ఆర్.)

వరి రకాలు

(4వ పేజీ కొరవ)

మొక్కలు గ్రహించగలుగుతాయి.

2. నత్రజని ఎరువును నేలను తయారు చేసేప్పుడు, అటుతరువాత 5 సెం. మీ. లోతులో వేయాలి.

3. వరిమొక్కలు పిలకలు పెట్టు సమయంలోను, పూత పూయుటకు ముందు సరియైన మురుగునీటి పారుదల వసతి కలిగించినట్లయితే రైతువేసిన ఎరువులను (ముఖ్యంగా నత్రజని ఎరువును) మొక్కలు గ్రహించి మంచిపంట పండే అవకాశముంటుంది. ఈ పద్ధతి ద్వారా హెక్టారుకు సుమారు 1,000 కి. గ్రా. పంట ఎక్కువగా పండే అవకాశం వుంది. అంతేకాక, మురుగునీటి పారుదల వసతి లేనిభూములలో నేల నీటిముంపుకు గురియై తుత్తునాగపు లోపమునకు దారితీస్తుంది.

నత్రజని ఎరువును ఎంత లోతులో వేయాలి?

వర్షాధారంతో పండించే ప్రాంతములలోను, పరిమితంగా నీటి సరఫరా వున్నచోట్ల నత్రజని, భాస్వరం, పొటాషు ఎరువులను 5 నుండి 7 సెం.మీ. లోతులో వేసినట్లయితే వాటి ఉపయోగం గరిష్ఠపరిమితిలో వుంటుంది.

బరువైన నేలలలో వరినారును ఊడ్చుటకుముందు నత్రజని ఎరువును రైతులకు అందుబాటులో లేనప్పుడు వేయకపోయినా అంతనష్టంవుండదు. కాని, ఒకమోస్తరు తేలికనేలలో మాత్రం వేయవలసిన నత్రజనిలో 1/4 వంతు లేక 1/3 వంతు నత్రజని ఎరువునైనా వేసితీరాలి. దీనివలన మంచిపంటపండే అవకాశం ఎక్కువగా వుంటుంది. —ఐ. సి. ఎ. ఆర్.

పశుసంపద

(4వ పేజీ కొరవ)

ద్వారా రోజుకు 280 లక్షల హార్స్‌పవర్ శక్తి లభించుచున్నది. ఆంధ్రప్రదేశ్, పంజాబ్, హర్యానా, తమిళనాడు మొదలైన రాష్ట్రములలో మేలైన పశువుల ఎక్... ద్వారా 8 గంటలు పనిచేసిన రోజుకు ఒక హార్స్‌పవర్ శక్తికంటెను లభించుచున్నది. అదే తూర్పుప్రాంతపు రాష్ట్రములలో దానిలో సగంశక్తి మాత్రమే లభించుచున్నది. హెక్టారు నేలకు 2 టన్నుల పంటను పండించవలెనంటే సగటున రోజుకు 3/4 హార్స్‌పవర్ శక్తి కావలసి వుంటుంది.

అందుచేత మనకు లభించే పశుసంపదను, పశువుల ద్వారా లభించే శక్తిని తగిన విధంగా మన రైతులు ఉపయోగించి, సాధ్యమైనంత ఎక్కువ పంట పండించుటకు కృషిచేయాలి.

[—పటేల్ స్మారకోపన్యాసంనుండి]
[ఐ. సి. ఎ. ఆర్.]

లోక్ దళ్

(3వ పేజీ కొరవ)

ఇక మనదేశంలో సంగతి: బీహార్ నుంచి, విద్యార్థి-యువజన శక్తి - జనశక్తి కలిసి నవసమాజంకోసం సాగించే ఉద్యమం ఉత్తరప్రదేశ్‌లోకి వ్యాపించింది. లక్నోలో ప్రసంగిస్తూ, బీహార్ ఉద్యమ ఫలస్వరూపాన్ని జయప్రకాశ్‌జీ యిలా వివరించారు. "అప్పటిదాకా నేను జీవించి వుంటే, బీహారులో రాబోవు ఎన్నికలు శాసనసభకుగాని, పార్లమెంటుకుగాని మునుపటివలె వుండవు. యువజనులు-ప్రజలు అవిధంగా వాటిని జరగనివ్వరు."

ఇప్పుడు జరిగినట్లే ఎన్నికలు జరిగితే పేదవాండ్లు ఎన్నికలదాపుకే రాలేరుగనక పార్టీలన్నీ కలసి దీనిగురించి ఆలోచించవలెనని ప్రధానమంత్రి ప్రతిపక్షాలకు విజ్ఞప్తిచేసినది. ఆ విజ్ఞప్తిని మేము బలపరుస్తూ, అట్టి సంప్రదింపులకు జయప్రకాశ్‌జీని పిల్చి, చర్చిస్తే ఒకదారి దొరుకుతుందని మేము విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము.

* * *

దేశంలోని మరొక ముఖ్యమైన మార్పు భారతీయ లోక్‌దళ్ అవతరణ. తెలుగులోకి అనువదిస్తే అది భారతీయ ప్రజాపక్షం అవుతుంది. ఇది స్థాపించబోయేటపుడు ప్రథమకళలేమన్న శపాతం జరిగినది. ఐనా, ఆ పార్టీ నిర్మాణమైనది. ఆస్తి అనేది లేకుండా చేసే 'విపరీత' విధానంగాని, గొప్పవారికి అనుకూలంగా శక్తి నడిచే విధానంగాని ఈ పార్టీ మెచ్చదు. ఒకనాడు అధికారంలోకి వస్తేగాని, ఈ వంటకుల విలువ తెలియదు.

ఇందులో చేరిన పాతపార్టీల పేర్లు మరొకసారి విందాం. భారతీయ క్రాంతిదళం, స్వతంత్రపార్టీ, ఉత్కళకాంగ్రెస్, రాష్ట్రీయ లోకతాంత్రిక దళం, సంయుక్త సోషలిస్టుపార్టీ, కిసాన్ మజ్దూర్‌పార్టీ, పంజాబ్ ఖేతీబారీ జమీందారీ యూనియన్. (ఉత్తరహిందూస్థానంలో రైతులను జమీన్‌దారులంటారు). ఈ 'పంచరార్ధ కషాయం' వల్ల ఏమవుతుంది? అనే ప్రశ్నకు, దీనిని ఆశీర్వదించిన ఆచార్య కృపలానీ సమాధాన మిచ్చారు: 'ఆదర్శవాదాలు (సిద్ధాంతవాదాలు) పట్టించుకోవలసిన పనిలేదు. లేదు. కార్యవాదులు కావలెను. గట్టి ఐటాయించగల గవర్నమెంటు కావలెను.' ఈ పార్టీ నెగ్గి, దేశానికి అట్టి పరిణామం కలిగితే మంచిదే. చూదాం కానియ్యండి.

జమీన్ రైతు

సంవత్సరం చందా	రు 20-00
6 మాసములకు	రు 11-00
విడిప్రతి	00-40

ఆరుమాసములకు తక్కువచందా తీసుకొనబడదు.

చందా పంపునపుడు పిన్‌కోడును తప్పక తెలియపరచండి

జిల్లావార్తలు

(5వ పేజీకొరవ)

మద్దూరుపాడు

ఉచిత వైద్యశాల

కేథలిక్ మిషనరీలు నిశ్శబ్దంగా, నిరాడంబరంగా, ఏ ప్రచారమూ ఆశించకుండా చేస్తున్న దీనజనసేవ చూస్తుంటే చేతులు జోడించి నమస్కరించాలనిపిస్తుంది. కావలి సమీపగ్రామం మద్దూరుపాడులో కావలి కేథలిక్ చర్చివారు దాదాపు 20 వేలు వెచ్చించి చక్కని వైద్యశాలను నిర్మించారు, 8 తేది శ్రీ ఆర్. ఎల్. రెడ్డి అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో ఎస్. పి శ్రీ ఐ. పుల్లన్న వైద్యశాలను ప్రారంభించారు. కావలి డిప్టీ కలెక్టరు శ్రీ సి. గాంధి వందమంది నిరుపేదలకు వస్త్రదానం చేశారు. బిషప్ శ్రీ బాలస్వామి, కావలి చర్చి ప్రధానాధికారి శ్రీ కారియాకోస్ తదితరులు ప్రసంగించారు.

హాస్పిటల్ నిర్మాణానికి గ్రామస్థులు ఎకరాస్థలం ఉచితంగా ఇచ్చారట. చుట్టుపట్టు గ్రామాలవారికి ఉచిత వైద్యసహాయం అందించాలనే ఉద్దేశంతో ఈ వైద్యశాల నిర్మాణానికి పూనుకున్నామని శ్రీ కారియాకోస్ చెప్పారు. ఈ రోజుల్లో పల్లెసీమలకు అవకాశంలేని కుగ్రామాల్లో దానధర్మాలు చేసేవారెవరండీ?

కావలి లాడ్జి మోసం!

కావలి-విజయలాడ్జిలో 19తేది ఒంగోలు జిల్లాకు చెందిన తక్కెళ్ళపాటి నాగయ్య బసచేసి, రాత్రి పడుకోబోయేముందు లాడ్జీ ఇన్‌చార్జి మేనేజరు ఎన్. నారాయణవద్ద రు 1900లు ఇచ్చి భద్రపరచమన్నాడట. తెల్లారేప్పటికి ఆ నారాయణ కాలికి బుద్ధి చెప్పడంతో నాగయ్య 'హానారాయణా!' అనాల్సివచ్చింది. లాడ్జీ అసలు మేనేజరు ఎం. శేషయ్యట. అతణ్ణి అడిగితే ఆ నారాయణుడెవరో తనకు తెలీదన్నాడట. చివరికి నలుగురు పెద్దమనుషులా మధ్యవర్తిత్వంచేసి, రు 950 లకు ప్రో నోటు వ్రాయించి, నాగయ్యకిచ్చిపంపారు. లాడ్జి మోసాలను పోలీసులు పట్టించుకొంటున్నట్టులేదు. వాళ్ళకు లాడ్జీలు మరొక విధంగా ఉపకరిస్తున్నాయిమరి!

అన్నవరం అవిశ్వాసం

కావలి సమితి – అన్నవరం సర్పంచ్ శ్రీ కె వెంకటకృష్ణారెడ్డిమీద మోపబడిన అవిశ్వాసతీర్మానం 9 తేది కోరంలేని నేరం వల్ల హోరంగాగుద్దుకారిపోయింది. మొత్తం సభ్యుల సంఖ్య తొమ్మిది. అవిశ్వాసవర్గ సభ్యుడు పూనూరు పిచ్చిరెడ్డి సభ్యత్వాన్ని కోర్టురద్దుచేసింది మిగతాఎనిమిదిమందిలో సర్పంచ్ వర్గీయులు ముగ్గురు; ప్రతిపక్షీయులు ఐదుగురు అయ్యారు మూడింట రెండువంతుల కోరం ఏర్పడలేదు. వెంకటకృష్ణారెడ్డికి పదవీగండం వెంట్రుకవాసిలో తప్పింది. ఆయన సమితిరాజా శ్రీ కయా రె పక్షీయుడు.

సూళ్ళూరుపేట

బియ్యం పట్టివేత

సూళ్ళూరుపేట జూనియర్ కాలేజి విద్యార్థులు దీక్షలనిపించుకున్నారు. 6 తేది మద్రాసుకు దొంగతనంగా రవాణా అవుతుండిన 412 కిలోల బియ్యం పట్టుకొని, తాసిల్దారుకు అప్పగించారు. ఈ ప్రబోధ యోగకార్యం డి. ఎం. కె. పార్టీ తరఫున జరిగిందని అపార్టీ కార్యదర్శివ్రాస్తున్నాడు. ఎవరి ఆధ్వర్యంలో జరిగినా ఇది మంచిపని గనుక అభినందించాల్సిందే! సూళ్ళూరుపేటను గట్టిగా బిగిస్తే అసలు మనకింత కటకటే లేకపోను. ప్రభుత్వం ఆ పని చెయ్యలేకపోతే ప్రజలైనా చెయ్యాలికదా?

' ' '

సూళ్ళూరుపేట తాలూకా డి. ఎం. కె. పార్టీతరఫున ముఖ్యమంత్రికి విజ్ఞప్తి అంటూ ఒక కరపత్రం వేశారు. సూళ్ళూరుపేటలో బియ్యం దొరకడంలేదని, దొరికినా ధరలు అందుబాటు కావడంలేదని, చెక్‌పోస్టులు సక్రమంగా పనిచేయడంలేదని అంటూ, ప్రస్తుతపు మార్కెటుధరల పట్టిక ఇచ్చారు. కిలో బియ్యం, గోధుమలు రు 3 లట. గోధుమరవ్వ, మైదా రు 4 లట. చింతపండు, చక్కెర రు 6 లట. పేదసాదా బ్రతికేది ఉత్తమాటేననుకోండి; మధ్యతరగతి సగటుమనిషిమాత్రం ఏంతిని జీవించగల్గుతాడు?

బుచ్చి తారురోడ్డు

అలనాటి సంయుక్త మద్రాసు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం బుచ్చికి సిమెంటురోడ్డు ప్రసాదించింది. నెల్లూరు నుండి బుచ్చిదాకా కడుపులో చల్లకదలకుండా ప్రయాణం సాగుతూంది. అక్కణ్ణుంచి ఊళ్ళోకి వెళ్లాలంటే తలప్రాణం తోకకు వస్తుంది. మోగోర సర్పంచ్‌గా వున్నరోజుల్లో ఆ రోడ్డుకు తారువేయించారు. కాలక్రమేణా అది పోయి గతుకుల అతుకుల దిక్కుమాలిన రోడ్డే మిగిలింది. అది పంచాయితీ రోడ్డు. దాన్ని ఆర్. అండ్ బి కి. బదిలీ చేయించాలని మేనకూరు సోదరులు ప్రయత్నించారు. కాని అందుకు ఏళ్ళూపూళ్ళూ పడ్తుందని కడకు పంచాయితీయే రోడ్డుసిపేరుకు పూనుకన్నది. ఎన్నిసార్లు టెండర్లు పిల్చినా, నష్టం వస్తుందని కంట్రాక్టర్లు జంకేవారట. మొన్ననే కి మోక్షంలభించింది. సర్పంచ్ శ్రీ మేనకూరు రాధాకృష్ణారెడ్డి, ఎక్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు శ్రీ పి. రాధాకృష్ణమూర్తి పట్టుదలవల్ల దాదాపు రు 25 వేల పంచాయితీనిధులతో సిమెంటురోడ్డునుండి గోపాలరెడ్డి పార్కు దాకా, కాశీపాళెంలో మరొకబిట్ తారురోడ్డు పని పూర్తిచేశారు.

బుచ్చి తారురోడ్డేంఖర్మ; కావాలంటే సిమెంట్‌రోడ్డే వేయించుకోగలదు. లక్షకు పైగా సంవత్సరాదాయంగల పంచాయితీ అది. మరి గ్రామంలో మిగతారోడ్లకు కూడా, ఏ ఎల్. ఐ. సి. నో, బ్యాంకునో అప్పుఅడిగి, తారురోడ్డు వేయించకూడదా?

వెంకటగిరి మరణం

వెంకటగిరీయుల అభిమాన పాత్రుడు, అందరికీ తలలో నాలుకవంటివాడు శ్రీ మదనంబేడు రాఘవయ్య (60) 1 తేది మరణించాడు.

సూళ్ళూరుపేట రజకులు

సూళ్ళూరుపేట రజక సంఘానికి అధ్యక్షుడుగా కంచర్ల కృష్ణయ్య, కార్యదర్శిగా వెల్లంకొండ రఘుపతి ఎన్నుకోబడినారు. కాళంగినదీతీరాన ధోబీఖానాలు నిర్మించాలని; రజకసహకార సంఘాలు ఏర్పాటు చేయాలని; రజకవాడల్లో పౌరడిపోలు పెట్టాలని; ఇస్త్రీపెట్టెలు, మేజాలు కొనుక్కునేందుకు బ్యాంకులనుండి అప్పు లిప్పించాలని; షాపు ప్రాజెక్టులో రజతవృత్తిని సూళ్ళూరుపేట రజకులకే ఇప్పించాలని తీర్మానాలు చేశారు.

మల్లాం హైస్కూలు

సారస్వత సంఘానికి పండితుడు శ్రీ బండి వాగరాజు 3 తేది ప్రారంభోత్సవం జరుపుతూ, సభలు సమావేశాలలో సభ్యత సంస్కారాలనుగూర్చి చక్కగా ప్రసంగించారు. అరవపాళెం హెడ్మాస్టరు శ్రీ చలపతిరావు, 'కోణార్క'గారలుకూడా పుపన్యసించారు.

కొమరికలో కొత్తస్కీము

ఇందుకూరుపేట సమితిలోని కొమరికలో ఒక కొత్తపథకానికి కలెక్టరు శ్రీ ఓబయ్య మొన్న ప్రారంభోత్సం జరిపారు. చెరువుల్లో చేపలు పెంచడం, చెరువు కట్ట మీద టెంకాయచెట్లు వేయడం, టెంకాయ నారు వుత్పత్తిచేయడం, కూరగాయలు పండించడం-ఇదీ ఆ స్కీము.

దీని లెక్కపక్కలు చూడండి: కొమరికలోని రెండు చెరువులను ఆరువేల ఖర్చుతో లోతుచేస్తారు, నీరునిలిచే ప్రదేశాన్ని ఎక్కువచేస్తారు. వీటిలో 12000 చేపపిల్లలనువేసి పెంచుతారు; దీనివల్ల 12 వేలు విలువచేసే 6 టన్నుల చేపలు వుత్పత్తి ఔవుతాయి. 250 టెంకాయ చెట్లు వేరుశనగవల్ల, టెంకాయనారు, కూరగాయ చెట్లవల్ల సంవత్సరానికి 4 వేలు ఆదాయం వస్తుంది. వీటన్నిటివల్ల ప్రస్తుతం 12వేలుగా వున్న కొమరిక పంచాయితీ ఆదాయం 28 వేలకు పెరుగుతుంది. అదనపు ఆదాయంతో అదనంగా గ్రామాభివృద్ధి కార్యక్రమాలు నిర్వహించబడుతాయి.

జిల్లాలో ఈ స్కీమును చేపట్టిన ప్రప్రథమ పంచాయితీ కొమరిక. మైపాడు, గంగవట్నం, కొరుటూరు, ఇందుకూరుపేట బిట్ II, అల్లూరు, సింగపేట, ముంగమూరు, జలదంకి పంచాయితీలలోకూడా ఈస్కీము అమలు జరుపబడుతుందట.

జిల్లా పంచాయితీ ఆఫీసరు శ్రీ కె. జేమ్స్ స్కీమునుగూర్చి వివరించి, దీనివల్ల పంచాయితీలు లాభపడాలని కోరారు.

ఈ పెట్రోలు కరువురోజుల్లో, కలెక్టరుతోటి రెండు డజన్లమంది అధికార్లు, వుద్యోగులైనా పాల్గొనివుంటారు. స్కీము కాగితంమీద బాలబాగుంది; నోట్లో నీరు వూరిస్తున్నది. ఆచరణలో ఎట్లా వుండబోతుందో ఆర్నెల్ల తర్వాతచూచి చెప్తాం!

అల్లూరు సిండికేటుబ్యాంకు-స్వీయ ఉపాధిపథకాలు

అల్లూరు సిండికేటుబ్యాంకు స్వీయ ఉపాధికల్పన పథకంక్రింద మంజూరు చేసిన అప్పుతో ఏర్పడ్డ విజయ కాఫీ వర్క్సు 5 తేది నెల్లూరు సిండికేట్ బ్యాంకు డెవలెప్మెంట్ మేనేజరు శ్రీ కె. జి. షెనాయ్ ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. అల్లూరు బ్యాంకు మేనేజరు శ్రీ ఎస్. బి. శెట్టి అధ్యక్షించారు. అల్లూరు సిండికేటు బ్యాంకు చలవవల్ల ఒక కోళ్లఫారం, ఫ్లోర్‌మిల్లు, సైవు ఇన్స్టిట్యూటు, రేడియోషాపు వగైరాలుకూడా ఏర్పడ్డాయని; గ్రామాభివృద్ధికి, నిరుద్యోగుల ఉపాధికల్పనకు ఈ బ్యాంకు ఎంతో ఉపకారిగా వుందని అల్లూరీయులు కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నారు.

—

మంత్రి చనుమోలు

(6వ పేజీ కొరవ)

దండి.'–అనే గోడులేకుండా, ప్రభుత్వం మీద ఆధారపడకుండా, ఆ గ్రామస్థులు విరాళాలు ప్రోగుచేసుకున్నారు. దాదాపు 40 వేల రూపాయలు సమకూర్చుకొని, ప్రాథమిక పాఠశాల, పశువులాస్పత్రి, ఆ డాక్టరుకొరకు నివాసం-ఇన్ని భవనాలు నిర్మించుకున్నారు దర్జాగా మంత్రిగార్ని పిలిపించి రిబ్బను కత్తిరించమన్నారు. నెల్లూరు తాలూకాలో ఈవూరు ఈ దారి తీసింది. ఇప్పుడు మెట్టప్రాంతమైనా గునుపాటిపాళెం ఆదర్శప్రాయమైంది.

14 వేలతో ఎలిమెంటరీస్కూలు కట్టించుకున్నారు. దాన్ని మంత్రి వెంకటరావు ప్రారంభించి గ్రామస్థులను అభినందించారు.

16 వేలతో వెటర్నరీ హాస్పిటల్ నిర్మించుకున్నారు. దాన్ని పశుపోషకశాఖ డైరెక్టరు శ్రీ బి. ఎ. షిరాజ్ ప్రారంభించారు. నెల్లూర్లో గొర్రెలపెంపకం కేంద్రాన్ని ఏర్పాటు చేయాలనుకుంటున్నామని ఆయన అన్నారు.

డాక్టర్ నివాసభవనాన్ని జిల్లా కలెక్టరు శ్రీ కె. ఓబయ్య ప్రారంభించారు. మరో నాలుగునెలల్లో జిల్లాలో లక్ష ఎకరాలు పండిపెడ్తామన్నాడు కలెక్టరు. శ్రీనల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి సభను అధ్యక్షించారు.

దీనికిముందు ఓజిలిలో మంత్రిగారు 47 మంది గిరిజనులకు ఇళ్ళస్థలాలకు పట్టాలిచ్చారు; కుడుగొండ సభలో ప్రసంగించారు.

ఇట్లా ఒక్కరోజులో ఊపిరితిరగనన్ని కార్యక్రమాలు పూర్తిచేసుకుని మంత్రి శ్రీ చనుమోలు సాయంకాలం తిరుపతి చనుదెంచారు.

—

పల్లెల కల్లాట్లు

(5వపేజికొరవ)

గూడూరు తాలూకా గ్రామం. గ్రామానికి మంచినీటి ఆధారం కండ్లేటి గట్టున పెద్దలు త్రవ్వించిన ఒక చిన్నబావి. మువ్వాళ్ళ సుబ్బానాయుడుగారనే మాగ్రామ భూస్వామి మరో పెద్దబావి త్రవ్వించాడు. గ్రామస్తులకు నీటికొరతలేకుండా వుండినది. ఇప్పుడు సదరు నాయుడుగారు పెద్దబావి నీటిని తన వ్యవసాయానికి మళ్లించుకున్నాడు. చిన్నబావి ఎండిపోయింది. మా గతి ఏమికావాలి? అడిగేవాడు, ఆదరించేవాడులేడు. మంచినీళ్ళు లేవు; రోడ్డులేదు; బడిలేదు– ఏ వసతిలేదు. మాకు లభించిన స్వాతంత్ర్య ఫలితం, పంచాయితీ రాజ్య ఫలితమూ ఇదీ! అన్నీ పోనీండి, నాలుక తడుపుకోడానికి నీటివసతైనా కల్గించండి.

—గ్రామస్థులిద్దరి ఆవేదన, ఆక్రందన ఇది. కలెక్టరుగారు తన సంచారంలో ఇటువంటి గ్రామాలనుకూడా చూడాలి.

దీపం ఆర్పి దణ్ణం పెట్టుకోవచ్చు!

రేబాల వగైరా ఐదారు గ్రామాలకు రెండు బస్సుల సౌకర్యం వచ్చింది. రేబాల బస్సు, తుమ్మెర్ల బస్సు. టెంపరరీ పర్మిట్ అనే కారణంతో తుమ్మెర్ల బస్సును రద్దు చేశారు. ప్రజల సౌకర్యంకంటే ప్రక్క బస్సువాళ్ళ మొగమోటం ఎక్కువైంది ప్రభుత్వానికి. ఈ పనిచేసినవాళ్ళకు దీపం ఆర్పి దణ్ణం పెట్టుకోవచ్చు– అంటున్నారు ఆ గ్రామస్థులు, ఎంతో నిర్వేదంతో!

బోయలచిరువెళ్ల బి. పి.

బి పి. అంటే బ్లడ్ ప్రెషర్ కాదు; బ్రాంచి పోస్టాఫీసు.

పోస్టాఫీసు పెట్టి పన్నెండేళ్లయిందట. కాని ఈనాటికీ దానిపరిస్థితి అధ్వాన్నమట. ఈమధ్య ఒక మాజీ సైనికునికి ఆర్.టి.సి. నుండి కండక్టరుగా అపాయింట్‌మెంటు ఆర్డరురాగా, ఆ కవరును అతనికి ఇరవై రోజులతర్వాత చేర్చారట. ఉద్యోగంలో చేరవలసిన గడువు మించిపోయింది. అతను నిరుపేద. లబోదిబో మంటున్నాడట. ఈ అవకతవకలనుగూర్చి పోస్టల్ అధికార్లకు ఎన్నోసార్లు మొరపెట్టుకున్నారట. పోస్టల్‌శాఖ ఇంత చెవిటిది, గ్రుడ్డిది అయిపోయిందా?

వాసిలిలో నీటికరవు

బావులు ఎండిపోయాయి. త్రాగను నీళ్ళులేవు. చిటుక్కున చినుకులేదు. చెరువు ఆయకట్టంతా బీడుగావుంది. రైతుకు పనులులేవు. కరువు తొంగిచూస్తున్నట్లుంది. ఉత్తరచూచి గంప ఎత్తాల్సినట్టుగానేవుంది!

—

కనుపడుటలేదు

పేరు ఉప్పలపాటి వెంగమనాయుడు, 18 సం॥ వయసు, 5¾ అ. ఎత్తు, తెల్లగా వుంటాడు. రంగు రోజ్ గీతలు షర్టు, గళ్ల లుంగి, రంగు తుండుగుడ్డ వేసికొని వున్నాడు. ఆగష్టు 10 తేది ఉదయం ఇంటి నుండి వెళ్ళాడు. ఎవరికన్నా కనుపడితే దయచేసి తెలుపండి. బహుమానం కూడా ఇస్తాము.

ఉప్పలపాటి చంద్రయ్య,
వీరనకనుపూరు, వెంకటాచలం పోస్టు,
నెల్లూరుజిల్లా.

అమలాపురం డి॥ ము॥ కోర్టులో
ఒ. ఎస్. నెం. 339/73
పచ్చిగోళ్ళ నరసింహారావు –వాది.
చింతం వెంకట్రామయ్య, సా॥ మండపల్లి –ప్రతివాది.

పై దావా ప్రతివాదికి యిస్తిహారు మూలంగా సమను అమలునిమిత్తం తే 3–10–1974 దికి వాయిదా అయివున్నది. ఆ తేదీ ఉదయం 11 గంటలకు ప్రతివాది అమలాపురం డి॥ ము॥ కోర్టు వారియెదుట హాజరు అయి తగుసమాధానం చెప్పుకోనియెడల ఎక్సుపార్టీని తీర్మానింపబడును.

—జయంతి సత్యనారాయణమూర్తి,
వాది అడ్వకేటు.

కడప అడిషనల్ డిస్ట్రిక్టుజడ్జి కోర్టులో
ఒ. పి. నెం 13/74
ఎల్. హెచ్. వి. శ్రీనివాసరావు సన్ ఆఫ్ ఎల్. ఆర్. డేవిడ్, టీచరు, శ్రీ శారదా నిలయం హైస్కూల్, కడప –పిటీషనరు.
పి. ఎస్. ఎస్. సుందరీబాయి, వైఫ్ ఆఫ్ ఎల్. హెచ్. వి. శ్రీనివాసరావు, D/O. పి. దేవశిఖామణి, శ్రీ వివేకానందనగర్, గిద్దలూరు, ప్రకాశంజిల్లా.–రెస్పాండెంటు.

తన భార్య అయిన రెస్పాండెంటు తనతో సంసారముచేయులాగున రెస్టిట్యూషన్ ఆఫ్ కాంజుగల్ రైట్సు డిక్రి యివ్వ కోరుచూ పిటీషనరు దాఖలుచేసిన పై పిటీషనులో తే 30–9–74 దిన కోర్టులో రెస్పాండెంటు హాజరై ఆక్షేపణలు తెలుపుకొననియెడల సదరు పిటీషను పరోక్షముగా తీర్మానము చేయబడును.

—వి. సీతారామయ్య, అడ్వకేటు.

కాకినాడ 1వ అ. డి. ము కోర్టులో
ఒ. ఎస్. 718/70 ఐ. ఎ. 1012/74
కాకినాడ మున్సిపాలిటి –పిటిషనరు.
గొర్ల తిరుపతయ్య –రెస్పాండెంటు.

పైనెంబరు ప్రిలిమినరి డిక్రీనిబట్టి ఫైనల్ డిక్రీ ప్యాసుచేయించవలెనని వాది దాఖలు చేసిన పిటిషన్‌లో రెస్పాండెంటుకు నోటీసు నిమిత్తం తే 27–9–74 తేదికి వాయిదా అయియున్నది. సదరుతేదికి రెస్పాండెంటు పై కోర్టువారియెదుట ఉదయం 11 గంటలకు హాజరయి ఆక్షేపణలున్నయెడల తెలియపర్చుకోవలెను. లేనియెడల మీ పరోక్షమందు తీర్మానింపబడును.

—మండవిల్లి సత్యనారాయణ,
పిటిషనరు అడ్వకేటు.

నెల్లూరు సబార్డినేటు జడ్జికోర్టులో
ఇ. పి. 71/73 ఒ. ఎస్. 57/72
వుమ్మెన చెంచయ్యశెట్టి —డి. హో.
మిరియాల శ్రీనివాసులు —జె. డి.

ఈ నెంబరు జె. డి. మీద డి. హో. దాఖలుచేసిన ఎక్సిక్యూషన్ పిటీషన్ జె. డి. కి సేల్‌నోటీసునిమిత్తం 17–9–74 తేదికి వాయిదా వేయబడివున్నది. ఆ దినం జె. డి హాజరై తన ఆక్షేపణలు తెలుపుకొనియెడల సదరు ఇ. పి. నిమిత్తం తీర్మానింపబడును.

—కాశాని సుబ్బరామయ్య, అడ్వకేటు

హైదరాబాదు

(మొదటిపేజికొరవ)

...రోమే ఉగాది నాడు జరగబోయే ప్రపంచ తెలుగు మహాసభలకు కార్యాలయం ప్రారంభోత్సవానికి ఒక సభ. డాక్టరు నటరాజ గోపాలకృష్ణనాథ్ హాజరయారు. విద్యామంత్రి మండలి, ముఖ్యమంత్రి వెంగళరావు ప్రభృతులు మాట్లాడారు. సమైక్యతా బహుమతులు ఆంధ్రప్రదేశ్, మైసూరు, ఉత్తరప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రులకు ఇవ్వడానికి మరొక సభ. ప్రతిసంవత్సరం జరిగేదే, హిందూ ముస్లిం సమైక్యతా సంఘం జరుపుతుంది. గవర్నరు ఖండూభాయ్ దేశాయి అధ్యక్షించారు. సమైక్యతా భావాన్ని ప్రచరించేవారిని సన్మానించే భారం తనపై వేసుకొని అయాచితంగా ఆ సంఘం ప్రతి ఏటా యీ కార్యక్రమాలను నిర్వహిస్తోంది. ఇలాగే ప్రతిరోజు రెండు మూడుకు తక్కువ కాకుండా మీటింగులు జరుగుతూవచ్చాయి.

ప్రకాశం హాలులో పదిమంది శాసన సభ్యులతోసహా ఏర్పడిన ఒక ఆహ్వాన సంఘం ఏర్పాటుచేసిన ఇందిరాసోషలిస్టుల రెండురోజుల సదస్సు. కేంద్ర మంత్రులు రఘునాథరెడ్డి, డి. పి. మౌర్య, పార్లమెంటు సభ్యులు అర్జున అరోరా యీ సదస్సుకు అంతరాత్మలు. పదిమంది శాసనసభ్యులు వారివారి రాజకీయ జీవితాలలో ఒకప్పుడు కామ్రేడులే. ఈ నాడు వారందరూ మాజీ సోషలిస్టులను కలుపుకొని యీ సదస్సు ఏర్పాటుచేశారు. మాజీ ముఖ్యమంత్రి పి. వి., మంత్రి భాట్టం, మండలికూడా సదస్సులో పాల్గొన్నారు.

భారతప్రధాని సోషలిస్టు ఆచరణకు ప్రతిబంధకాలు ఎలాగ ఆటంకాలు కలుగచేస్తున్నదీ వివరిస్తూ బ్రహ్మాండమయిన ఉపన్యాసాలు చేశారు. అందరూ నేల విడిచిన సాము ఉపన్యాసాలే చేశారు. పదవులు రానివారు, పదవులు వచ్చి పోయినవారు, ఎందుకయినామంచిది కాస్త అభ్యుదయంగా మాట్లాడితే ననుకొనేవారు దంచేశారు. సోషలిజం గుత్తాధిపతులుగానే మాట్లాడారు. ఎంత తీవ్రంగా మాట్లాడినా వారంతా ఇందిరాగాంధి సామ్యవాదులు.

ఒక మచ్చుతునక ఉపన్యాసం-వన్నవనేని వెంకట్రావుగారిది. ఒకనాడు ఆంధ్రప్రదేశ్ కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు కాగలడనుకున్నారు - అమాంతంగా సామర్లకోట ఇస్మాయిల్‌సాహెబ్‌గారు తన్నుకు పోకపోతే! అందుకనే ఆయన మనస్సులో అందరిమీదావున్న అక్కసు తీర్చుకొనేట్లు మాట్లాడాడు. ఒక్క పి.సి.సి మాత్రం వదిలి పెట్టాడు- ఎంతయినా తనకు ఉపకారం చేయాలనుకున్నాడు కదా!

ఎవ్వరితో చెప్పకుంతా సోషలిస్టు ఫోరంను రద్దుచేసినందుకు కేంద్రనాయకులను దుయ్యబట్టాడు. ఇందిరాగాంధీకి వ్యతిరేకంగా ఏర్పడిన సిండికేటు కాంగ్రెసు నాయకులు వెంకటసుబ్బయ్యను, ఆచార్య రంగా మొదలయినవారిని కాంగ్రెసులో జొరబడనివ్వడం తప్పన్నాడు. బ్రహ్మానందరెడ్డి నిలబెట్టిగెలిపించిన ఆంధ్ర పార్లమెంటు సభ్యులు అందరూ పెట్టుబడిదారి వర్గపు బంట్లే. వారే అందోళ్యమాన్ని (?) రెచ్చగొట్టి ఇందిరాగాంధిని బలహీన పరుస్తుంటే సోషలిస్టుఫోరం నాయకులు ఏం చేశారని సూటిగా ప్రశ్నించాడు. విషయాలను సరిగా చెప్పక యీనాడు మళ్ళీ విచ్ఛిన్నకర శక్తులు, కులతత్వపరులు ప్రభుత్వంలోనూ కాంగ్రెసు సంస్థలోనూ పదవులు పంచుకుంటుంటేచూస్తూ కూర్చున్నారు మీరు అని వారిని అధిక్షేపించాడు. ఏనాడూ ప్రధానిని, ఆమె సోషలిస్టు విధానాలనుసమర్థించిన (తనవంటి) సమైక్యవాదులను విస్మరించడం జరిగిందన్నాడు. అందుకనే ఇందిరాగాంధి నాయకత్వం పట్ల నాలుగు సంవత్సరాల క్రిందటి ప్రజల విశ్వాసం సడలిందని అన్నాడు-ఏ పదవో ఇస్తే మళ్ళీ ఆ విశ్వాసాన్నితనే పునరుద్ధరిస్తాననిమాత్రం చెప్పలేదు.

మిగతా ఉపన్యాసకులకూడా 'ఉచిత' మయిన సందేశాలను కేంద్ర ప్రభుత్వానికి అందించారు ప్రకాశంహాలులో కూర్చొని యీప్రసంగాలను వింటుంటే వారే ప్రజల అభిప్రాయానికి గుత్తదారులుగా కనపడ్డారు. అదేదో అవాస్తవిక జగత్తునుండి వాళ్ళు మాట్లాడినట్లు అనిపించింది.

బయటికి వచ్చేసరికి ఒక ఎన్. జి. వో. నాయకుడు తమ అదనపు భత్యాలకోసం పోరాటంతప్పేటట్టులేదన్నాడు. మరిముఖ్యమంత్రి యీసారి మంత్రులలిస్టు ఖాయం చేసుకొని వస్తారటకదా; వినాయకచవితి (సెప్టెంబరు19 కి)ప్రమాణస్వీకారాలటకదా అని ఒకరాజకీయవాది ప్రశ్నించాడు. ఇది వాస్తవిక జగత్తు. వచ్చేవారంనాటికి రాజకీయ ప్రపంచంలో పరిణామాలు ఒక రూపం ధరించవచ్చు.

——

జనసంఘ రాజ్యసభ సభ్యుడు శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామిని నెల్లూరు జనసంఘీయులు 8 తేది 25 వేలరూపాయల పర్సుతో, శాల్వతో ఘనంగా సత్కరించారు.

మాటకచేరి

(6వపేజికొరవ)

క్లాసుల్లో తెగబలిసిన వి. ఆర్. కాలేజి లావు మరికాస్త పెంచడానికి ఈ నెలాఖరుకు లా కాలేజి రాబోతూంది. హైస్కూలు మీద అప్పుడే దడదడలుగా గోడలు గీకలు లేచిపోతున్నాయి. ఈరోజు(13తేది) యూనివర్సిటీ నుండి వైస్ ఛాన్సలర్, లా ప్రొఫెసర్లు వగైరాల కమీషన్‌కూడా రాబోతూంది. 17 తేది జరగబోయే యూనివర్సిటీ సిండికేట్ సమావేశంలో మనలాకాలేజికి ఆమోదముద్రపడిపోతుంది. ఆ తర్వాతొక వారంపదిరోజుల్లో లెక్చరర్ల నియామకం పూర్తయి, అక్టోబరు మొదటివారానికి అడ్మిషన్లు ప్రారంభం కావచ్చు.

ఇంతకూ చెప్పొచ్చిందేమిటంటే- సదరు లాకాలేజి ఉదయం 7 గంటలనుండి 10 దాకా వుండబోతుందట అంటే మన వి. ఆర్. కాలేజి ఇకమీద 'రౌండ్ ది క్లాక్' కాలేజి కాబోతుందన్నమాట!

బాగనేవుంది. కాని 7 నుండి 10 దాకా అనేది ఉద్యోగులకు చాలాఇబ్బందిగా వుంటుంది. ఈ లాకోర్సులో చేరడానికి ఎక్కువగా పట్టభద్రఉద్యోగులే ఉత్సాహం చూపుతున్నారు; అహమహమిక అంటున్నారు. మరివాళ్ళు 10 గంటలకు కందనుగా ఆఫీసులో వుండాల్సినవాళ్ళు. కాలేజి ముగింపూ 10 గంటలకే అయితే ఇకవాళ్లు ఇళ్ళకువెళ్ళి నాలుగుమెతుకులుకరచి ఆఫీసులకు రావడమనేది కుదరదుకదా? కాలేజి నుండే హుటాహుటిని ఆఫీసుకు వెళ్లాల్సి వుంటుంది. అప్పటికీ పర్మిషన్లు గిర్మిషన్లు పెట్టుకోవాలి. ఒకరోజు రెండ్రోజులైతే పర్మిషన్లు యిస్తారు మూడేళ్ళివ్వాలంటే ఎంత ఉదారులైన ఆఫీసరైనా వీలుకాదు కదా?

కాబట్టి ఈ టైమింగ్స్ మార్చడం అవసరం. 7 గంటలకే కాలేజి ప్రారంభించినా, ఒక్కో పీరియడ్ గంటకాకుండా, 50 నిమిషాలకే పరిమితంచేస్తే, 9-30 కు కాలేజి ముగుస్తుంది. ఆ అరగంట వ్యవధి ఆఫీసులు చేరేందుకు సరిపోతుంది. యూనివర్సిటీవారు ఉద్యోగ విద్యార్థుల సౌకర్యం దృష్టిలో వుంచుకుని ఈమార్పు చేయడం అవసరం. లేకపోతే లాచదవాలని ఉబలాటపడే ఉద్యోగులకిది 'లా'వొక్కింతయు లేని కాలేజి అవుతుంది. పైగా చాలామంది చేరకపోయి, కాలేజి 'లావొక్కింతయు లేకపోయే' ప్రమాదమూవుంది. తస్మాత్ జాగ్రత్త!

* * *

డి. కె. డబ్ల్యు. కాలేజి పంట పండబోతూంది. యూనివర్సిటీ గ్రాంట్స్ కమీషన్ నుండి మరొక మూడు లక్షల నిధి రాబోతూంది. మరొక-అంటే ఇంతకు మునుపు 1971-72 లో సైన్సు శాఖాభివృద్ధికి యు. జి. సి. వారే మూడు లక్షలిచ్చారు. అప్పుడామొత్తాన్ని కెమిస్ట్రీ, బోటనీ, ఫిజిక్సు జువాలజీ డిపార్టుమెంట్లకు భారీపరికరాలు వగైరాలు సమకూర్చుకోడానికి వినియోగించారు అందులో 78వేలు మిగిలిపోయాయట. అదికూడా ఇప్పుడే విడుదలైంది. సైన్సులాబొరేటరీలను మరింత అప్టుడేట్ చేసి, సర్వసమగ్ర ప్రయోగశాలలుగా రూపొందించడానికి ఆ మొత్తాన్ని వాడబోతారట.

పోతే, ఈ సంవత్సరం 'కాలేజి హ్యుమానిటీస్ అండ్ సోషల్ సైన్సెస్ డెవలెప్మెంట్ ప్రోగ్రాం' క్రింద యు. జి. సి. వారి మూడేసి లక్షలనిధి స్వీకారానికి ఎస్. వి. యూనివర్సిటీవారు ఐదు కాలేజిలను సిఫార్సుచేశారు కాలేజి నిర్వహణ తీరుతెన్నులు, విద్యావిషయక ప్రగతి, పరీక్షా ఫలితాలు వగైరాలు లెక్కలోకి తీసుకొని, ఈ ఎన్నిక జరుపుతారట. వాటిలో మన డి. కె. కాలేజికూడా ఒకటిగా ఎన్నికైందన్నమాట.

ఆ మూడులక్షల నిధితో హిస్టరీ, ఎకనమిక్స్, కామర్స్, ఇంగ్లీషుశాఖలు (తెలుగేం పాపం చేసిందో?) లాభపడ్తాయి. ట్యుటోరియల్స్కిమక్రింద ఈ డిపార్టుమెంట్లకు అదనంగా కొందరు లెక్చరర్లని అపాయింట్ చేసి, టీచింగ్ విధానాన్ని మరింత మెరుగుపర్చడానికి ఈ నిధిని వినియోగించడం, లైబ్రరీను సమగ్రపర్చడం, ఎపిడియాస్కోపు, మూవీకెమెరా, టేప్ రికార్డరు, సైక్లోస్టైలింగ్‌మిషన్ వగైరా ఆధునాతన పరికరాలేర్పర్చడం - ఇన్నీ ఈ పథకంక్రింద జరుగుతాయి. ముఖ్యమైన పాఠ్యాంశాలను సమగ్రంగా తయారుచేసి విద్యార్థులకు సైక్లోస్టైల్డ్ కాపీలిస్తారట. అవి బాగా ఉపకరిస్తాయనితేల్తే, అచ్చువేసి ఇతర కాలేజిలకుకూడా సరఫరా చేస్తారట. (గైడుబ్రహ్మల నోట్లో దుమ్మే!) సెమినార్లు, డిబేట్లు, ఉపన్యాసాలు వగైరాలు ఏర్పాటు చేస్తారట.

ఇదంతా మూడేళ్ళలో పూర్తికావాలి. ఈలోగా, కాలం కలిసొస్తే, డి. కె. కాలేజి అటానమస్ కాలేజి అయిపోవచ్చు. అటానమస్ కాలేజి ప్రతిపాదన చాలాకాలంగా వుంది. ఎ.యువల్లనో మన యూనివర్సిటీ కాస్త వెనక దంచెపిద తారట్లాడుంది (?). అదే ఆంధ్రా యూనివర్సిటీ ఎప్పుడో సిఫార్సు చేసేసింది. మనవాళ్ళింకా మీనమేషాలు లెక్కపెడ్తానేవున్నారు. ఐనా ఇంక కొన్నినెల్లో డి. కె. కాలేజిని అటానమస్ చేసే అవకాశముందట

అప్పటికి బహుశా పోస్టుగ్రాడ్యుయేట్ కోర్సుకూడా రావచ్చు. రాష్ట్రంలో పది పి. జి. సెంటర్లు పెట్టబోతున్నామని ఈమధ్య ముఖ్యమంత్రి అన్నాడుకదా? అందులో నెల్లూరువుంది పైగానెల్లూర్లోపి జి.సెంటరు పెడ్తే గోగినేని వెంకటసుబ్బయ్య నిధినుండి 15 లక్షలు యిస్తామని మన మైకా దక్షత శ్రీ గోగినేని వెంకటేశ్వరరావు అన్నారట డి. కె. కాలేజికే ఆ అదృష్టంపట్టినా పట్టవచ్చు. ఇప్పటికే చరిత్రలో పి. జి. కోర్సు ప్రారంభించాలనే దృష్టితో పెద్ద లైబ్రరీని సమకూర్చుకోవడంకూడా చేసేశారు ప్రిన్సిపాల్ అహమద్‌బీబీగారు.

పోతే, ఆమధ్య విద్యామంత్రి శ్రీ మండలి వెంకటకృష్ణారావు కాలేజికి వచ్చినప్పుడు బి. కాం, బి. యస్సీల్లో హోంసైన్సుశాఖలు కావాలని ప్రిన్సిపాల్ సభాముఖంగా స్వల్పకోరిక కోరడం, మంత్రిగారు-'అదెం మహద్భాగ్యం? తక్షణమే ఇచ్చేస్తాం పొమ్మ'ని వాగ్దానం చేయడం జరిగాయి. సదరు వాగ్దానం ఇంకా గాలిలో తేల్తూనేవుంది. మన మంత్రులను మించిన వాగ్దాన కర్ణులుండరుకదా! దానిమీదొక స్పెషల్ కమిటీని వేశారట. కమిటీ అంటే అయ్యేదా పెట్టేదా? ఈలోగా రేపు (అంటే మరో పదిహేనురోజుల్లో) యు. జి. సి నిధులు రాగానే బి. కాం హోం సైన్సు కోర్సు ప్రారంభించాలని అనుకొంటున్నారట.

ఇదిసంగతి. మరి 1971 నుండి యు. జి. సి. వారు ప్రత్యేకంగా డి. కె. కాలేజిమీద అభిమానంచూపి, నిధులిస్తూ, 1977 దాకా ఇవ్వబోతున్నారంటే గొప్ప విషయమేకదా? ఎటొచ్చీ కాలేజికి స్పెషల్ బస్సులేదు; టౌను బస్సుల్లో అమ్మాయిల అవస్థలు చూస్తుంటే ఎటువంటి బండరాయైనా కరిగి కన్నీరుకారుస్తుంది- వగైరా ఇబ్బందులున్నాయి. అందువల్లనేకాబోలు కొద్దిమంది విద్యార్థినులు వి. ఆర్. కాలేజి, సర్వోదయల్లో సీట్లకోసం తాపత్రయపడుతున్నట్టున్నారు. యు. జి. సి. నిధులతో మూవీ కెమెరాలు గిమరాలేనా, ఇట్టా విద్యార్థినులకు అత్యంతావసరమైన బస్సులు గిస్సులేమైనా కొనుక్కోనే అవకాశముంటుందా?- ప్రయత్నించడం మంచిది. లేకపోతే నెల్లూరు ఇంకా దాతలకు గొడ్డుపోలేదుకదా?

——

విజయవాడ డి. ము. కోర్టులో

ఓ. ఎస్. 609/71 ఇ. పి. 146/72

మాకినేని అమృతరామయ్య -వాది.

దోనెపూడి వెంకయ్య వగయిరా-ప్రతివాదు

ప్రతివాదులకాలాకు దిగువ షెడ్యూలు దాఖలా భూమిని యీ నంబరు డిక్రీబాకీ క్రింద కోర్టువారు 7-10-74 తేది ఉదయం 11 గంటలనుండి కోర్టులో బహిరంగముగా వేలం వేయుదురు. కావలసినవారు పాట పాడుకొనవచ్చును

కృష్ణా డి॥ విజయవాడ సబురిజిష్టరు వారి యిలాకా, తాడేపల్లి పంచాయతీలో చేరిన వేమవరంగ్రామంలోని వేలం కావలసిన స్థిరాస్థి వివరం-

1) ఆర్. ఎస్. నెం 116/3 య 4-03 సెంట్లులో య 2-40 ట్లు లేక 0.9713 హె. మెరకభూమికి హద్దులు- [తూ] వరదారి రత్తమ్మ భూమి, [ద] డిటో [ప] బోయిన రామారావు వగైరాలభూమి, [ఉ] పుప్పాలపాటి సీతారామరాజు వగైరాలభూమి. యీ హద్దుల మధ్యస్థమైన య 2-40 ట్లు లేక 0.9713 హె. మెరకభూమిన్నీ ఇందులో గల దాబా, తలుపులదర్వాజాలు యావత్తు ఫలవృక్షములున్ను, రాయితో కట్టిన భావి యెలెక్ట్రిక మోటారు పంపుసెట్టులో 1/3 వంతుసహా-

వాది వేసిన కిమ్మతు : రు 2000.00

అమీనా వేసిన కిమ్మతు : రు 3000-00

2) ఆర్. ఎస్. నెం 125/1 య 5-84 సెంట్లులో య 2-92 ట్లు లేక 1.1817 హె. మెరకభూమికి హద్దులు:- [తూ] పెరెవెర్ల ఆదినారాయణరాజు తాలూకు భూమి. [ద] లఖంరాజు రామచంద్రరాజు వగైరాలభూమి [ప] దోనెపూడి లక్ష్మయ్య భూమి, [ఉ] గొట్టుముక్కల నారాయణరాజుభూమి, ఈ హద్దులమధ్యస్థమైన య 2-92 ట్లు లేక 1.1817 హె. మెరకభూమి ఇందులోవున్న యావత్తు ఫలవృక్షములు ఎలెక్ట్రిక పంపు సెట్టులో 1/3 వంతుతోసహా-

వాదివేసిన కిమ్మతు : రు 2500-00

అమీనావేసిన కిమ్మతు : రు 8000-00

—యు.వి. పాండురంగారావు. అడ్వకేటు

Edited, Printed and Published by N. Sree Ramamurthy at the Zamin Ryot Press 170 Thipparajuvari Street, Nellore A. P.